

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_204550

UNIVERSAL
LIBRARY

సౌ భాగ్య కా మే శ్వ రి

(ఉత్తరా ధి ము)

శ్రీ తిరుసతి వేంకటేశ్వరము

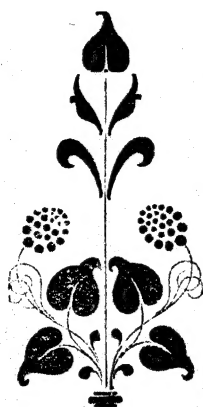
1943

వెల ౦-౬-౦

సౌ భాగ్య కామేశ్వరి,

(ఉత్తరార్ధము)

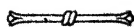
శ్రీ తిరుపతి వేంకటేశము

1943

వెల 0—6—0

తొలి పలుకు

నేను నాముప్పదవయేడనుమొదలు 'కామేశ్వరి' అనుమకుట ముఠో వందలేకాదు వేలుపద్యములు వాగ్గీతిని. 'కలావత్తి' అను వయస్సు దాటినసిమ్మట నామకుటము సాధాగ్యపదమును జేర్చి కొన్నది. అదము చేరుటకు గారణము వ్రాయుచో నెంతో వ్రాయవలెను. పైగా దానిని లోకము. విశ్వసించునో లేదో! ఆరోగ్యకామేశ్వరి చి|| కెన్ద్రజ్ఞునికి సంబంధించినది. ఆయా ప్రస్తుత రచనలో 'ఉత్తరాస్థి' అని యుండుటకు గారణము కొలదిన్నాళ్ల క్రిందట సుమారాఁకుండల పద్యము లీమకుటముతోడనే వేతొక రికిఁ గృతి యింబడి ముద్రిత మగుటయే. ఎప్పటికప్పుడే తుదిరచ నగాఁ దోచియు స్వదేవతానుగ్రహణమున నియ్యది పెరుగు చున్నది. లోగడఁ బ్రచురించినపద్యములకు, 'పూర్వాస్థి' అని నచ్చుముద్రణమునఁ జేర్చెదగు. ఇందు స్నేహులును అటనున్న లును దప్ప నితరముద్రణప్రమాదములు పితేషించి లేవు. 10వ పుట 17వ పంక్తిలో 'తప్పనే మనుజుడు'— తప్ప నేమనుజుడు అనియు, 66వ పుట 14వ పంక్తిలో 'బారిజేయ'— బారిజేయకా అనియు, 35 లో 13వ పంక్తి గొ— గా అనియు, 37 లో 8వ పంక్తి మిగుల— మిగుల అనియు, 38 లో 19వ పంక్తి వర్తించు— నర్తించు అనియు, 39 లో 23 పంక్తి అది— ఇది అనియు, 59—25వ పంక్తి యోగినామతి— యోగినామపి అనియు, 73— 22వ పంక్తిలో నీనత్తు— నీనత్త అనియు, 80— 6వ పంక్తి దీనాననమ్మ ననానక్తి— దీనాననమ్మున నానక్తి అనియు, 81— 4 పంక్తి యెంతో— యెందో అనియు, 11— 19వ పంక్తి వ్యయముల్— వ్యయమున్ అనియును సవరించి చదివికో నగు. కొన్ని కామాలు స్నేహులు సవరింపకోనగు.

వేం|| కా|| శతావధాని.

ఆశీర్వాచనము

శా॥ శ్రీమంతుల్ గల రెండఱో జగతి, నిన్ సేవించుటే పూర్వమం
దా మాన్యత్వము గల్గజేసెనని వ్యాఖ్యానింతు పౌరాణికుల్
నేమంబొప్ప సదా నినున్ గొలుచువానిన్ భక్తిమచ్చిష్యు శ్రీ
వేమూర్యస్వయు రాముజీని గరుణ స్వీక్షింపు కామేశ్వరీ !

ఉ॥ ఎందఱు స్కూలునం జదివి, రింతకు నా చదువెంతపాటి, దా
మందకుఁ గాపుగాచు నొకమాదిరి గొల్లఁడు 'టీచ' రందులో
నం జెలుఁగు న్వచించుటయనన్ దొలిజన్మపుంగర్మ మండుగిగా
కందఱు నాయెడం బెరిమ మంతయొ యింతయొ చూపిరాపులై॥

తే॥ గీ॥ కతలుగాఁ జెప్పికొందు నే గవితఁగట్టి
కొంచు వాండ్రు నా సల్పు గురుతఁగటిచి
ఐరి కవులెందఱో, యితఁడందుఁ జేరఁ
డుత్త భక్తుండు వర్ణ మా బత్తిరీతి॥

మ॥ “ గురువన్నె భయభక్తిసంభ్రమము లేకోశమ్మునం గానరా
వరయన్ గా వొక కొన్నియేనియును మర్యాదాస్థితుల్ హూణవి
ద్య రహి నేర్చెడిబాలురం” దనుచు నే నన్నాడఁ; నాశిష్యులం
దఱు నాపట్టునఁ జూపుగౌరవముచే నామాట పొల్లయ్యెడికే॥

కం॥ ఇతనికి దేవియెడంగల

మితిమీరినభక్తి కేను మెచ్చి కృతినొసం

గితి శిష్యుడనియు మిక్కిలి

కృతజ్ఞుడనఘుండుననియు నెంచి ముదమునక॥

ఆ॥ వె॥ చిన్నతనమునుండి నేవించెశిష్యుడై,

నేనుగొలుచుదేవినే సతంబు

గొలుచు, నన్ను నెపుడు దలంచు దేవునిగాఁగ

వీనికోర్కి గారవింపవలదె ?

కం॥ దేవికి సంబంధించిన

వేవో పద్యములు మున్నె యే జెప్పిన వీ

దేవీభక్తునికోరిక

కై వేచుచునుండె దేవియనుమత మిదియే॥

* తే॥గీ॥ శిష్యుచేత నిప్పింపఁగఁ జిత్తమందు

దలచితిని సంస్కరించితి, దైవవశత

నది యెటో అంతరించె, నే నతనికోర్కి

తీర్పవలసి తీర్చితి నిటు ధీరులార!

కం॥ ఇతనికి దీర్ఘాయువు న

త్సతులు ధనము ధాన్య మాతృతుష్టియు సుఖజీ

వితమును గామేశ్వరి యి

చ్చుతమని యాశీర్వాచింతు సుతతుల్యునక॥

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

* చి॥ పిఠుపాటి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిచే, ఆంధ్రీకరింపబడిన మాకపంచళి
ప్రమాదపశమున నెట్లో పోయినది.

శ్రీ మత్పరబ్రహ్మసమేతా
శుభమస్తు అవిఘ్నమస్తు

శ్రీ సౌభాగ్యకామేశ్వరీస్తవము

ఉ త్త రా ధ్ధ ము

శా॥ కన్నప్పక వినియుంటి భక్తుండని; త్వత్కాంతుండు రక్షించెనా
దున్న, నివృఘ్ననయ్యుండ దాదృశుండ క్షుద్రుండంచునన్నెంచ కె
ట్లున్న న్నాదుసపర్య కైకొనుము, నే యోగ్యుండనే యశాదునే
ని నిని నింతగవేడికొందునె భవానీ తల్లి! కామేశ్వరీ ॥౧॥

మ॥ సవరాత్రమ్ములఁ బూజ యెట్లొ జరిగె, న్నాపుత్రులుకొ శిష్యులు
న్నపుఁబాఁగొందకయుండఁజేసి, రెపుడు న్నాపూజ యెట్లున్న స
న్నవమానింప వటం చెఱుంగుదు, సపర్యంజేసి మెప్పించు ధీ
రవరుల్ మృగ్యులు; భక్తియే ప్రణతులకొ రక్షించుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ క్రమమైనట్టిదిగాదు నాదగుసపర్యాచర్య; నీచిత్తప
ద్మమునం దీనికిఁజోటు చేకుఱునొకో! తల్లి! పొరికొ భక్తవ
ర్గము లీపుణ్యదినమ్ములందు నిను నారాధింతు, రే నందు లే
శమునుంగా నెటు నన్ను నోమెదొ? కటాక్షంబుంచి కామేశ్వరీ॥

మ॥ * ఫలపుష్పాదులులోనుగాఁగలుగుసంభారమ్ములా? లేవు, వి
ప్రీల కన్నంబిడినట్లు లే, దఖిలమున్ బూజ్యంబ, పూజాంతమం
దలిశోకంబును జ్ఞప్తికిన్ గొలుపు నీ నాపూజ; యిద్దానికీ
వెలమిక్కుగైకొని నన్నుఁ బ్రోవవలె నింతేకోర్కొ కామేశ్వరీ॥ ౪

* శ్లో॥ మంత్రహీనం క్రియాహీనం—పరిపూర్ణతదస్తుతే ॥

శా॥ శ్లోక మ్మయ్యది పుట్టిబుద్ధేటిఁగి యెచ్చోఁగాని లక్ష్య మ్మిటుల్
ప్రాకట్యమ్ముగఁగాంచియుండ, దెట లోపం బబ్బునో? యన్న యా
భీకంపమ్మునఁజేసి వాడుదురు తద్విద్వాంసు, లీనాఁటికిఁ
జేకూరెఁ దగులక్ష్య, మిద్ది గొని యాశీ స్సిమ్ము కామేశ్వరీ॥ ౫

మ॥ జననీ! ఆయువు వృద్ధిఁ జేసితి, వపుసానరమ్ము బెండయ్యె నె
ట్లనుభూతమ్ముగఁజేసికోవలయు నిఁ బ్రార్థింతు నోదేవి? యి
చ్చినయద్దానికిఁ దగ్గమట్టుకయినఁ జేవఁగటాక్షించి నీ
ఘనతఁ వర్ణముఁజేసికొమ్మని యిదే కైమోడ్తుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ కృతకృత్యుండను నేను, నా కెదియు లేనేలేదు కర్తవ్య, మే
కృతికై నిల్పితి నన్ను? నిల్పునెడ నా కేమాత్రమో చేవ ని
మ్మతిగా నిన్నును వేడికొందుఁ గవనమ్మర్పింతు సేవింతు న
న్నతేజేతుఁ భజియింతు సారె యజియింతుఁ దల్లి కామేశ్వరీ॥

మ॥ నిను నే నెన్నిభవమ్ములఁ గొలిచియో నేర్పించు కార్జించియుం
టిని నన్నించెడి భక్తుఁడెవ్వఁడో నను నెట్టుఁ భువిఁ దాదృశుఁ
గనఁబోనిప్పటి, కిప్పు డెవ్వఁగొ ననుఁ గంగారుమై వచ్చి మా
ర్గొని యోడంది శపింతు రిమ్ము మది నాకుఁ శాంతి కామేశ్వరీ॥

మ॥ ♦ అరిషడ్వర్గము సర్వముఁ దురితమే ఆర్జించు నోయమ్మ; య
వ్వరుసఁ రెండవ దాచరించు దురితప్రారంభముల్ మెండు, గొం
దటు తద్దాన్యమొనర్చి దుస్తర 'మరణ్యాని' బ్రవేశించి దుః
ఖరసావాలములొందు రెల్లరుఁ దముఁ ఖండింపఁ గామేశ్వరీ॥ ౯

మ॥ ఎవరో తిట్టినయంతఁ బోయెడియశం బెన్నాళ్ళు నిల్చుఁమహా
దవధూమంబులనెల్ల నార్పఁగల యుద్ధామంపుసత్కిర్తియే
కవి నాకల్పము నిల్పు, (దుమ్మినయెడఁగంగారుగాఁబోవు ము
క్తు వడిఁదగ్గన నిల్వనేర్చెడినె?) నాకుఁదెల్పు కామేశ్వరీ॥ ౧౦

మ॥ అవసానంబు సమీపమావయసులో నన్యేచ్ఛ లేముండు ? మృత్యువుకున్నే భయమంద, మృత్యువెభయంబొందున్న నుంజూచి; నా కవనమే ఘటియించు నా కవనమ౯ గర్వముతోనుంటి నో శివసంధాయిని ! నాదుగర్వమున కాశీ సింహు కామేశ్వరీ॥ ౧౧

శా॥ ఏజన్మానకుఁ బంపినకా సరియె నీయిష్టంబు, నీసేవ నా కోజకా గూర్చుటతప్పఁ దక్కుఁగలయద్యోగములే నొల్ల నే రాజత్వమును నొల్ల నంబ ! నిను నారాధించు సౌభాగ్యమే రాజత్వము లొసంగు? నియ్యది మహారాజ్యము కామేశ్వరీ॥

మ॥ అల లెప్పున్ జలరాశిలో నొలయున ట్లాశ్వాసపర్యంతమున్ గలుగుం జిక్కులు సంసృతి, నిను మదికా గళ్యాణి సేవించువారలచిక్కుల్ దొలఁగుకాగ్రమక౯మముగాఁ బ్రార్థముల్లాడవారల బాధింప వటంచు నే నెఱిగి యారాధింతుఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ నా కన్నకా బలవంతు లేగిరి యిటుల్ నానాటికికా జిక్కుచుకా వీరకా జర్మము నెమ్ములుకా మిగిలి నిన్ వేమాటు వేధించుచున్ జాకే నిల్చితి నించుకంత యెటులో శక్తిన్ బ్రసాదించి నకా సాకంగోరెద వట్టియాయు విది యైశ్వర్యంబె ! కామేశ్వరీ॥ ౧౨

మ॥ బలహైన్యమున కేను వచ్చుపిదపం బ్రాణముల నిల్పినం
* దులకున్ మూడుప్రబంధముల్ సలిపితిన్ గొంగ్రా త్రవ్యాసాలు బండులకు దొలితిఁ గాల మొక్కత్రుటియున్ దుర్వాప్యపుతిన్ బోవని నెలమి నీ కిడినాడఁ బద్యముల నెన్నె నంబ? కామేశ్వరీ॥ ౧౩

మ॥ జననీ ! నీదగుప్రాపు చూచికొని నే సాగింతు నేదేని; నేఁ జనుచుంటికా బెజవాడ, కయ్యది భవత్సానంబులం దొండు; భక్తుని రెడ్డికా గరుణించి నాతనువునం గొండొక్కదార్శ్యంబు నింపినఁజాలున్ బల మెక్కుడిమ్మని నినున్ బీడింపఁ గామేశ్వరీ॥ ౧౪

మ॥ కనులం దున్నవి నాకుఁ బ్రాణములు; నిక్కంబింత; నీతోడ నే
నన్మతంబాడ నెఱుంగు దీవు జననీ! ఆయాననున్ మన్ని 'నీ
యనుకంపాఖని వీ' డటన్నసుయశం బర్పింపు మోయమ్మ! రా
ననినం దప్పని దీప్రియాణమగుటం బ్రార్థింతుఁగామేశ్వరీ॥ ౧౭

మ॥ ధనలోభమ్మునఁజేసి యేగు టనుచున్ దర్శింపఁగాఁబోకు మో
జననీ! యింటనె యున్న నాముడుపు హస్తస్థమ్మగున్ వచ్చి, న
న్నను విద్యత్సభలో యజించుటకు నెంతో కోర్కీతో నున్నరె
డ్డిని మన్నింపు మతండు భక్తుడగువాడే నీకుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ జననీ! నీదగుకొండయందు నిలిపెన్ సత్రమ్మునొక్కండు; మొ
న్ననె పాల్ద్రావెడి చంటిపిల్లలను మన్వలచ్చకున్ హెచ్చుగా
ధనమున్ వెచ్చగఁబెట్టి యింకనొకసత్రమ్ముంచ యత్నించె నా
తనిమోమోట గణించి నా కొనఁగుమీ దార్ధ్యంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ పరలోకమ్మున కేగుటేనియు నెటో ప్రాల్మాలి తప్పించుకొన్
దెరు వూహించుకొనం గనంబడెడిఁగానీ యీప్రియాణం బెటుల్
సురుంగంజూచినయేని తప్పనియటుల్ చూపట్టు, నీసత్కృపా
భరమే సర్వము నిర్వహింపవలె నంబా! చూడు కామేశ్వరీ॥

మ॥ జని గల్పించినదాన వీవ, పిదపన్ సంసారిగాఁజేసి సం
తును గల్పించినదాన వీవ, కవితాదుగ్ధాబ్ధి నోలాడు బు
ద్ధిని గల్పించినదాన వీవ, యిపు డీదీనున్ గృపన్ శక్తిమం
తునిగాఁజేసినదాన వీవ, యని సంతోషింతుఁ గామేశ్వరీ॥ ౨౦

నా॥ నాకు నీ విడినట్టి ముఖ్యధనమన్నన్ గైత యొక్కండె, త
త్రాకట్యమ్ముననే యిహంబుఁ బరసందర్శంబు సాధించుచు
నీ కారుణ్యము సార్థకత్వమునకు న్నే దేవతె, న్నన్ రుజా
భీకంపమ్ము దొలంచి పోచి తిదియే వేవేలు కామేశ్వరీ॥ ౨౧

శా॥ తూలా లేశముకన్న డీల్పడేన నా దోశ్యాలిగా నింతలో
 నేలాచేసితి వంబరో! యెఱుంగ, నెట్లీపోలు రప్పించితో?
 నీలోఁ తేరికి గోచరంబగు భవానీ! నీదుకారుణ్యమే
 వాలాయమ్మును నాదు వార్ధకము సంబోళించుఁ గామేశ్వరీ॥ ౨౩

శా॥ నాకే. యక్కజమయ్యెడిన్ జననిరో! నాచైదముల్, నీకృపా
 శ్రీ కల్గన్వలెఁ గాని అయ్యది యెటో సిద్ధించుచో దోమ యే
 నై కర్జంబులొనర్చు, నిందులకు నే నానంత శంకింప, నా
 కేకార్యమ్మును నీకృపాకలనమే యీడేర్చుఁ గామేశ్వరీ॥ ౨౪

మ॥ నినుఁ బ్రార్థించి యెటోయెటో సభలకు నేనేగుటల్ గాంచి న
 న్నును జుట్టమ్ములు గేలిసేయుదురు 'విందుల్ గల్గుచోఁ బోవు నీ
 యన' యంచున్ గలతత్త్వముం దెలియ లే రవ్వారు, పోనిమ్ము నా
 జని నిట్లే తుదిదాఁక; నా కిదియె యాశాస్యమ్ము కామేశ్వరీ॥ ౨౫

శా॥ అంతో యింతయొ చేవ నిచ్చితివి నీ యవ్యాజకారుణ్యమున్
 స్వాంతమ్మందున నమ్మినందుకు ; సభాస్తారుల్ జగజ్జేతతా
 సంతర్వాణులు నిండియున్నసభలో సస్మత్కృతిన్ వినిపితిన్
 సంతోషించె సదస్సు, నీ కిదె నమస్కారమ్ము కామేశ్వరీ॥ ౨౬

శా 'గ్రామోభోను' నలంకరించి సభలో గానమ్ము నాలించిన
 ట్లే మాన్యుల్ ననుఁ దీసికొంచుఁజని సంతృప్తింగనం జూతు, రే
 మోమోటమ్మున మాఱువల్కుటకునై ముగ్ధుండనై యేగుదు
 న్నిమాహాత్మ్యము సర్వ, మేను దృఢమేనిన్ జేయుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ కొడుక్కులూఁతులుమన్మరాండుమనుమల్ కోడండ్రునల్లుండ్రు వ
 చెప్పడి యభ్యాగతు లాశ్రితాదు లతిథుల్ శ్రీ నీవు గల్గించుటన్
 గుడువన్ లో టగుపట్టకున్నయది, నన్ గోటిశ్వరున్ జేయుమం
 చడుగన్, దీనికి లోటురానిసిరి నే యాచింతుఁ గామేశ్వరీ ॥ ౨౭॥

శా॥ నాదొనార్జన హెచ్చెయ్యును 'యదహ్న' తన్నయట్లుండు, నే
నేదైన్యంబు నెఱుంగ, బెట్టుసరిగానే నీదుచేయూతచే
నీదక్షజాలితి సంస్మతి, గృహణత వృద్ధుండ రుగ్గుండ నా
పై దాకింపక యట్టులే భవము సంబాళింపు కామేశ్వరీ॥

మ॥ అతిథుల్ దప్పరు యాచకావళికి ద్రవ్యం బిచ్చుటల్ మానితి
మృతికి దాపుననున్న నే నిపు డెటుల్ తేండ్ర గనంబోదు సం
తతికి ద్రవ్యము సేకరించుట కదీనంబైన యాచక్షగణిం
చితి, నాయార్జన నీ వెఱింగినదియే శ్రీదేవి కామేశ్వరీ॥ 30

మ॥ జననంబందితి బాల్యమేగె నటుపై సాక్షాత్కరించె భవ
ద్గుణకారుణ్యము, పెండ్లి పేరుటము తత్తత్సర్వము యత్నమం
చును లేకే జరిగె, ధనార్జనకు నెచ్చో నేను గట్టింపలే
దనిమిత్తమ్ముగ నీ కటాక్షమది నా కర్పించె గామేశ్వరీ॥ 31

మ॥ అపకార మ్మృకఁ డాచరించినది నీయవ్యాజకారుణ్య; మే
నెపుడన విద్యనుగాని ద్రవ్యమునగాని చాలసామాన్యఁడ
గపటం బిందు లనంబు లే, దధిక్షనింగా బేరుకల్పించి, తీ
విపుల స్నేహి డది వార్ధకమ్మున నను స్వేధించు గామేశ్వరీ॥ 32

శా॥ నేనేమో కడులోభినై మెలఁగుచుంటి స్రుత్తమాజుల్ వృథా
గా నెన్నో కొఱమాలినట్టి వ్యయముల్ గావించు సంతారమీ
పై నెట్లన్న విచారమే యెఱుంగ రవ్వొం, డ్రేది యేమైన న
జ్ఞానం బీవిగ, జ్ఞాని కేటికి భవిష్యచ్చింత? కామేశ్వరీ॥ 33

మ॥ సకలంబుల సమకూర్చి మంచితి కవీశానుల్ ననుంబోలె ల
చ్చికి దాపుల్లడుమృగ్య; లీనుడు లొరుల్ చెప్ప విసంగంటి, బు
త్రకు లాజ్ఞించినపండా? వేటాకపదార్థంబో; తినజుత్తము
తుకమైయుండెడి; నిద్రి వృద్ధజనకౌతుక్యమ్ము కామేశ్వరీ॥ 34

మ॥ తినాడన్ జననాడు తండిధనమున్ దేవీ ! భవత్సత్కృపా
జనితంబాధనమున్ భుజించుట వయస్సంపాప్తికింబూర్వమే
ఘనుబంధించిన, దిట్ట నయ్యదియెభక్ష్యమ్యయ్యె, మత్పుత్రకల్
ననుఁ బోషించు టిక్కెప్పడో తెలుపుమి? నాతల్లి! కామేశ్వరి॥

శా॥ వేదాంతమ్ములు శ్రద్ధతోఁ జదివితీ విజ్ఞత్వమార్జించితి
న్నాదౌర్బల్యము చిత్తసంభవము నీనామధ్య గోప్యంబెదిన
లేదంచు విశదీకరించితిని దల్లీ! కోర్కె పూరించి ఆ
హ్లాదమ్ముఁ ఘటియింపు మయ్యది యసాధ్యంబానె? కామేశ్వరి॥

మ॥ తనయాజ్ఞించినద్రవ్య ముత్తమమ, తద్ద్రవ్యంబుకన్న గడు
దనయస్వార్జిత ముత్తమంబనుచు నేఁ దర్కింతు నిద్దాన నె
మ్మన మా నిశ్చల, మట్టినిశ్చలతనే మానీంద్రు లాసింతు, వృ
ద్ధున కీభాగ్యము నీహసంగునెడ సంతోషింతుఁ గామేశ్వరి॥ 32

మ॥ ముదిమిఁ జిత్తముదప్పి కోరుటనుకోఁ బోకమ్మ! యీకోర్కె; నె
మ్మదికిఁ దీన ఘటిల్లు హాయి; గృహసంబంధంబు వార్ధక్యమం
దెదియున్న ద్వదుపాస్తిసల్పుటకు నెంతే సంతరాయంబయ్యా;
నదిగానె సుతులఁ బ్రయోజకులఁజేయఁజూడు కామేశ్వరి॥

మ॥ నెలమల్లనిన యూరు మాది, యలవా ర్వీరుల్, జమిందార్లు వీ
రలకుఁ బంథులు, రాజసమ్ము కడుదోర మ్మక్కొలమ్మందు నేఁ
డలవా ర్వీడిరిగాని దాని, నది మాయందున్ బ్రవేశించె నీ
యలవాటు నిరసించు నాకె యది సంప్రాప్తించెఁ గామేశ్వరి॥

మ॥ ఎఱుఁగున్తలోభగుణమ్ము చెడ్డదని నాహ్వాహ్నోశ మట్లయ్య సం
సరణమ్మందలిదోషమో? మఱి భవిష్యత్కాలపుంజైది గో
చరమై తోచుక తాననో? తెలుపఁగాఁజాలన్ గతంబేమి? నే
నరికి లోభగుణాన కిచ్చితిని జో టావంత కామేశ్వరి॥ ౪౦

శా॥ నావంశమ్మునవారి నెల్లఁ గనుఁగొన్నన్ వారిలోనెల్ల నే
నే విత్తేశుఁడఁ గూరుచుండి తినుచో నెన్నాళ్ళగున్ దీనితో;
దేవీ ! కుట్టుల కింతమాత్రముయినన్ దెల్వన్ గటాక్షింప, వె
ట్లో వీండ్రన్ గరుణించి పోచుటకు వీ లూహింపు కామేశ్వరీ॥

శా॥ వేదాంతశ్రవణమ్ముగాని మనసంబేగాని పల్కాటు నే
నేదో వెట్టిగఁ జేసిచూచితిని గాని యీ మనోవ్యాధి పో
లే, దున్నట్టిది యున్నయట్టులుగఁ దల్లి! తెల్పితి న్ని, కటా
యీ దౌర్భాగ్య మడంపనేర్తువని; న న్నే మందు కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఇది యజ్ఞాసమటంచు నే నెఱుంగనే, యెవ్వారికేనిం బదిం
బది బోధింపఁగనేర్తు సత్సథల విద్యత్సన్నిధి, స్వాత్మకే
విదితం బియ్యదియయ్యుఁ గానియటలే వేధించు; నేరీతిగా
మదికిన్ శాంతిఘటించునో తెలుపుమంబా దేవి కామేశ్వరీ ॥

మ॥ 'విరజాహామ' మొనర్చి బోడితలతో విచ్చేయుసన్యాసు లం
దఱుగాకున్నను గొందఱేనియు నెటో ద్రవ్యార్జనం జేయు లే
మఱ, రద్దానిని బుత్రపౌత్రులకు సంపంజూతు రింబా! విర
క్తిరతుల్ ధన్యులు దానికోసమె నినుంగీర్తింతుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ ఒరులం బెంచుటతప్పునే మనుఁగఁ దుద్యోగాదులన్ జేయుచో
బరికింపం దనపొట్టకే యనుట సంభావ్యంబు గా, దొక్కనిన్
బరివేష్టించెద రప్రయోజన, లెఱుంబాలోపక వాఁ డెన్నియో
దురితమ్ముల్ పొనరించి నారకము నందున్ దల్లి కామేశ్వరీ॥ ౪౩

మ॥ అరలే! జానెడు పొట్టకోసమయి ద్రవ్యంబర్బుదాల్ శంఖముల్
నరు లార్జింతురె? ఆత్మసంస్మృతియు నన్యంబైన సంసారముల్
పరితుష్టింగను టన్నదే ఫలము సంపాదించు విత్తాన, క
వ్వరికోతక్కిన నిట్టిపుణ్య మది లభ్యంబానె? కామేశ్వరీ॥ ౪౬

శా॥ చాలీచాలని విత్తముల్ గలుగు సంసారుల్ జమిందారులల్
బోలెల్ గర్వనరింతు, వీర్లు మహాభూమండలంబేలు భూ
పాలాక్రేసరులబోలె గర్వలొనరింపంబూని పాడొదు, రి
ట్లోలి బాడగుగేస్తులే తటచుగానున్నారు కామేశ్వరి॥ ౪౭

మ॥ పనికిన్నాలిన చెత్తసంతును గుటుంబంబంచు బేమించి దా
నిని బోపించుటకోసమై తనదుపాండిత్యంబు వెచ్చించి యె
వ్వనికి న్ముప్పెనిగూడఁ బెట్టుటకు లోభ మృడ్డి బాధింప జీ
వనముఁ జేసెడిగేస్తు ముట్టఁగలఁడే పారమ్మ? కామేశ్వరి॥

మ॥ ధనసంపాదన మేరికోస మని యాదాసీన్యముఁజూపుచోఁ
దనకు న్నప్పి లనమ్ము లేకయు ధనార్థంబే ప్రయత్నించుఁబో
తినువాం డేరునులేనివాఁడు, నది బుద్ధిఁ జొన్నిచూడం బురా
తనకర్తం బని తోచుఁ గారణ మనిధార్థ్యంబు కామేశ్వరి॥ ౪౮

మ॥ ఇపు డేకుట్టుడుగాని కాళ్లు గడుగం, డేనేమముఁ లేకయే
శ్వపంచుండుఁబలె మెక్కు, గాలగతిచే సర్వప్రపంచమ్ము నీ
విపరీతస్థితి నుండె; వీండ్రకు వృథా వెచ్చించి “ఆధాన” మా
దిపురాపోక్తము లేటికో తెలుపరాదే? తల్లి కామేశ్వరి॥ ౪౯

శా॥ అన్నప్రాశనలోనుగాఁగలుగుకార్యంబుల్ గడున్ లోభినై
న నే రె ట్లనుకొందురో యనక మానంజాలితిఁ, గుట్టలో
నన్నుంగాదని లేనిపోనివ్యయముల్ గావించుచున్నారు, లో
భి నే నైనప్రయోజనంబుగలదే వీనమ్ము? కామేశ్వరి॥ ౫౦

మ॥ కవినంచుఁ భవదీయమైన కృపకుఁ గాణాచినంచుఁ ననుఁ
గవులుఁ బండితులుఁ దదన్యులుఁ గనంగావత్తు రే నెట్టులో
భవితవ్యమ్ము గణించి లోభినగుచుఁ వర్తించుచున్నాఁడ నా
యవివేకమ్మును దెల్పినాఁడ నిది త ప్పొనేమొ? కామేశ్వరి॥

మ॥ భగవంతుండగు కృష్ణునోట వినినా, బ్రహ్మాంబె యానన్న య
య్యగజాభర్త శివుండు చెప్ప వినినా, వ్యక్తంబుగాఁ దేల దా
నిగమాంతార్థము, నీదయాకలనచే నే నేర్చితిగా సుంత; లో
భగుణం బయ్యది పాపనేర, దెది పాపన్నేర్చు? గామేశ్వరీ॥ ౫౩

శా॥ వేధం దిట్టఁ గవీశ్వరుం డొకఁడు త న్నేధించుదారిద్ర్యపుణ్
బాధ న్నెట్టఁగలేక, వేటాకరుడో పాణిములన్ రోసి స్వ
ర్విధిన్ గాఁపురముండె, సత్కవికి దాతృత్వమునం బీతి మెం
డౌ ధాత్రిన్ ధనమిమ్ము వారలకు ధాన్యమిమ్ము కామేశ్వరీ॥ ౫౪

శా॥ నాకీ విచ్చితి శోరినంతవఱకే, నాలోటె, నీలోటు లే,
దీకాలానకుఁ బుత్రపౌత్రులును దాహిత్రాదులు గల్గుటగా
వీరకా సంస్మృతి విస్తరించె, మిగులగా వృద్ధుండ నే నిందఱన్
సాఁకంగావలె నీ వెఱింగినదియే సర్వంబు కామేశ్వరీ॥ ౫౫

మ॥ ఎపు డేమాత్రము నాకుఁ గావలయు నంతేకాని విస్తార మి
మ్మిపుడే నాకని కోరు తే నెఱుంగ, రే వేమానో యస్థితి నా
కెపుడుగా లే దిపు డేగుడెంచెనది, యీ వృద్ధత్వమం దెందుకీ
రిపువున్ లోభము నంటఁగట్టి! తిది దారిద్ర్యంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ వడుగుల్ చేసితిఁ బెండ్లిఘల్ సలిపితిగా వార్ధక్యముగా బొందిన
ప్పుడె వేల్ కన్నొసరించినాడ నెఱుంగఁబోసుంత లోభంబు త
ప్పుడు లోభం బిపు డావరించినది, రేపో నేఁడో యన్నామ
ప్పుడు నా కెందుల కీ యపాత్రపు గుణమ్ముగా బాపు కామేశ్వరీ॥

మ॥ * ఇది తిండిన్ దిననీడు దుర్వ్యయముగానే దానిఁ దోఁపించు 'ని
మ్మిదినా' కం చెదియేని గోర సుతుండేని శత్రువు నంచుఁ గో
విదమాన్యుండల సంకుసాలకవి చెప్పెగా బద్ధమొక్కండు; నా
కది కంఠస్థమయ్యు లోభనిలయంబైనాడఁ గామేశ్వరీ॥ ౫౬

మ॥ అరులన్ జంపెడియాయుధమ్ము లేవియోఁతనాఁడు నీనాఁడునున్
బరిశీలించిన లోహనిర్మితములే; పా'ణ్యంతరంగస్థమా
నరిషడ్వర్గము మాయఁజేయునసి, వేదాంతార్థవిజ్ఞానమే
అరు దాజ్ఞానము పైపయిం గలదే? దుష్పాప్రిపంబు కామేశ్వరీ॥ ౧౪

మ॥ చిలుకల్ పలుకుట విందు, మర్థమట నిక్షేపించి వాక్కుచ్చునే ?
యిల నట్లే యనుభూతిలే, దుపనిషత్తెల్లఁబరిం; తే'ను వా
రలలో నొక్కఁడనంచుఁ దేలె, వచనప్రాగల్భ్య మేలాభమున్
గలిగించు? న్నను సానుభూతికునిగాఁ గావింపు కామేశ్వరీ॥ ౧౦

మ॥ భవకాలానలదహ్యమానమగు జీవవ్యాతముఁబోవ నీ
స్తవ మొండే శరణమ్ముటంచు నొడువున్ దత్త్వజ్ఞసిద్ధాంతముల్
శివసంధాయిని పూర్వజన్మకృత మీశ్రేయస్సు నా కిచ్చె నా
కవన మ్మన్నివిధాల నా కవనమే యశాఁగాక కామేశ్వరీ॥ ౧౧

మ॥ పనికిన్ మాలిన గుల్లలో నిమిడి స్వప్రాణమ్ము రక్షించుకొం
చు నెదో పుర్వు చరించు, వృద్ధుఁడు చరించున్ సారహీనంబుమే
నునటే మోయుచు, స్వాభిమాన మవలన్ ద్రోయంగ లేఁ డెందుకీ
తనువంచాడును, వీడలే, డిది వృథాదైన్యంబు కామేశ్వరీ॥ ౧౨

శా॥ స్నానంబుల్ నియమంబుపోషణములున్ సంధ్యాగ్నిహోత్రాదిని
ష్ఠానైమిత్తికనిత్యసత్క్రియలు వాసశ్శుభ్రితల్ ధ్యానముల్
మానంబుల్ సకలంబు మూలఁబడె బ్రాహ్మణ్యమ్ము నేమంచు న
న్మానింపన్వలెఁ జెప్పమంచును నినున్ బ్రశ్నింతుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ ఆధానమ్ములు మాసె నిల్చిన మెవో ఆధానముల్, వేదము
గోభధమ్ముల్ నిదురించె నెల్లెడల దురోభధమ్ము వ్యాపించె, ఛం
దోధిక్కారము దేవహేళనము సాధుద్వేష మధ్యాత్మవి
ద్యాధఃకారము నివ్వి యెవ్వరికిశ్రేయంబిచ్చుఁ గామేశ్వరీ॥ ౧౩

శా॥ వందల్ వేలు గణించు విప్రతతి పూర్వముండె, నాచారముల్
బొందంబూడ్చిన యట్లు లే, దిహపరంబుల్ బీరువోకుండ నా
నందంబందిరి లచ్చి కిక్కలయి; యీ నాడన్ననో జాతరా
నందంబే కనుపట్టు, శాశ్వతమే జన్మంబిది? కామేశ్వరీ॥ ౬౫

మ॥ చరణముల్ గల వ య్యనూరునిబలెన్ సాగింతు వీ దీవితం,
బరుగన్ లే రఱిగోసుగూడను మొటా రామాత్రకున్ గావలెన్
దిరిపం బెత్తగ 'హాస్మానీయమ' కదా, దేశమునం దెట్టినా
గరికత్వము ప్రవేశమందినదియో! కన్గొమ్ము కామేశ్వరీ॥ ౬౬

మ॥ అరుగున్ 'డాక్ట' గాగిన్ మొటారుపయి రోగార్తున్ బరిక్షింపగా
దొరవేసమ్మన; నేదొ కర్మకయి సందుల్లాందు లూరేగు భ
స్మరజం బాస్యమునుండి రాల 'సయికిల్ జాకీ' ద్విజోత్తంసుఁ డి
మ్మరియాదల్ గని యేవగించుకొను న స్రమిన్నింపు కామేశ్వరీ॥

శా॥ అన్నప్రాశనకన్నమున్న "సిగరె"ట్టభ్యాసమా, 'టీ' సరే
యెన్నండో జనియించునన్నతటియందే నేర్పు, నేనేమముల్
సున్నై దేశము సర్వథా పతితమై శుష్కించె, నీదేశమే
బన్నంబందిన సందుఁగాక పరితాపంబేల? కామేశ్వరీ॥ ౬౭

మ॥ పరమాన్నం బొక కేస్తుపం క్కిదినుటే బాగో? స్వహస్తముతోఁ
దిరిపంబెత్తినదేని వరడితినుటే దివ్యంబా? యీమర్మ మీ
శ్వరి! నీకేని యగోచరంబె? పరమచ్చందోవిధుల్ చక్కఁగా
నెఱుంగన్నేర్చిరి తేండకన్నఁ బయివారే వారు కామేశ్వరీ॥

శా॥ కూడల్ గాయలుఁ బిండివంట లెవియున్ గోరంగఁబో రూరకే
ప్రాంభింతు స్వహస్తపాకమనుచున్ బ్రాహ్మసకులలోపుగా
సారాచారులు దేవతార్చనపరుల్ సాయాహ్న మేపచ్చిసాం
భాలో తోడుభుజింతు వారికి నమోవాకంబు కామేశ్వరీ॥ ౭౦

శా||-స్వాతంత్ర్యమున భుక్తియు నిదురయు సర్వమునన్యానుకం
పాతాత్పర్యములేక యెవ్వని కగున్ వానిన్ వరించు ; దురా
శాతీతుల్ గల రాక్కొండ తెవరో అద్దానిపై హెచ్చుగాఁ
బ్రీతిన్ జూపెడివారు, వారలను నేఁ బ్రేమింతుఁ గామేశ్వరీ॥ ౭౦

శా|| భోగముల్ గలవారిఁ గాంచి తమ కాభోగము లార్జించికోఁ
గాఁ గష్టింపఁబ్రయత్నమున్ సలుప సంకల్పించుకన్న మనో
రాగము నివదళించుశక్తిగలవై రాగ్యము నార్జించు నే
ర్చే గణ్యముగు, దానిచేఁ దొలఁగు దారిద్ర్యము గామేశ్వరీ॥ ౭౧

మ|| అనుభూతి వినివృత్తిగాంచు నని భోగారంభముంగూర్చి చె
ప్పినవారు గల, రేమిలాభ మలవా ర్విద్వాంసులేయయ్యుఁ జె
ప్పినసందర్భ మెదోగతి గనుపడు, వేయెండ్లు భోగించిన
జనునే వాంఛలు? నాడునాటి కవి హెచ్చుంజూచ్చుగామేశ్వరీ

మ|| బెడదన్ బెంచుకొలంది పెచ్చుపెరుగున్ భీ శేస్తుకు న్గాతులుం
గొడుగుల్ మన్నలు గల్గుసంస్మృతిఁ దగుల్కొన్నట్టివాఁడెట్లు ని
న్నెడఁదన్నిల్పి భజింపనేర్చు? దనకాయీసంతు గల్పించునా
గొడవ మున్గి తరించుమార్గ మెటు చిక్కున్ దల్లి? కామేశ్వరీ॥

మ|| సకలంబియ్యది రాగమూలకము నిస్సందేహ, మిప్పట్ల జ్ఞా
నికి సజ్ఞానికి లేదు భేద, మొకఁడెంతే నింవ్యమం చాడుచున్
బ్రకటించు స్మమకార, మింకొకఁడే స్వర్గముగానెంచు, వా
రక స్త్రీమూలకమైన యీ గొడవకున్ రారేరు? కామేశ్వరీ॥

శా|| చీకున్ జితయులేక యీ వయసులో శ్రీకాంతునో నిన్నునో
నీకాంతున్ శివునో మదిన్ సుగతికై నిశ్చేడి గల్పించుకో
వీకన్నిల్పి భజించికో కెవరినో వీక్షింప నాకేల ? సు
శ్రీకున్ జేయుము నన్ను వృద్ధుడనిదే చేమోడ్తుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ నెలకు రూపికయేని తేగలుగువానిగూడ నాసంతుల్
 పలఁ జూసింపవు, తోడిగేస్తులనుతుల్ భారంబు సాంసారికం
 బెలమిఁబూనిచరింపఁ దండ్రులు సుఖంఁజేయించుచున్; మత్తనూ
 జలనట్టుల్ పొనరింపుమంచుఁగరముల్ జోడింతుఁ గామేశ్వరీ॥ ౭౭

శా॥ వైరాగ్యమున కాలవాలమగు మత్స్యంతమునన్ దోడిసం
 సారుల్ పుత్రులప్రోవుగైకొనుచుఁ 'గృష్టా!రామ!' యన్ఱించు సం
 సారమృందున నంటియంటనిగతిన్ పైర్తిముగానుంట క
 న్నారకగాంచినమీఁదఁ బుట్టినది కామ్యంబిది కామేశ్వరీ॥ ౭౮

మ॥ జనసంబంఁదెడినాటికే కొలఁదియైశ్వర్యంబు నాకున్న నె
 ట్లనుకూలించెడి? విద్యలోనయినభవ్యంబైన సంపత్తి; ని
 ర్ధనికత్వంబె మధూకరమునకు పైతిమ్ము న్ననున్ బంపనే
 ర్చిన, దస్మత్తునుజాతు లిందిడుదురే చిత్తమ్ము? కామేశ్వరీ॥ ౭౯

శా॥ దారిద్ర్యంబునఁ బొందులాభములు విద్యత్తావివేకిత్వముల్
 సారాచారత సత్యవాక్యరచనాసంస్కృతిలోనైన వే
 నారంగించితి, ద్వత్కృపాకలనచే నైశ్వర్యమబ్బెన్, బునః
 పారంభం బలదాని కీడుమని నిన్ బ్రార్థింతుఁ గామేశ్వరీ॥ ౮౦

శా॥ నాతోమాటెడి మార్పులెన్నిగలవో? నాకిప్పుగన్నట్టి గా
 చేతమ్మున్ గలఁగించు, దీనికయి నన్ జీవింపుమంచందువా
 నీతోపాటుగ? లేక నాహృదయము నిశ్చింతమున్ జేతువా?
 వే తెల్పంగదవమ్మ! నిన్నడిగెదన్ వెఱ్ఱత్తి కామేశ్వరీ॥ ౮౧

శా॥ చీమఁగుట్టఁగనిక దోమనుదరిన్ జేరంగని కెంతయో
 వ్యామోహమ్మునఁ బెంచు దేహమును గేహమ్మునలాదుల్ మఱిన్
 భూముల్ సంతసుమస్తమున్ విడి యెటోపోనున్నజీవాత్మ కే
 దేమైన మఱియేమి? తెల్పుము భవాని తల్లి కామేశ్వరీ॥ ౮౨

శా॥ తన్నేమో కడుసుప్రయోజకునిగాఁ దానెంచు నవ్వానినే
అన్నల్దమ్ములుఁ బుతుల్రాదిగలవా రట్లెంచఁబో, రెట్టులో
యెన్నంజూతు, రహంకృతిన్ విడువలేడే వృద్ధుఁ డడ్డేని, యీ
చిన్నల్ సర్వము నీ ప్రభావమనుచున్ జింతింతు గామేశ్వరీ॥

శా॥ అన్నంబాస్యమునందుఁబెట్ట నమలం, డాపైని మ్రింగండు, సం
పన్నుండౌజనకుండుగన్నకొడుకంబా! విద్య కామ్యంబా? సం
పన్నత్వమృది కామ్యమో? యనిన సంపన్నత్వమే కామ్యమై
యున్నట్టుల్ గనుపట్టు నేమికతమో యోజంపు కామేశ్వరీ॥ ౮౪

శా॥ నన్నున్ దూఱునో యేమొ లోక మిచట న్నాలోపమేమున్న, దే
నెన్నండేనియు సోమరిం గనినచో నేవమ్మె చూపింతు, నీ
సన్నన్ గాంచియొ యేమొ? తత్సరణి మత్సంతానమందే సుసం
పన్నమ్ముంబొనరించితంచు మది సంభావింతుఁ గామేశ్వరీ॥ ౮౫

మ॥ చివుకంబాతెడి తాటియాకుబలె నే జీవించుచుంటిన్ సదా
శివునిన్నిన్ స్మరియించుకొంచు, నిది బల్చిత్రమ్ముగాఁడోచు నే
లవమున్ ద్రాణయులేని మేనియెడ నేలా నిల్చెనో ప్రాణవా
యువు? కాయంబన నింతప్రీతియొకొ ఆయుశ్శ్రీకి? గామేశ్వరీ॥

మ॥ కడలంగా మెదలంగ మెక్కంగను బల్కంగా వినోధింపంగా
నిదురింపన్ బెదరింప సర్వమునకు న్నితేజపున్ లేశమం
దొడవంగావత్తె, గేవలాయువున కే యోగంబు గన్పట్టు, గో
విదు లీతత్త్వము చర్చచేసివదియే వేసార్లు కామేశ్వరీ॥ ౮౬

మ॥ ఇలువాకిళ్లను వీడవచ్చు, ధనమేనీ ధాన్యమేనీ సుతా
దులనేనీ తృజయింపవచ్చు, మదికిన్ దుఃఖింబుగన్పట్ట ది
మ్ముల నాభాల్యముఁగూడి వర్తిలుధనమ్మున్ సత్కవిత్వమ్ము నే
యలసుండున్ విడఁడాత్మయందు నొకటన్ హత్తించుఁగామేశ్వరీ॥

మ॥ * జనుడెవ్వనికెగాని పూర్వజనిసంస్కారము లేకున్నచో
ఘనవిద్యలో కవితాదు లబ్ధవని వక్కాణింపఁగా విందు “బ్రా
క్తనవిద్యలో నినువచ్చి కొల్చె” ననియెన్ గాదే భవద్దాసుఁ,
డాయనయే నీ, వతఁడేదియాడె నది తథ్యంబంబ! కామేశ్వరీ ॥

శా॥ రాజాస్థానము లేను బోవునెడ “ఫారాల్” దీని నడ్డంగ లే,
దేజన్న న్నను వెంబడించెడిది, యీదృక్పాహసోపేత వి
భ్రాజద్రాజశిరోసమస్కృత నెటుల్ నర్జించి నే వత్తు? నీ
వోజన్ దీనిని దోడనుంచికొనఁగా ‘నో’ మన్ను కామేశ్వరీ॥ ౯౦

మ॥ ♦ ఒకవిద్యత్కవి సన్నన్యసింఁచుచుఁ గవిత్వోద్యోగమున్ వీడలే
క కడున్ వందురినట్లు గన్పడెడి శ్లోక మ్మొందు, నాబోటివా
నికి దానిన్ విడశక్యమే? జనని ! దీనిన్ గూడఁ దోనుంచికొం
టకు నీ సమ్మతిఁజూపఁగావలయు న న్మన్నించి కామేశ్వరీ ॥

మ॥ † జననీ ! విద్యలు పెక్కు లున్న నిలలో సంగీతసాహిత్యముల్
చను నుత్తృప్తములై, ద్వితీయము కడున్ శ్లాఘ్యంబురెంటన్ ; గవీం
ద్రునిసాహిత్యము రెంటిలో ఘనము; నిన్నున్ మున్నె నేఁగోరియుం
టని గేల్మోడ్చి యిదేవర, మృధికము న్నేఁ గోరఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ నినుఁబూజించినవారు భూమిపతులై నీరంధ్రభాగ్యముతోఁ
గనక మ్మొలెడ మూలుసాధములలోఁ గాలమ్ము హేలాగతిఁ
జనఁగాఁ గుల్కుట శాస్త్రసిద్ధ మిది విజ్ఞానుల్ ప్రశంసింప, ర
జ్జుని యైశ్వర్యము విజ్ఞులేమి ద్వయమున్ శోచ్యంబ కామేశ్వరీ॥

* పృథేవీరే ప్రాక్తి నజన్మవిద్యాః, పుమారసంభవము ౧ వ సర్గ—

త్వమేవాహం త్వమేవాహం త్వమేవాహమ్

శ్లో॥ హేగోదాపరి ! దేవి ! తావకతటోదేశే కళింగః కవి ర్వాగ్దేవీం, బహు
దేశదర్శనసఖీం త్యక్త్వా విరక్తింగతః, ఏనా మగవమధ్యమప్త ముగజిన్నాభీ
సరోజాసనం, బ్రహ్మణంగమయక్షితౌ కథ మసావే కాకినీ స్థాస్యతి॥

(పవలయానందము)

మ॥ జననాభావ మనుగ్రహింపుము... సంగీత సాహిత్యముల్... ‘కామేశ్వరీ’
(మొట్టమొదటి కామేశ్వరీ)

శా॥ నూటంతస్థులమేడనుండినను దన్నున్ గాల మల్లంతలో
జాటన్ లాగి గ్రసించు, గ్రిందఁ గుటివాసంబున్నయవ్వాని కే
తీరో వీనికిఁగూడ సర్వ మదియేతీరాట తెల్లంబు; సం
సారుల్ విద్యనె కోరఁగావలె నదే శ్లాఘ్యంబు కామేశ్వరి॥ ౯౪

శా॥ శ్రీయున్ ధీయును నీ ప్రసాదములె, యీరెండున్ గటాక్షించుచో
నాయోగమ్ము ముదావహా, మ్మొకటినే ఆసించుచో శ్రీవినా
ధీ యుక్తం, విదిలేనిశ్రీకి లవమున్ దేజంబు లే, దుండెడిన్
శ్రీయోగమ్మువినాగ ధీకలిమికిన్ దేజంబు కామేశ్వరి॥ ౯౫

మ॥ చదువం చొక్కటి యుండబట్టి జననీ ! సాక్షాద్భవత్తేజ మ
య్యదిసన్ను బ్రదికించుచున్నయదిసాయంబెంతోకావించి యీ
ముదిమిన్ సార్థక మద్దియే సలిపెడిన్ మున్ముందుజన్మాన కి
య్యదియే నా కిడుమమ్మ ! వేటొకటి నిన్ బ్రార్థింపఁ గామేశ్వరి॥

మ॥ జయపూ గేయను, బొబ్బిలే యను, ప్రకాశం బల్ల యిస్సంటి, త
ద్దయు సచ్చిత్తుఁడువెంట్రప్రగ్గడ, మహోదారుల్ నృపుల్ సారె కం
తయుఁ దామింతయుఁగాదు నూట్లకొలఁదిన్నాకంపుటల్ చూడ వి
ద్దియకేకాదే? యనుగ్రహింపు మదియే దేవేళి! కామేశ్వరి॥

మ॥ జననాభావము దుర్బలంబు జనియే సంప్రాప్తమా నెట్టిస
న్మునికేని, న్ననువంటివాని కదియే ముమ్మాటికిన్ బ్రాప్య మో
జననీ ! నన్ గవిగాఁగ సూన్యతవచస్సంస్కృతగా వచ్చు న
జ్జనిలోఁ జేయు మరోగిగా; నిదియే సాక్షాన్ముక్తి కామేశ్వరి॥

మ॥ కలదంచున్ శ్రుతి చెప్పు ముక్తి, అది యక్కఱజోద్భవుండేని యి
మ్ములఁ దాఁ గాంచవశంబుగానిదనియున్ బోధించు నద్వైత, మ
వ్వల ద్వైత మ్మొకఁడుండె, నయ్యధియసూ బ్రహ్మణ్యతామేటి ని
ర్మలినల్ పొందెడి, దేరికో దొరకు నారాజ్యంబు కామేశ్వరి॥

మ॥ తను వేమాత్రము రక్తమాంసములకున్ స్థానమ్ముగా లేకయు
న్నను రోజుల్ దిగజాటుచున్నవి భవన్నామస్మృతిన్ జేసి ; న
న్నను టొప్పిప్పుడు సోకజొచ్చె నిది గన్గోవమ్మ! త్వత్పాదభ
క్తుని కేపీడలు నుండవండుగద! విజ్ఞుల్ తల్లి! కామేశ్వరీ॥ ౧౦౦

మ॥ జనికిన్ జంకనియల్లె మృత్యువునకున్ జంకండు ప్రాజ్ఞుండు; దే
వి! నినున్ గొల్చెడిభక్తుజీవితములో బృందారకాంశంబు న
జ్జనగణ్యం బది గోచరింపవలె లేశంబేని, కాకున్నచో
నిను నెవ్వఁడు భజించునం చడిగెద నే నిన్నుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ మృతియన్నఁ భవదంఘ్రిభక్తున కెదోవేఁగుఁబ్రకల్పించు దు
ర్గతిగాఁ దోచిన భక్తికిఁ ఫల మెటుల్ గన్పట్టు? నిర్మోక మే
గతి వీడుఁ ఘణి, అట్టు లుండవలె భక్తస్వర్గతుల్, విజ్ఞుల
మతిమంతుల్ మృషలఁ లిఖింప రది యామ్నాయంబు కామే॥

శా॥ * వైరాగ్యంబు గడించుటన్న నది పైపైలేదు, సామ్రాజ్యసం
భారంబుల్ గడియించుటే సుఖవగుఁ; వైరాగ్యసామ్రాజ్యపీ
ఠారూఢుల్ గణించుతు రిందుని దృఢప్రాయంబుగా, సర్వదా
“వైరాగ్యంబభయం”బనండె? హరి విద్వన్మౌళి కామేశ్వరీ ॥

శా॥ నాకన్నఁ బలవంతులఁ బలువుర న్నాకానకుఁ బంపుచు
న్నీకుఁ భక్తుడనంచు నన్నిలిపితే నిస్సత్త్వ ? రుద్వైరితో
వీకం బోహకఁ డబ్బె, బోరుటకు దోర్వీర్యంబు లేదయ్యె నె
ట్లో ! కర్మక్షయముంబానర్పదగదే? యోజించి కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఋతముఁ దెల్పెద నీరుజాభరముతో నే వేఁగుచున్ గూడఁ ద్వ
త్కృత సాహాయ్యముకల్మిఁ గొంతసుఖగానే కాలమున్నెట్టితిఁ
‘గతిసీపే’ యని నమ్ముభక్తునకు దుఃఖంబుండఁబోదం చెటిం
గితి, నాచాననుభూతి దెల్పితిఁ బ్రసక్తింబట్టి కామేశ్వరీ॥ ౧౦౧

శా॥ ♦ ఐతీ దాతను దగ్గులేనియెడ లేదాచిత్వముం చెంచితో ?
తాతల్ తండు తెలుంగనట్టి కలపైఁ దాత్పర్యము గొల్పినా
వోతల్లీ ! సహజానుభావముల కేరో నేర్పఁగానేల ? నీ
చాతుర్యం బది యాఁగిన ప్లగుఁజుమీ శ్లాఘ్యము కామేశ్వరీ॥

శా॥ బమ్మి దిమ్మిగఁ దిమ్మి బమ్మిగ నొనర్పఁజాలు నీ శక్తికిఁ
దుమ్ముల్ దగ్గులు మాన్పు తెంతపని? భక్తుల్ నిన్ను సేవించి రో
గమ్ముల్వాయుటెకా దిహమ్ముఁ బరముం డైకొందు రేనాటిపు
ణ్యమ్మా నా కిది నేర్పె, ధన్యుడను నే నైనాఁడఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ భరియింపందగురీతి నున్నది రుజాభారంబు; పద్మం బెటుల్
విరచింపంగల నట్లుకానియెడలన్; విశ్వేశ్వరీ! కర్మముల్
సురుఁగున్ దృష్టదభక్తులొనరుల కంచు నిస్సందు నీమాట సు
స్థిరమున్ జేయఁగదమ్మ! నాయెడల వర్తింపించి కామేశ్వరీ॥

మ॥ అదియే జీవిత మెన్నఁజైన భవదీయాంఘ్రిద్వయీసేవనం
బాదవున్ దేని; కదోఁన్యజీవితము లేయుద్యోగముల్ చేసి యెం
త దిగంతమ్ముల బేరుమ్రొంగినను వ్యర్థమ్ముల్, జనుర్బంధముకా
విదళింపంగల దొక్క నీచరణమే వేయెల, కామేశ్వరీ॥ ౧౦౯

మ॥ చదువో సంధ్యయొ లేక వేటొకటియో సాగించుచున్ గాలమున్
ముదమొప్పక దగవెల్లఁబుచ్చుజనియే ముమ్మాటికిఁ శ్లాఘ్య; మె
య్యదియున్ లేక భవమ్ము నొకరులపై నర్పించునైశ్వర్య మే
ముదమిచ్చుక? గనలేరు సోమరు లహో మోహంబు కామేశ్వరీ

మ॥ కవియేగాని బుధుండుగాని యెవఁడేగానిమ్ము ధీసత్తకై
శివసంధాయిని ! నీజపంబుసలుపక సిద్ధించు సర్వంబు; బు
ద్ధివిహీనుం డసమర్థుఁ డెందుకు, ననున్ ధీమంతుఁగా నిల్పు మీ
భవ మున్నంతకు; దానిచే నఖిలమున్ బ్రాపించు గామేశ్వరీ॥

శా॥ పాణి మృష్ణః పోవునేమో యనుపర్యంతమ్మువచ్చున్, బారిన్
స్థానమ్మున్ జను, నెందు కీబ్రదుకు ! నీ సంస్థానమందేదియో
స్థానం బిచ్చి యనుగ్రహింపుము భవద్దాసుండ, దోసమ్ము లే
వే నున్నన్ క్షమియింపు మెందుకుఁ దగండే? వీడు కామేశ్వరీ॥

మ॥ తనువున్ బాణము వేటుసేయుటకునై తత్తద్రుగుత్పాదనల్
పొనరించున్ శమనం డటండు నిజమేమోగాని నే నమ్ము, 'బా'
మ్మనినం బోక శరించునే ! అసువు లంబా ! కర్మనాశమ్ముద
న్నను నిల్చున్ దను వెంత లోఁగినను బ్రాణం బందుఁ గామే॥

మ॥ తిరుగున్ గన్నులు, లేశమాత్రమయినన్ దేహమ్మునన్ గండ లే,
దురవై కంతమునందు శ్వాసవలనం బుత్పన్నమై పిల్లలన్
దలుమంజొచ్చెను, జీవితంబుపయిఁ దాత్పర్యంబుపోలే, దహం
కరణం బున్న, దిఁ కెల్లు తత్త్వమరయంగానౌట కామేశ్వరీ॥

మ॥*పదియొడుల్ పయిరెండుఁగూడజరిగెన్ బ్రాయంబు, కాయంబునం
దుదయించెన్ వళు, లాత్మశక్తియొకటె యొక్కింత గన్నట్లు, సం
పద బాగున్నది, లేదు లోప మేచటన్, బ్రాణాలపైఁ దీపికే
మది లేదన్నను నమ్మఁబోదు జగ, మేలా? చాలుఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ “ జీవశ్రద్ధముచేసికొన్నయతికిఁ జీవించునవ్వాంఛయే
ఆవిర్భావముచెందు ” ధూర్జటి నిజంబన్నాడు విజ్ఞాని స
చ్చైవుం డాగమవేది సత్కవి, వపుస్సారంబు బెండైనయా
జీవున్ మన్ని ప్రయోజనంబుగలదే? శ్రీదేవి! కామేశ్వరీ॥ ౧౧౬

మ॥ మనుమల్ చేతులుసాఁచ నెత్తికొను నమ్మర్యాదకు న్నోచునై
తిని, బన్నుండుటెయ్యె రేయుఁబలున్, దీనత్వ మింకింతక
న్నను వేటుండునా? తొమ్మిదేండ్లు గడచె న్నా కిట్టిదైన్యంబుతో
జననీ! కైత యొకండు సాఁగుట భవత్యాహ్వాంబు కామేశ్వరీ॥

* పదియొళ్లు డెల్లె, పయిరెండుచేస్తే 72. ప్రస్తుతం 73 వ యొడన్నమాట.

మ॥ శయనంబందుఁ బరుండియేని కవితాసాహిత్యమున్ వీడ కే
దియొ సీసేవయొనర్చుచుంటి సతమున్, దేవీపురాణంబు పా
పయ శైవాగ్రణి చేసినట్టిది సద్వంశానటుల్ దిద్దుచుం
టి యథాశక్తిఁ దపం బిదేయనుచుఁ గొంటిన్ దృష్టి కామేశ్వరీ॥

మ॥ కవితల్ సెప్పుచుఁ బాఠముల్ నొడుపుచున్ గ్రంథములన్నిదుచున్,
జవన తత్త్వములు లేకయుండియు సభాస్థానాలకున్ బోవుచు
న్నవవర్ణములు వెళ్లఁబుచ్చితిని విన్నాణముగా; నాకె విం
తపు, నీభక్తున కీజగమున నసాధ్యంబేది ? కామేశ్వరీ॥

మ॥ అనుభూతిన్ గనిపెట్టి పూర్వమును లీయంశము వాక్రుచ్చి, రా
ఘను లేనాఁడు ససత్యమాడరని తద్గ్రంథముల న్నమ్మి నా
చిననాఁ డాదిగఁ బూర్వజన్మసుకృతశ్రీకారణమై మనం
బున నిన్నే స్మరియించుచుంటి ఫలితంబుల్ గంటిఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ శయనమ్మందుఁ బరుండి వేలకొలఁదీన్ సంపాదనంజేయు వా
గ్దయితుం డొక్కఁడుగూడ లేడని ననుఁ గావ్యజ్ఞులే మెచ్చున
ట్లయసంధాతి! యశోధనమ్ములిడి ప్రేమావేశమున్ జూపి, తా
మయముం బాపఁగ లేకపోతి విది కర్మమొక్కొ! కామేశ్వరీ॥

మ॥ చెడఁడెవ్వఁడును నిన్ను నమ్మియని నేజేతుంబ్రమాణమ్ము మా
ర్గఁడెయకాఁగాక బహూక్తులేమిటికి మూకుండే యగుంగాక, వి
జ్ఞుడగు నిన్ను నునమ్మి సత్కవియగున్ శుంథాగ్రగణ్యుండు, నా
కొడుకుల్ నా నుడి నమ్ముచోఁ గలుగు నాకున్ గీర్తి కామేశ్వరీ॥

మ॥ భగవద్భక్తి యనేకజన్మసుకృతప్రాభృతమున్ జేసి కా
కగునే మిన్నక ? అందులో సుకవిగా నావిర్భవంబంది పే
రు గడింపంగలఁడేమియన్యు ? డొగి నారోహింప రాట్వీరమే?
నగుఁబా టీకవివీర మెక్కిన బిరానం దల్లి! కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఏకాంతమ్మున జీవితమ్ము నేటులో యీసేను సౌఖ్యమ్ముగా
 నీ కాలమ్మున దీని సాయ మది లేకే నెట్టఁగానేర్తునే ?
 నీ కారుణ్యము దీనిరూపమున మన్నించె న్నను, న్నార్థక
 శ్రీకీ॥ వన్నియఁగూర్చె, నియ్యది తపస్సే నాకుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ ఇదియే నాతప, మింక నాచమనమేసీ తిన్నఁగా నేర, నే
 ను దప మ్మేమియొనర్తు జాల్ముడ, జడానుగ్రాహి నీవేర్మి న
 న్నెద నీమాత్రక మెచ్చి సత్పదవి నా కీ॥గావలెన్ దల్లి, యు
 న్నదియున్నట్లు లిఖించుచుంటి నెటు న్న రక్షింతో? కామేశ్వరీ॥

మ॥ తపముల్ చేసి తరించువారి కత లంతస్తాపమున్ బెంచు నా,
 కెపు డేనేమములేనిపాపు లెపుడో యేహేతువో అబ్బి నీ
 కృపకన్ బాత్రితగాంచినట్టికత లేవే విన్న నాడెందమం
 దపురూపంబుగఁ బుల్కలుదృఢవిలుఁ దధ్యం బింత కామేశ్వరీ॥

మ॥ అటునైమూఁడు సమల్ వయ స్సరుగు పర్యంతమ్ము నిస్సత్వ మే
 నెటుగం, బిమ్మట మూఁడ నియ్యది భవానీ! నీకటాక్షంబ యా
 దరువై కాలము సాగుచున్నయది, మీదఁగూడ నిల్లే కృపా
 భరము న్నింపిన మాటదక్కెడి భవదృక్తుండఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ ఆయుర్వృద్ధిని గోరుచుంటినని నీ వావంత స్వాంతమ్మున
 న్నాయుద్దేశము నెంచఁగూడ, దృఢలజ్జాతీ! భవత్సన్నిధి
 న్మాయంపున్నడు లాడనేర్చు పరమాజ్ఞానంబు నాకున్నదే ?
 నా యీజీవితచర్య ధన్యచుగుటే నాకోర్కి కామేశ్వరీ॥ ౧౨౮

మ॥ కని సంతానము ధ్వాని కెల్లపుడు యోగక్షేమముల్ చూచుటే
 జనిసంతారకమా తపస్సుగను సంసారమ్ముసాగించువా
 నిని నన్నే కనియుండ వీవు, మనుజానీకంబు సర్వ మ్మిటే
 కననౌ, నందును నాదుకీర్తి పురతోగణ్యంబు కామేశ్వరీ॥ ౧౨౯

శా॥ ఆరోగ్యమృలరారువృద్ధులనదే యన్కొండ, మట్లయ్య నా హార మ్మింతగఁ దగ్గి సత్సభల కాహ్వానింపఁగాఁ బోవువా రేరు? వృద్ధులయందుఁ గన్నడరు, నా కీయోగ మెట్లబ్బె? నిస్సారుజేసితి, మేను నిల్పితి మహాశ్చర్యంబు కామేశ్వరీ॥౧౩౦

శా॥ “జీవన్మృత్యుభద్ర” మందురు బుధుల్, శిష్టాక్షి వ్యర్థమ్ముగా దేవో కావ్యములన్ రచించితి నిదే వృద్ధత్వమందు, సృహా దేవు న్నివతి నిన్ను వేడితిని, మద్దేహంబు వేతెందుకన్ జేనంజూపదు, నాకె యక్కజమగున్ శ్రీదేవి! కామేశ్వరీ॥

షు॥ భరియింపందగు శక్తిలేని నను దుర్వ్యాధివ్యధాభారముల్ తఱచై మాఱ్కొన నేమిసేయుదు నిన్? ధ్యానించు తేటప్ప? ముష్కరమై నేడు ‘జపాను’ పైఁబడిన భక్తవ్రాతముల్ గూడ నీ శరణున్ గోరుటతప్ప నేమి యొనరించన్నేర్పుఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥*ఆర్తుల్ భక్తులకెల్ల నాద్యులని వ్యాఖ్యానించినట్లయ్యె, న య్యార్తాఖ్యైన్ దొలుతన్ వచించుకతనన్, వ్యాఖ్యాతలీభక్తిచే నార్తిధ్వంసము తప్పలేదనుచు వ్యాఖ్యానింతురేమో! సరే, ఆర్తిధ్వంసమే నేను గోరెద సదే యందిమ్ము కామేశ్వరీ॥౧౩౩

శా॥ ఆర్తుండేగద యగ్గజేందుడును బ్రహ్మాదుండు, రోగార్తులే ఆర్తుల్, కారు తదన్య లన్నియమ మున్న ట్లెందుఁ గన్నట్టదే యార్తిన్ జెంది నిచున్ భజించినఫలం బద్దాని నాశంబె, నేఁ డార్తి యుద్ధ మార్గి ప్రోవుమని నిన్ యాచింతుఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ ఏ రోగమ్మును నే భయమ్మును మఱిం కేపిడయ్యగొని లేకేరు నిన్ను భజింప, రట్టిబుఱు లిక్డె వోచ్చటనున్నార? నీ కారుణ్యమ్మును గోరుచుండె నిల; సంగ్రామమ్ముఁబోఁవ్రోలి దుర్వారం బాపదఁబాపుమం చనియె నిన్ బ్రార్థింతుఁ గామేశ్వరీ॥

* శ్లో॥ “ఆరో జిజ్ఞాసు రర్థార్థ జ్ఞానచ” అని గీతి—

శా॥ ‘నాజీజం’ బంట! ‘ఫాసిజం’ బంట! యెదో నాకర్థమేకాదు, దు
ర్వ్యాజం బొండాకడేదో వెట్టికొని యివ్వారల్ ధరాజానులై
రోజురో జొకరుండు మాటుచు జగద్దోహమ్ము గల్గించు నీ
యాజన్ దెచ్చిరి, వీండ్రతుందుడుకు సహ్యంబానె? కామేశ్వరీ॥

మ॥ సలుబైలక్షల సేనతోడనట! ఆ ‘నాజీలు’ రష్యా పయిన్
గల నూహించుచు బోవుచుండిరట! భూకంపమ్ము రాకుండునె?
జలధుల్పొంగ నె? గాజులన్ దొడిగి రష్యా మూలఁ గూర్చుండునె?
తలతిక్కణ విడిపించు శత్రువుకు సిద్ధంబింత కామేశ్వరీ॥ ౧౩౭

మ॥ సమసెకమున్ను ‘నెపోలియన్’ దుదకు రష్యామంచులో శత్రుల
ట్ల మృతిగొంచుటలోక శాంతికరమీ యార్యేతరుల్ జర్మనుల్
సుమనోనిందులుపేండ్రకృత్యముకడుశోచ్యంబు, తన్నాయకుం
డమరారాతుల దీటు రెండవహిరణ్యాక్షుండు కామేశ్వరీ॥ ౧౩౮

శా॥ ఏకాపోశసంబట్టి లోకము నెవం డేలున్, బ్రజాశక్తి దు
ర్భీక్షన్ నైవదు, వీలుచూచికొని మర్దించుం దుదిక, మూడునా
శ్లైకంకోపుండో వెల్ల నేమియగు? దుర్హృత్తుల్ శతంబేగి ర
క్షే క స్తింగని జర్మనుల్ చెడుదురం చే నెంతుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ అవనిన్ సర్వముఁ జూపజుటైన హిరణ్యాక్షుండు సంద్రమ్మునం
దు పసింఁచె హరి పోతిరూపమున నాదుష్టన్ వధింఁచె బురా
ణవిమల్ వల్కెద రిల్లు, జర్మనులకున్ సంద్రమ్ములాకాశమున్
వివశంబుల్ వశహానుగాక చెడుటే నిక్కంబు కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఆరాజ్యంబు ఋషిప్రదేశమని వ్యాఖ్యానించినా రేనా, “ర
ష్యా” రాజ్యం బనుపేరు వైకృతము, నీ కవ్వారిపైఁ బ్రేమ మ
వ్వారింగాఁ దలపోతు, నాఋషుల నంబా! నేడు జర్మన్లహా
ఘోరా తెన్ని యొనర్చిరో? యెటుగవొక్కో నీవు కామేశ్వరీ॥

శా॥ “పాపం బట్టిది పుణ్య మిట్టి” దనుచు వ్యాఖ్యానముల్ సేయుచో
రే పాధారము లేమి యుండెడి దురుద్రేకుల్ జయమృందుచో?
రూపున్మాపుము జాగువల్వదు జగద్ద్రోహము సహ్యముగా,
దీపల్లక గలిగించుకొ మ్మిదియెసుమీమా వేశ కామేశ్వరీ॥ ౧౪౨

మ॥ జననీ “పూర్వసువాసినీ” గతికి లక్ష్మమ్మయ్యె రష్యా కటా !
అనఘాత్ముల్ ఋషులున్న దేశ మచట న్నాస్తి క్యమీనాఁడు నిం
డిన దేమూలకు నేగిచూచినను, దానింబట్టి యన్మోందు నీ
జననాశంబు ; వినకవినక మతిచెడుక జన్యంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ చెడిపోఁ గాలము దాపరించినపు డ్రశేయస్కరంబైన తుం
దుడుకబుద్ధులు పుట్టు; దైనమని యెందుక విన్న నవ్యానికిఁ
మెడపై నాయుధమెక్కితీరునని యామ్రేశించి చాటించె నె
ప్పుడు “రష్యా” అపుడే చెడక సుపథ మున్మూలించి కామేశ్వరీ॥

శా॥ దేవస్థానపుబోర్డు వచ్చుకతనక దేవాలయాచారముల్
తోవల్ తప్పి చరింపఁజేయుకతనక దుఃఖంబు దేశానకుఁ
రావీలైనది, బుద్ధులట్లు పెడమార్గం బంటు నొక్కపు, మా
కీవే దిక్కు. క్షమించి పోవు మెటులో యీ తప్పు కామేశ్వరీ॥

మ॥ కలభద్రమ్ములు మాపికొన్నయెడఁ గల్గుకరాజ్యమంచెంచి కూఁ
తుల నేజాతికొ యిచ్చికోడలఁచి యేతుచ్చాన్నమో తింటకుఁ
దలఁపుక జేసితి మేమిలాభము, వృధా “దైవంబు గన్పట్టు ము
క్కెలమిఁ గోసికొనంగ” నన్న నుడి కాదే యిది? కామేశ్వరీ॥

శా॥ “సంగీతానకుఁ జింతకాయ” లను నాసామ్యాక్తి ప్రత్యక్షమ
య్యెంగానీ మనవారికోర్కి లవమేనీ లేకమేనీ ఫలా
ప్తింగొన్నట్టులు లేదు, యద్ధపువిపత్తిం దట్టుకోలేక నీ
కుం గూపెట్టెద మాజినిల్పి యెటులో గోడఁగు కామేశ్వరీ॥

శా॥ హిందూ దేశము నీకుఁ బుట్టినిలుగాదే తల్లి ? యీ దేశ మి
బ్బందుల్ చెందకయుండఁ బ్రోచుటని నీభారంబు, నానాట స్వ
చ్ఛందుల్ శత్రువు లేపుమీటి వసువాంఛజేసి కావించు నా
చిందుల్ దూరమునంద నిల్పుమనుచు జేమోడ్తుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ మహిషుఁ బోలుదురొక్కొ, శుంభునదలింపంజాలువారొక్కొ, దు
స్సహ తేజుం డలరక్త బీజుని శతాంశంజాదురో? “శాంబులన్”
దహనం బుప్పతిలంగజేసి జగముఁ దగ్గముగావించు ధూ
ర్వహు, లీమార్తుఁ యేపడంచు టది కర్తవ్యంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ కలిగెఁ మంచికొ చెడ్డకో యొకటి కీ కంగారు దూరాన, నాం
గలరాజ్యంబె జయించితీరుఁ దుద నిక్కం, బీవు సాయమ్ముగా
బలమెక్కుఁ ‘బ్రీట’, నంబ ! శాంబులకు మావైరాక కేహేతువో
తెలియంజెప్పుము దేశదోష మది యేదే నున్నఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ దేవాగారము లంటుచేసితిమి మాదే తప్పు, దుర్బుద్ధి మా
కీవే కల్పనచేసితేము ? తుద కాయాయాపదల్ మూడునం
చేవాడేని యెరింగిచేసినదె? యీ హేయంపుదుద్దోష, మం
బా! వైదగ్యము లీ విదగ్ధతల నాహ్వనించె గామేశ్వరీ॥ ౧౫౧

శా॥ ఏమో! దేవశమందు నున్నయది రాయేయన్న దుర్బుద్ధియే
యీ మాంద్యమ్మును దెచ్చిపెట్టినది; నీ వేమాత్రమో. నీదు స
త్తామాహాత్యము పూర్వమే తెలుప కేతవ్హోరదుర్వారశి
క్షామూలమ్మున మందలించుట యయుక్తం బమ్మ ! కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఏదో యుద్ధపురంగమం చొకటి మున్నేర్పాటుగా నుంటచే
నేదార్భాగ్యము దేశపుంబ్రజకు లేనేలేదు, నే డట్లుకా,
దేదోనమ్ము నెఱుంగనట్టిపరిజన్ హింసించు, రేవృష్టిచే
నీదావాగ్ని యడంగు? నీకృపయెనుమ్మి దిక్కు కామేశ్వరీ॥

మ॥ నలుదిక్కుల్ దవ మాక్రమించుకలనన్ గానీ అశుకానిచో
నిలయు న్నాకము నేకమై యెదురుగా కింగ్గీఘకన్ లక్ష్మమే?
గెలుపొందున్ దుద, కిష్టు దేశమునకున్ గీడ్పాటువాటిల్లె నీ
చలువన్ జూపు మనుగ్రహింపు మరులన్ శాసించి కామేశ్వరీ॥

మ॥ మును దుర్ధిక్కులు వైరు లాగ్రహమునన్ మూఁగంగ సింహాద్రిజే
వునకున్ గోకులపాటికూర్మకవి తాఁ బుట్టించెఁ గోపమ్ముఁ జ
క్కనిసీసమ్ములఁ, దేనెటీగలగముల్ గా స్వామి తేజమ్ము మా
తినడై శాత్రువసేనలన్ బిలుకుమార్చెన్ రేఁగి కామేశ్వరీ॥

మ॥ కలరా, ప్లేగు, మశూచి, లోనయిన రోగాల్ గాని సంగ్రామభీ
ష్టనాదుల్ మొదలైన సంకటములేగానీ తటస్థించుచోఁ
దొలఁగందోచెడి దొక్క నీ చరణమే దోర్వీర్యమేమాత్ర మి
క్కలికింగాదు నివారకంబని యెఱుంగన్ మేలు కామేశ్వరీ॥

మ॥ తొలి నాహైహయజాతి భార్గవుల నెంతో బాధవెట్టంగ నా
వల నీవల్లనకాడె? హైహయుల కాపత్తాంధ్యరూపమ్ము వా
టిలుతేజ మ్ముదయించె భార్గవవఘాటీసక్తిలోనుండి; నీ
వలుగన్ జర్మనులున్ జపానులును నీతైపోరె? కామేశ్వరీ॥

మ॥ అలనాఁ డల్లసుదర్శనున్ గవియుస్కంధావార మేమయ్యె? నీ
వలనన్ ధాత్రీ ధరించు భాస్కరుఁడు భాస్వదీప్తిఁ జెల్వారు, సం
చలనంబుగనువాయువుల్ జనని! “భీమా”యన్నశ్రుత్యర్థమున్
దెలియన్నేరమి నిట్లు త్రిల్లిపడెడిన్ దృప్తుండు కామేశ్వరీ॥౧౫౮

శా॥ ఏనాఁడేనియు గౌతమీనదిజలంబేనీ మఱిం గృష్ణయే
కానీ అల్ల కవేరజానలిలమేకానీ సముద్రానకుం
భానీ కిట్లరికట్టినట్టిదొర లీభూభాగమం దుండిరే?
మానేరమ్ములు సైచి మాదొరలనే మాకిమ్ము కామేశ్వరీ॥౧౫౯

శా॥ రైల్వే, వంతెనలా, సుదీర్ఘములు నీరంధ్రము లానట్టలా,
కాళ్ల నేలకుఁ దాఁకనీయని మొట్టార్తారా, హోటళ్లా, మఱి
స్కూళ్లా! యెన్నని చెప్పనేర్తు నివి మాకుఁ జూపె నీరాజ్యమే
యేల్లెన్ననియు మాకు నీదొరలనే యీవమ్మ! కామేశ్వరీ ౧౬౦

మ॥ గుడులఁ గూల్పంగలేదు, విగ్రహములఁ గొడ్డళ్ళచేదింపలే,
దడుగుల్ పెద్దలనెత్తిమీఁద నిడి మర్యాదావీహీనంపుఁ దుం
దుడుకుంజేతలు సేయలేదు, ప్రభుతఁ దోర్వీర్యముఁజేసి పెం
పడరఁ గైకొని రాంగ్లరాజ్యము ప్రశంసార్హంబు కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఏదేవాంశయు లేక పాల్యమగునే యీదేశ! మాశ్వేల మై
ల్లెదూరమ్మున వీరిపుట్టువుగదా, ఆశ్చర్యమాశ్చర్య! మా
యీ దేశమ్మును వీర లేలుదురు, పైసేనిఁ గరమ్ముందు లో
తేదే నబ్బినఁ గాంతు, రెక్కడి దహో యీశక్తి కామేశ్వరీ॥

శా॥ నీ వేమన్న మఱేమిగాని విను నా నిర్ణీతి, యివ్వారిలో
దేవీ! నీ కళ్ల చాల నున్నయది, తాదృక్పక్తి కీహేతువే
కావచ్చుఁ, దొనఁగుల్గింప నెచటన్ గన్నట్ట వాగ్యోత్తముల్
'నావిష్ణుఃపుష్పి' ట్టనఁ విసమె? తథ్యంబుది కామేశ్వరీ॥ ౧౬౩

మ॥ ఎవఁ డేలున్ జగ మింతశాంతముగ, మాయీ భారతక్షాస్థలిఁ
వివిధంబుల్ స్థిరసంస్థల న్నిలిపి రీవిట్టరియాబందుగుల్,
చవిచూపించిరి కొత్తచిత్రములు, తత్సంబంధమున్ మాకు నె
వ్వరికిఁ వీడుట కిష్టముండ డెటు సంబాళింతో? కామేశ్వరీ ॥

శా॥ రాణియేల్బడి, తత్సతీతనుజసూరాజ్యంబుఁ, దత్ప్రేతుఁడుఁ
రాణాయకాటయుఁ, దత్ప్రపౌత్రుఁడు ధరారాజ్యంబుపాలించుటల్
గోణంబూనుటయాది నేడుతుద గన్గొన్నాడె, విట్టరియా
రాణి నీ యపరావతారమని యారాధింతుఁ గామేశ్వరీ ॥

మ॥ ప్రజలాయమృప్రభుత్వమందు సుఖవిభ్రాజిష్ణులై యెందు నీ
రుజులై కూడును గుడ్డయుగ గలిగి వైరూప్యంపువేసాలయా
రజపుంబోకలు పోక, ఆత్మకులధర్మస్వాస్థ్యముంజెంది ని
ర్వృజినుల్ గాఁ గనుపట్టి, రాపెకు నతుల్ వేవేలు కామేశ్వరీ ।

మ॥ ఉదరంబెంతగఁ బెంతుమేని యెపుడోయూడుగదా మేను, కో
విదు లెవ్వరును బారమార్థికమునన్ విశ్వాసములేని సం
పద లాపత్తులుగా గణింతు, క్షణికప్రాయంబు లీమేను, ల
ప్పదమే శాశ్వత, మద్దియే బుధజనుల్ వాంఛింతు కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఎవ రెంతెంతవిచారణలోనలిపి యేయేతోవలం బోయినన్
భవ మీపుట్టుకతోడ నాఁగుననుటల్ ప్రమాణ్యమారంబు, న
త్కపు లీ యంశము దెల్పి, రేలినను భైక్ష్యంబెత్తినన్ వచ్చునా
భవమం దుత్తరవాదిగాఫలయు, దత్త్వంబింత కామేశ్వరీ॥

శా॥ నీ ! కామం, బల దారుకావనమునిస్త్రీ లందచందముల
న్నీకన్నగ గణనీయలే ? అన్యతమో నిక్కమొ సీభర్తపై
నీకాలుష్యము నంటగట్టిరి భవానీ ! సిగ్గుగాఁ దోచు ని
ప్పక, మూఢ్యత సర్వదోషముల కావాలమ్ము కామేశ్వరీ॥

మ॥ సురరాజ్యమ్మునుగూడ నేలె నహుషక్షోణీందుగఁ డాతం డటన్
సరిగా వర్తిలనేర్చెనే ? శిచిపయిన్ స్వాంతంబు గుల్మించె, న
చ్చురల స్మించునె అవె ? రాజ్యమునకున్ సన్నాహి నేమించినన్
దురితంబే పొనరించు, సర్వ మిది తద్దోషంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఇపుడే కాదు ప్రపంచవృత్త మెపుడే నిల్లే బలంబున్నభూ
మిపతు ల్లోతువజ్రేండ్లపై కరిగి భూమిపాలకత్వంబు వా
ర్ధిపరీతంబగున ట్లానర్చుటకునై దృపుల్ ప్రయత్నించిన
ట్లు పురాణంబులు సెప్పఁ, జెడ్డదిగదా లోభమ్ము ! కామేశ్వరీ॥

శా॥ గాలిన్ దూలెడి చిన్నదీప మననాఁగా పాఠిణ, మిద్దానికై
వాలాయముయతించుమానవుడు స్వప్నా లెన్నియోగాంచుఁబ్రా
ణాలన్ దీయు నెవో యెవో పొనరుచున్నాతల్లి! నీమాయ యీ
లీలన్ దిద్దిపెడి, దీని దాటువిబుధు ల్లేరమ్మ కామేశ్వరీ॥ ౧౭౨

శా॥ చీమల్ దోమలు నల్లులు న్ను సమలున్ జేయున్ బ్రయత్న మ్మెటో
క్షేమార్థం, బిడ మానవుల్ సలుపరే శ్రీదేవి! యీనాఁడు సం
గ్రామం బియ్యది సర్వనాశకముగాఁ గన్పట్టు “బర్మా” ప్రజా
క్షామాదుల్ వినికూడ నేమిటి కుపేక్షాబుద్ధికామేశ్వరీ ౧౭౩

మ॥ జగదేకప్రళయమ్ముగా నెగడు నీ సంగ్రామరంగమ్మునన్
బగతుం డెవ్వఁడు, మిత్రుఁ డెవ్వఁడని సంభావింప శక్యమ్ముగా,
దగు నేడొక్కఁడు శత్రుఁ, వన్యదినమందవ్వాఁడె మిత్రుండు, లో
భగుణ మ్మంతకు హేతునై దురము నిష్పాదించెఁ గామేశ్వరీ

మ॥ పనికిన్నాలినదానిఁగా జలనిధిన్ ద్రాచీను లూహించి అం
దున యాత్రాదులుగూడఁ గూడవని; రీ దోశ్యాలు లద్దాని వా
రిని “సర్వే”యొనరించి కొల్చి యట ధాత్రిన్ బోలె నర్జించి కై
కొని రుద్దండులు పన్ను; దానికొక కీగొండాట కామేశ్వరీ॥

మ॥ అడవుల్ సంద్రము లేఱు లొక్కరివి గావన్నారు పాఠీను; లి
ప్పడటుల్ గా, దవి యిచ్చుచున్నవి ధనంబున్ దెచ్చి యింగ్లండు, కే
ర్పడె నీ సక్కతమాచు, జర్మనులు సంగ్రామంబుగల్పించి, రీ
యడ రెష్టాగునో? టామమేర్పడి జగమృల్లాడుఁ గామేశ్వరీ ॥

శా॥ ఈహా రెప్పటి కాఁగునో తెలియఁబో, దింగ్లీషుపై నీర్వ్యయే
పాఠిపై దీనిని సంఘటించె, భరమై వట్టె, సంద్రమృతన్
శ్రీపుట్టి, ల్లిపు డాపె యయ్యెడలకే చేరెన్, సహస్రాంశమిం
కేపాలో యల నుండె, నిల్పు మదియేసీ తల్లి! కామేశ్వరీ ॥

◆ క॥ అడవులు నేఱులు నవి నీ పెడసిన యవి యెట్లు పుణ్యభాగీరథి యిప్పుడమిఁ
గలవారికెల్ల నెడపక నేవ్వంబకాక ॥ భారత-అరణ్య

మ॥ పురముల్ వోనివి యుద్ధనౌకలు శతముల్ నేడు సంద్రమునన్
బారి ముగై, నృతీ ముగ్ధుచున్నవి, పురముల్ దగ్ధమాచున్న, వం
బరయానములు గూర్చుముప్పు వివరింపన్ శక్యమే? నీకు సం
బరమే? యెందుల కాఁగకుంటివి? జగద్ధ్వంసము కామేశ్వరీ॥

శా॥ లే వీ వంచు శరించువారల కటే లేకుందుగా, కాస్తికుల్
దేవీ ! లోకమునందు లేరె? కరుణాదృష్టి బ్రసాదించి యే
లా వారిన్ బ్రదికింప? వీసమయమే ఆస్తి క్యముఁ దెల్పికోఁ
గా వీలైనది, యామ మాలమును నాఁగలేవె? కామేశ్వరీ ॥

మ॥ \$ భవదీయంబు ప్రపంచస్పృష్టి, అదియున్ బాగైన నోగైన నీ
కవనంబెట్లును దప్ప; దీ వెఱుఁగవే అంబా విమాగంబె య
నైవఁడుం బెంచినవాఁడుత్రుంపఁడుగదా, పృథ్వీభరంబూడ్చుచో
ప్పవునో యిద్ది! యటే సనాగసుల కేలా పీడ? కామేశ్వరీ॥

మ॥ ‘మొనగాఁడొక్కరుఁ డాఱుమానములుసాముజేసి’యన్నట్టులీ
జనమాన్యుల్ పసిపాపలన్ ముదుకలన్ సాధ్వీవతంసములన్
గొనుచున్నా ర్బలిగాఁగ, వీరలపయి గోపంబు నీ కేల రా
దనో ప్రశ్నించెద, నీదు సత్తకు ననేహం బిద్ది కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఎపుడో కాలము మంచిదౌ ననుచు మే మీక్షింతు మేమమ్మ! పా
పపుఁగాల మ్రొదురయ్యె యామ మటుపై బాంబ్రభ్రనిర్మోషముల్
శ్వపచుల్ దేవళమందుఁజొచ్చు, టిదియేసత్తాలచిహ్నంబె? యీ
విపరీతస్థితి నాఁగి పోవుమని నిన్ వేధింతుఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ “యూర” స్తేషమునుండి యొక్కదిన మేదో నౌక రాకున్నచోఁ
దీఱుంబో భరతప్రదేశ, మిఁక నేదీ దంతముల్ దోమికో
నేరండయ్యెను “బ్రష్టు” లేనియెడ; నీసచత్వ మేకాలమం
దీ రాజ్యానకుఁ గల్గె నీ వెఱుఁగుదేనీ తెల్పు కామేశ్వరీ॥ ౧౮౩

\$ “విషవృక్షోఽపి సంవర్ధ్య స్వయం ఛేత్తు మసాంపృతమ్”

శా॥ రాజ్యంబేల సమర్థమైన దొక'యార' ప్థండమే, వారలే
పూజ్యుల్, వేలకువేలదూరమున నేభూపాలకుల్ నిల్చి సా
మ్రాజ్యంబేలిరి సర్వశాంతముగ; సంపాదింపనేమయ్యె ? నే
రాజ్యం బిట్టిది యున్నయట్టు లెఱుంగన్ రాదమ్మ కామేశ్వరీ॥

మ॥ మగడుక బెండ్లముఁ గేళికాగృహములో మాటాడుగాగోష్ఠి స
ర్వగుండయ్యుక్ భగవంతుడున్వినఁడు, సామ్రాజ్యాధినేతల్ సుమా
రగులయ్యుక్ వినుచుండి, రీదృశవిచిత్రం బున్న దే? యోగులే
సగరాల్పుత్రి "యూరోపు"వాసు? లిది తంత్రప్రజ్ఞ కామేశ్వరీ॥

శా॥ కానీ దీనికి నేమిగాని యింక సంగ్రామంపు విన్నాణ మే
నానందమ్మున సంగ్రహింతు, నెటులో ఆకాశమున్ జేరి ఆ
స్థానమ్మందుననుండి దూకుటది యాశ్చర్యంబు గా; దప్లుత్రా
ణానంబొల్చుటకన్న సక్క-జము లున్నం జూపు కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఆకాశమ్మున నేగుటాదిగల ఆయాశ క్తులంబట్టియే.
సాకార్యాదుల ఫేచరాహ్వయముతో వాకొందు, రాదేవతా
నీకంబుకొబలె వీర లేగుకలెన న్నేఁ డీ మహాభాగులే.
కా కెందుండిరి దేవతల్? నిజము వక్కాణింపు కామేశ్వరీ॥

మ॥ సననంబుల్ పొనరించువార లెదుటన్ సాక్షాత్తుగానున్న వీ
రి విసర్జించి మ తెచ్చటో కలబలాచిన్ బిల్లు, రాతండు రా,
డవలోకంపండు వీ కొసంగిడిపురోహిషాదికం; బీదొరల్
చవిగానుండిన నావకాయబలె నాస్వాదింతు కామేశ్వరీ॥ ౧౮౮

శా॥ గ్రామోఘోసులు రేడియోల్మాదలుయంత్రమ్ముల్లనుంగొన్నబల్
ధీమంతుల్ గలకాలమం దెవరికిన్ దేవుండనన్ దేవతా
ధామమ్మున్నను నాస్థగన్నడమి సత్యం, బీవుఁ గల్పించుకోఁ
గా మాంద్యమ్మునహింతువేని చెడు లోక మ్మిట్లె కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఇప్పుడే ఆస్తికులెల్ల డీల్పిసిరి, ని న్నెవ్వారలోగాని యీ
విపదంభోధిఁ దరింపఁజేయుమనుచున్ వేడఁబ్రయత్నింపకుం
ట పరీక్షించితివేని యంశమిది స్పష్టంబౌ జగన్నేతి! భ
క్తపరత్వమ్ము వెలార్చి లోకము నెటో కాపాడు కామేశ్వరీ॥

మ॥ సురల న్వా రొనరించుకృత్యముల మించున్ వీరికృత్యమ్ము, తె
వ్వరు వీరి న్నరుల౧డు! వేద మెవరిన్ వర్ణించెనో వార లి
న్నరులన్ బోల, రసూయవీడి నిజమున్ వాక్రిత్తు, నివ్వారి క
ధ్వరభాగమ్ము లొసంగి లోబడుట కర్తవ్యమ్ము కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఏవోదోసములున్న నుండెడినిగా, కేదోసములేవె ఆ
దేనస్వాములయందు? శిష్టులెవరున్ ద్వేషించిరే? వారినే
యే విద్వాంసులు హవ్యమిచ్చుటకునై యిచ్చోకికిం బిల్వరే?
దేవత్వంబు ఖగత్వ, మయ్యది యటన్ దీసింఁచు గామేశ్వరీ॥

మ॥ పురరక్షోవిభు లేని యీవిధమునన్ భూవాసులన్ మున్నుగొ
ల్పిగా, లేదో? ఖచరుల్ సురల్ ప్రజల గించిత్రేనిబాధింప, రీ
కరుణాకూన్యుల నెవ్వరాఁగెదరు, “నన్ గా” దన్నయట్లుంటి వె
వ్వరు దిక్కింక ననాథలోకమును సంబాళింప? గామేశ్వరీ॥

మ॥ వరముల్ గాంచిన రక్కసుల్ బలెనె యివ్వారల్ జగంబేర్పఁగాఁ
దొరఁకొన్నారు, పిఠీలికల్ బలెన్ బ్రజన్ ద్రుంగించుచున్నారు, ము
ష్కరుల న్ని వెటులో మరల్పనియెడన్ గ్రాంగున్ జగం, బగ్గికిన్
బరువే? యింధనమౌర్పఁగావలెఁ గృపవ్వరించి కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఎంతెంతేని విపత్తి నీ కరుణచే నీశానుకారుణ్యసం
క్రాంతిన్ శాంతిలునంచుఁజెప్పెడిఁబురాగంధమ్ము లాయీజగ
త్సంతానిమ్మున కేను నీపదములన్ ధ్యానింతు, నీ యుద్ధవి
శ్రాంతిన్ గన్పడఁజేసి భూప్రజల సంరక్షింపు కామేశ్వరీ॥

శా॥ సీసత్తా గమనింపనేర రలసుల్ నిన్నెట్లు ధ్యానింతు? దు
ర్వాసుండున్మఱివ్యాసుండు మఱియుఁగుంభప్రదృష్టవాదుల్ భవ
ద్దాసుల్ నీమహిమం బెఱుంగుదురు, నేదద్గ్రంథముల్ చూచి నీ
వాసి గొంత యెఱింగి కుయ్యడెద నంబా! ప్రోవు కామేశ్వరీ॥

మ॥ తలకుఁమించు విపత్తు మూఁడునెడఁ ద్వద్దాస్యంబుకన్న జనం
బుల కేదిక్కునులేమి నే నెఱింగి యీపుంతన్ బ్రవర్తింతు, నిం
దలి యాధార్థ్యము నెన్నిసాగ్ల యెఱింగె న్నాడెంద మేకప్రముం
దొలఁగుఁనిన్ను జపించుచో గలుగు సంతోషము కామేశ్వరీ॥

మ॥ మును లేలాభము గోరి లోకమఖిలమ్మున్ వంచనంజేయఁ గ
ప్తనివృత్తిన్ గుఱియించి అట్టిచుడు లుట్టంకించి, రవ్వారికిన్
ధన మే రిచ్చిరి? లోకులన్ మనుచుటే తద్వృత్తి, అవ్వారి శా
సనముంబట్టి చరించువారల కరిప్తం బున్నె? కామేశ్వరీ॥ ౧౯౮

శా॥ ఆకాశమ్మున రాలు పిడ్గులభయం బావంతయున్ లేక యే
వీరక లోకము సంచరించెడినో, ఆవీరన్ జగం బిట్లు ని
ర్భీకంబై మనునట్లు నీయభయమున్ భిక్షింతు, రక్షింపు మో
లోకాంబా! గొడు గౌతం దావకకృపాలోకంబు కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఆకాశమ్మున గోళముల్ నిలిచె నేయాధారమున్ జేసి యం
చేకొంచెమ్ము వితర్కము సలుపుచో నేతేజమో కారణం
బై కన్నట్టెడి; నద్ది నీవయని సర్వాపత్తులందు న్నినున్
వీరం గొల్చి నిరాకులుండనగుదున్ యశ్వేశి! కామేశ్వరీ॥ ౨౦౦

మ॥ నెలపిల్లల్ మఱి వత్సరంపునిసువుల్ సీసత్కృపావృష్టిచే
నెలమింగాంచి తరింపఁగావలయుఁజుమ్మి నేటిగండమ్ము; న
న్నిల నిందాఁకను నిల్పు టిందులకెయంచెల్లన్ మనీషుల్ సభా
స్థులన్ వాకొనుకీర్తికై యిటు నిను ధ్యానింతుఁ గామేశ్వరీ

మ॥ ఎఱుంగఁ బందరు గాలివానవిధ, మే నెవ్వారో వాక్రువ్వ బం
దరులోన నివనియుంటి, నే గడియనో దభితరంబైనను
బుబ్బుములైర్మలు గాలివానయునముద్రోజ్జ్వలభణమ్మంతయుఁ
ద్వరలోనే, యిది యట్టిదా? మిగుల దుర్దాంతమ్ము కామేశ్వరీ॥

శా॥ పోయెం, బోయినఁబోవుఁగాక జల ముప్పొంగఁ బ్రజానీక; మే
గాయమ్మేని రవంత సోకెనె? తుట్టిక గాయమ్ము వర్జించి తోఁ
బోయెఁవాయువు, కొందఱో బ్రదికి రేభూజమ్ము చేపట్టి; యీ
యాయాస మ్మటువంటిదా? మిగుల శోచ్యం బంబ కామేశ్వరీ॥

మ॥ గుఱియై చచ్చినవారు ధన్యు లనువుల్ గోల్పోనివా రన్న దు
ర్భరకష్టాలకుఁ బాలుగావలయు, సంపన్నుల్ దరిదుర్లో సరా
సరిగాఁ గూటికిలేక మాడవలయుఁ, శర్వాణి ! యీఘోరసం
గర మాఁగంగదవమ్మ నీ కిదె నమస్కారమ్ము కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఒక గర్భాలస కాకినాడ విడి యెంగో భీతిమైఁబోవుచున్
సుకుమారున్ బ్రసవించె దోవ, నిటు లీఱ్ఱోభంబునందెంతమం
దికిఁ జిక్కుల్ ఘటియించుచున్నవాకదా! దేవీ! భవత్పుత్రికా
నికరంబున్ గనిపెట్టువా రెవరహో! నీకన్నఁ గామేశ్వరీ ॥

మ॥ నలుబైకోట్లు ప్రజల్ గలట్టి చెయినా నానాట్ర ఖీణించి గా
సిలె, నీదేశము తాదృశంబ, అసిచే జృంభించుసేన నిర్రా
శులు లోకుల్ నతుతాచుఁబాతెదరు, శ్రీశుండో మఱిన్నివా రా
వలయున్ లోకము నుద్ధరింప, నిది సంవర్తంబు కామేశ్వరీ॥

శా॥ నాతల్లీ! కలరందువా హరిహరుల్? నాజీలు జేజీలుగా
నేతల్లోకము వీడిపోయినదా? సృష్టించెఁబో సృష్ట, ర
క్షాతంత్రమ్మున కేర్పరించితివిగా కంజాక్షు; నీయల్లడిన్
భీతుం డత్తిలుసాచ్చెనందువో సరే పిల్పింపు కామేశ్వరీ॥ ౨౦౩

మ॥ అతనిన్నాత్రును కాద, ఆతనికి శయ్యారూపియూ శేషునిన్,
గృతు లీ జర్మనులున్ జపానులునెటో గీరించి గాలాన లా
గి తినన్నేర్తురు, “డాంగనేల?” యని చక్రిన్ వేగ రప్పించి దు
ర్మతులన్ దోలుమటంచుఁ దెల్పంగదవమ్మా! తల్లి కామేశ్వరీ॥

శా॥ తా మత్స్యంబగుఁగాక కూర్మమయి సంద్రమ్మందునేడాఁగుఁగా
కేమిన్ లాభములేదు, పందియగుఁబో, యివ్వారు గాల్లేచ్చులా
యీమాంసమ్ములె కాదు, కుక్కపలమే నివ్వారు భక్షింతు, రా
శ్రీమంతుండు నృసింహరూపియగుటే శ్రేయమ్ము కామేశ్వరీ॥

మ॥ హరి పాతెంగద నాఁడు కాలయవనుండన్వాఁడు పైకెత్తిరాఁ
జరకాల మ్మటు లుక్కుకంబమున నిల్చె, న్నేడు నల్ల సుదు
స్తరులై వైరులు లోక మేర్చ నొకటన్దా డాఁగెఁగాఁబోలు దు
ర్భరమీవేనియు నీయని న్నిలిసి సంబాళింపు కామేశ్వరీ॥ ౨౧౦

మ॥ కలుగన్ జేసికొనంగ నీకు మదిలోఁ గారుణ్యమే లేనిచో
జలధుల్ పొంగునటుల్ పొనర్చుము జపాన్ సర్వంసహాయుక్తమై
యిల సర్వమ్ము షణ్ములో మునుఁగు నిం కేచిక్కు లేకుండు బాం
బులచేఁ జంపకుమమ్మ నిన్నుఁ గవితన్ బూజింతుఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ పిల్లల్ జెల్లలతోడ నిండినకుబుంచి న్నేటికంగారులోఁ
దల్లి! నీ వెటు లోమఁగాఁదలఁచితో, దావంబు నల్లిక్కులం
దెల్లన్ బెల్లుగ నావరించె, గరుణావృష్టిన్ బ్రవర్తించుచోఁ
జల్లంగాఁబడు, వే టుపాయమున దుస్సాధంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ కరు లశ్వమ్ములు విండులమ్ములును ఖడ్గంబుల్ పురాణంపుసం
గరపుంబద్ధతి, యూళ్లుగాల్చుటయు నొకల్ ముంచుటల్ నేటిసం
గరపుంబద్ధతి, పాటిపోవుటయు నీకంగారులో గౌరవ
స్ఫురణంబే, నిరయాన కేగుటయు నామోదంబ కామేశ్వరీ॥

మ॥ ప్రశయంబింతకు నెన్నిరెట్లా మఱుగన్ భావంబు సూచించు ని
క్కలికాలంపు సమీకమున్ గడచి లోకంబెట్లు జీవించునో
తెలియంగాబడ; దిం దొకండయిననున్ దేవీ! భవత్సత్తకున్
దలయాపం, దఖలంబు నాన్తికము తథ్యం బింత కామేశ్వరి॥

మ॥ జగమెల్ల న్నశియింపజేయుట యవశ్యంభావియై వ్యాజ మి
ట్లుగ నీవే ఘటియించుచో నెవడు వల్కున్నిన్నుఁగాదం చటే
యగుఁగా కందులకుం బురాణములయం దార్యోత్తముల్ వ్రాసిన
ట్లుగఁ జేయన్ వలెఁగాని చేతుకొకొ యిట్టుల్ నష్టి కామేశ్వరి॥

శా॥ పాపంబుల్ పొనరింపలే దనను, మాపాపంబె నానాటి కీ
యాపత్తున్ ఘటియింపఁబూనుటయు సిద్ధాంతంబె, మాకన్న న
ప్పపుల్ యోగ్యులె?వాండుమాప్రజలఁజంపంగారణంబేమి? నీ
వే పాసిష్ఠుల నెల్లరక గెడపు మొండేనాటఁ గామేశ్వరి॥ ౨౧౬

శా॥ అంతేకాని, భవాని నీగుడులెకా, దాకాశము స్మృట్టు నీ
కాంతుం డుండెడిగుల్లెకా, దఖలమున్ గారుణ్యమేలేనిచో
సంతమృందెడి, నాన్తికప్రజల సిద్ధాంతమై నానాట సి
ద్ధాంత మ్మయ్యెడి గల్లఁజేసికొనవమ్మా తల్లి! కామేశ్వరి॥ ౨౧౭

శా॥ కంగారై ప్రజలెల్లఁ బ్రాణములు చిక్కంబట్టి చెట్టొక్కరై
బంగారమ్మును వెడియున్ ధనము నిల్వొక్కిలో డించిచో
వం గాలమ్మరుడెంచె, వైశమ భవద్భక్తుండ న్నాకై కృపా
పాంగమ్ముల్ ప్రసరింపజేసి జగదాప త్తాపు కామేశ్వరి॥ ౨౧౮

మ॥ పడియెన్ బొంబులు కాకినాడపయినన్ బట్నంబుమద్రాసుపైఁ
బడకున్నే బెజవాడలోనగు పురాల్ భస్మమ్ముగాకుండ ని
ష్పడమి నిల్పుట కీవె పూట, అది నీప్రోతాగదా దాని ని
ష్పడ జాగ్రత్తగఁ జూచికొ మ్మనుచు నుద్బోధింతుఁ గామేశ్వరి॥

శా॥ పోని మృమ్మూ! రైలువరితెనలు రేపో మాపో నిర్మిం, త్రేటే
పోనిమ్మా 'హయికోర్టు', నిల్పుమెటులో పొల్పారునానక్కట్ట, అ
ద్దానిం గొట్టిన టామమేర్పడి జగద్దారిద్ర్య మారంభమాఁ
గాన నీ కిది విన్నవించితి నెటో కాపాడు కామేశ్వరీ॥ ౨౨౦

మ॥ చవు డెం దోడెడి పట్టభూములు నదీసఖ్యమ్మునన్ జేసియే
నవధాన్యమ్ములు పండుచున్నయవి, యానక్కట్టల్ చెడంబంట లే
దవు, శేషించినభూప్రజల్ చెడుదు, రీయత్యాహితం బెట్టు లాఁ
గవు? నీ బిడ్డలప్రోవు చూచికోను మోకామాక్షి! కామేశ్వరీ॥

శా॥ పన్నుల్ పెంచిననేమి యాంగ్లవిభు' లీభాగ్యంబకా కెన్నియో
తెన్నుల్ చూసిరి పాడిపంటలకు; నీదేశంబు నానాటికిన్
విన్నాణమ్ము త్యజించి నాగరికతావేశమ్మునం జిక్కి యా
పన్నమై యిపు డంగలార్చునెదియున్ బాలోక కామేశ్వరీ॥

మ॥ ధనికల్ రిక్తులునన్నభేద మిచటన్ దైవాట దీయిర్వరున్
దిననన్నమ్ము లభింపకండుకతనన్ దీనత్వపర్యాప్తులే,
కనరా రెండును దంపువాండు, మరకన్ గావల్వదే "ఆయి"? లే
మని వాకొందును దేశదుస్థితి దురన్యాయంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ ధనమున్నన్ లభించుటబురమగున్ ధాన్యమ్ము, ధాన్యమ్ము చి
క్కిన బియ్యమ్ముగమాటుటే? ట్లఖిలశక్తిన్ గూడఁ గోల్పోయిరి
జను లేమాదుకా? చానకేమిగులుచో సాదమ్ముపూజ్యమ్ము ము
స్సన రీలాటివిపత్తు, నియ్యది యెదో టామంబు కామేశ్వరీ॥ ౨౨౧

శా॥ ఏ తెంచెన్ సమరంబు డగ్గఱకు, నాయీదేశమేమానో యీ
యాతంకమ్మున, నిట్టిబెట్టిదపు ఘోరాపత్తు మున్నెట్లు మా
తాతల్ వారలతాతలే నెఱుంగ, రేతత్కాలమందున్ జగ
ద్భీతిన్ మాపఁగ నీకృపాకలనమే దిక్కంబ ! కామేశ్వరీ॥ ౨౨౨

శా॥ అమ్మా! దేశము దగ్ధమైననగుంగా, కాయుర్ధనాలన్నియున్
వమ్మాగాక, కులాంగనామణుల సత్పత్తివ్రతీగౌరవ
స్వమ్మున్ నీయవనమ్మున న్నిలిపి త్వజ్జన్మప్రదేశాభిమా
నమ్మున్ జూపినజాలు మత్కవిత ధన్యంబౌను గామేశ్వరీ॥

మ॥ భవదారాధకు లున్నదేశమిది యంబా! దీని కాపత్తు రా
నవునే? వచ్చెడిపట్ల నీదుకృప యేమా? దాని వారింపదే?
శివసంధాయిని! నీదుపుత్రీకుల కాశీస్సిమ్ము, తద్వైర్విరిసం
భవ మాపత్తిది యేసముద్రమునకో వక్రించు గామేశ్వరీ॥౨౨౭

మ॥ హిమవత్పుత్రివి నీవు, నీజనిగృహంబేలాటిదో! చూడు, ఘో
రము లగ్నులో కమలంపకుండ నెటులో రక్షింపుమిదేశ, మా
శమెయిన్ గొట్టికొనంగని మృతరినో, చానిమ్ము, దోషంబెఱుం
గము మాజోలికిరామి చూడు, మిదియే కామ్యంబు కామేశ్వరీ

శా॥ రానుండెన్ బ్రళయం, బెఱింగియును నారాధింపరే యేరు ని
న్నో నాతల్లి? భవత్కృపాగరిమమే యుద్వేగమున్ బాపలే,
దే నేరంబులు పైఁపలే, డెఱింగియే యేనిట్లు వాపోదు, నీ
ధ్యానం బూరకపోదు శ్రేయములు సంధానించు గామేశ్వరీ॥

మ॥ ప్రళయంబుల్ ద్వివిధంబు, లం దసమయ ప్రాప్యమొక్కం, డిష్టాడి
విలయంబే తలచూపె, స్వార్థపరత నిర్వశ్వంబు పాలించుకో
ర్కులె యీనష్టికిఁ గారణం, బని యడంగుంగాని యవ్యానితో
నిలయున్ గూడ నడంగు, నిట్టిదిగుమి యీపోదు కామేశ్వరీ॥

మ॥ ♦ ప్రళయంబన్న సప్రగహంబుమొదటన్ బ్రాసించు, మూడన్ దుపా
నలమున్, లోకము సర్వమున్ జలమయంబౌనందు, రీనాటి యీ
ప్రళయంబట్టిదికాదు, ద్రవ్యగతలోభమొక్కడే దీనికిన్
దలయున్ బైమొలయున్ సమస్తమును, దధ్యమ్మింత కామేశ్వరీ॥

♦ అప్రగహము=వర్షంలేకపోవుట. వైతాపని అనే పుస్తకం చూ.

శా॥ చుక్కల్ రాలగ లేదుగా, మఱియు నాసోముండునర్కుండునున్
దిక్కుల్ దప్పించరించె, రగిలి వార్ధిన్ వహ్నిదీపించెనే?
నక్కల్ పట్టపగంట గ్రామములలో నాట్యముగావించెనే?
యిక్కాలమ్మున నెట్లు వుట్టు బ్రళయం బేనోప్ప గామేశ్వరీ॥

మ॥ ఎవరో 'రేపటనెట్లుటన్ గలియుగం బేగున్, గృతంబంతలో
సవనివాస్త్రీకివచ్చు, ధర్మమయహా' నం చాడి, రీమాట లో
కవిరుద్ధంబు, బురాణమారమునుగా గప్పట్టు, నేదో యువ
ద్రావ మాసన్నము, దానినాఁగి జగమున్ రక్షింపు కామేశ్వరీ॥

మ॥ వినినన్ గుండెలు వీలుచున్నవి, దురావేశమునన్ శత్రుదు
ర్జను లేదోసమెఱుంగనట్టి ప్రజలన్ రక్షస్సులుంబోలె జే
సిసహింసల్; భవితవ్యమెట్లు? శిశుస్త్రీగోనృజంబేగతిన్
మనునింకన్? గలిగించికోవలయునమ్మా! నీవు కామేశ్వరీ॥ ౨౩౪

శా॥ సీకన్ లేవట లింగభేదములు, కానీ సత్క-పుల్ స్త్రీవిగా
వాకొన్నా, రబలాజనంబును గృహనచ్చిత్తనై యెల్లా దు
ర్భిక్త ముట్టకయుండఁబోవుమని ప్రార్థింతు నిను, నీవు ప్రస్త్రీ
వేకానన్ స్వకరక్షణంబ యనుకొమ్మా! దీని గామేశ్వరీ॥ ౨౩౫

శా॥ 'యూరస్సభ్యత పూర్వసభ్యతలతో నున్నట్టి యాదోసమం
దే రిన్వందయుఁ బేర్చిచూప, నిదయే యే దేశముల్ పేరు సాం
పారం బాలనసేయుపేతు, విది తక్యంబయ్యు దత్తజ్ఞు
ప్రార్థంబం బెపుడెల్లచూఱునో? నినుంబ్రార్థింతుఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ ఆకాశమ్మున నే విమానపురవం బావంత వీతెంచినన్
జీకాకై ప్రజ డాగుచున్న దనువుల్ చేతబలిగంబట్టి; దు
ర్భిక్త లోకము నేర్చుచుండి రిటులోదేవీ! భవద్రక్షణం
బేకొంతో కనుపట్టకన్న గతి లేనేలేదు కామేశ్వరీ॥ ౨౩౬

మ॥ ఎపుడో దుర్భగజాతులకా గెడపి నద్వృత్తింబివర్తించువా
రిముఖ గూరిమిచూపి తీవని పురావృత్తజ్ఞు లైతిహ్యముల్
తపసుల్ వాగ్నిరి, వాని సమ్ముటకునై తార్కాణగా నీదు స
త్కృప మాజేడులపట్లఁ జూపవలె నింతేకోర్కీ కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఏయేదేశము లెప్పుడెప్పు డెటులుద్వృత్తికైబ్రహ్మోపించి నీ
మాయకైబ్రుంగి యథోగతింబడిన నామ్నాయార్థవిశ్వాసముల్
వాయకలేనిది భారత మ్మొకటియే, ప్రాస్థింతు, నేడెట్టులో
యీయా పక్షైడఁజేసి వేదములమే లీక్షింపు కామేశ్వరీ॥ ౨౩౯

మ॥ \$ ఇపుడుబూర్తిగగొడ్డువోదు భువనం, బేములనో వేదశా
స్త్రపురాణజ్ఞులు త్వత్పదార్చనరతుల్ బ్రహ్మణ్యులున్నారు, వా
రిపరాకాష్ఠకునై శలమ్ముగ భవత్యేమానుబంధమ్ము మా
రిపులన్ దోలునుగాక అంగన్మనసునీ నెంచి కామేశ్వరీ॥ ౨౪౦

మ॥ శనితోఁగూడె గురుండు, విమ్మటఁగూజుకా సంధించె జీవుండు, రా
హునకున్ గేతున కంతరాశముననే యుండెక గ్రహాలెల్లఁ, ద
ప్పునె లోకాన కరిప్ప ? మండు, సకలమ్మున్నీకృపాంకూరము
ల్వినిపాతమ్ము నణంచు నే నెఱుంగుదుకా విశ్వేషి కామేశ్వరీ॥

మ॥ గతమం దీయవయోగముల్ గలిగియుం గానంతయున్ సేసి క
ల్పితమైసట్టులు లేదు, కారణము నీ లీలాకృపాంకూరద
క్షత లోనమ్మి జపించు సత్కవుల విశ్వాసమ్మునం దీవు స
త్కృతి చూపించుటె, యే యరిష్టములకీవే పూట కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఉండుంగాక గ్రహమ్ము లప్తమమునం దుగ్రమ్ములై, బ్రహ్మదే
వీవుండున్ ఫలమునందుఁ గట్టలిపినే పూరించుఁగా, కెల్ల బ్ర
హ్మాండ మ్మొక్కటియై శరించినను నీ యంధ్రురృచనాసక్తుఁడెం
దుండుకా దద్విషయం బరిష్టరహితం బోయమ్మ ! కామేశ్వరీ॥

మ॥ కలవీయంశము సత్యమంచుఁ దెలుపంగా లక్ష్యముల్ బోలెఁ డీ
యిల నేకాకి సుదర్శనండు మును దా నేరీతి నిర్జించె నె
వ్వలనం బోవఁగనీక యడ్లువడుభూపశ్రేణుల, స్వీకృపా
బలమే సర్వము నిర్వహించి సుఖ మాపాదించుఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ పాతివ్రత్యమహావ్రతంబునెడ విశ్వాసముతోఁ గొంద టా
సీతఁబోలె జరించు పుణ్యసతు లీసీమన్ గలా, ర్వారికిన్
జేతం బించుక నొచ్చెనేని మడియున్ సేనల్ మఱిన్ గీనలున్
నీతో సాధ్యులఁగూర్చి చెప్పవలెనే? నేనిప్పు కామేశ్వరీ ॥

మ॥ అగుఁగా కంతకుఁదేకు మాబ్రదుకు, స్త్రీలా? మమ్ముఁగాపాడువా
ర్షగరాట్సుత్రి! భవత్కృపాశకలమున్నన్ జాలు మాగడ్లకున్
బగతుం డేగతి వచ్చు? నేలుదొరలే ప్రిజ్యంబురాజ్యంబు నా
స్తగతంబుంబానరింతు, చూడుమింక మానంపత్తి కామేశ్వరీ॥

శా॥ సిక్కుల్ శూరులు, త్రాఁగునెత్తు రల'ముస్లిం'జాతి, 'ఘూర్ఖాల' పే
ర్దిక్కుంభుల్ విని దద్దరిల్లు, వెలమల్ ధీరుల్, సరే శ్మత్రియుల్,
పక్కాయోధులు విప్రులందుఁ గల, రాంగ్లప్రాభవం బెవ్వరు
న్నక్కారింపఁగలే, రజాసనిన లెక్కా మాకు? గామేశ్వరీ॥

శా॥ మాలోమే మనుకూలభావమున సామ్రాజ్యంబు నిర్వైరతన్
బాలింపం గల నేర్పులేమి నెపమై వా రీయలే ; దిచ్చుచోఁ
జాలక ముప్పులు మూడు, నిక్కతననే జాలమ్ముగావెంతు, రీ
యాలం బాఁగిన నిచ్చితీరుదురు, తథ్యంబింత కామేశ్వరీ॥

శా॥ చండున్ ముందు వధించి యైతివిగదా చాముండ, వీహిట్లరున్
ఖండింపం దలఁచేల పుట్టదు? ధరన్ గగ్గోలుగావించు వీఁ
డుండన్ శాంతికిఁదాపులేదు, చనిర"య్యాదుల్" పటాపంచలై
పిండుల్ పిండులుగాఁగ వీఁడు జగదాభీలుండు కామేశ్వరీ॥ ౨౪౯॥

కామేశ్వరీ

మ॥ శివుఁ జాడన్ వెనువెంట నాడెడి పిశాచీవర్ణముంబోలె ని
య్యవివేకిన్ గని యాడుచున్నది 'జపా', నానాకవర్ణంబు
భువి కంపింపఁదొడంగె, నీదుదయయే పూఁ, టన్యథాదిక్కులే,
దవనంబున్ గరుణింపు మీయవని కంబా! వేగఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ అరులే మమ్ము జయించినన్, రిపుల నే మాలమ్ములో నెట్టినన్
గఱపుల్లోనగు నిక్కటల్ జగతికిన్ గప్తమ్ముగల్పించు, నీ
చరణారాధకు లున్న దేశమిది, వాత్సల్యమ్ముచూపించి యి
ర్వరు "రాజీ" పడునట్లైనర్చుటయే కారుణ్యంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ తన దేశమృఖిలమ్ము పాడువడియెన్, దారిద్ర్యముఁరోగముల్
పెనుభూతమ్ములపోల్కి నెల్లెడల వ్యాపించెన్, శ్రమశానంబు ల
య్యెను "పారీ" స్వాదలైనస్వర్గపురు, లాయీదుండగుండిట్లు ర
ష్యసులన్ జెండఁగ లేక డీల్పడెడి రష్యాయందుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ ఎవనిన్ రాజుగనో పసిరుగనో నీవే చేతు, నీ చూపునం
దవసీచక్ర మొకండెకాదు మఱి బ్రహ్మాండమ్ములెన్నేని ని
చ్చి విరాజిల్లు, నణంగు నొక్కపుడు, నీశీలంబు దుర్బోధ, మీ
యవసీవేశ్యకుఁ బుట్టెగట్టినమగం డంచున్నె? కామేశ్వరీ॥ ౨౫౩

శా॥ వావిజూడదు, చూడఁబోదు వరుసన్, వాల్లభ్యముఁ గూర్చుచో
ధీవైశేద్యము, వర్ణభేదము, గుణాధిక్యంబు, విద్యావయః
ప్రావీణ్యములుగూడఁ జూడదు, వెనకవక్రించు, నే ప్రక్కతో
పోవున్, జ్ఞానులు దీని జోలికెవరున్ బోరమ్మ! కామేశ్వరీ॥ ౨౫౪

మ॥ గతమం దెందఱు దీనిబారిఁ బడిరో, కానున్నవారెందఱో,
సతమంచున్ మది నెంచుకన్నఁగలదే జాడ్యమ్ము? ప్రాజ్ఞస్మనం
చితపుణ్యమ్మున రాజ్యమబ్బునెడ దుశ్చిత్తుండుగా కెల్లరన్
సుతులన్ బోలె భరించుజేనిజని సుశ్లోకంబు కామేశ్వరీ॥ ౨౫౫

మ॥ 'అడుసున్ దొక్క'నేల కాల్గడుగ నేలా మా'కటంచున్ సురేం
ద్రుడు రాజ్యంబిడవచ్చినంగొనరుజ్ఞానుల్, క్షత్రియుల్ మ్లేచ్చులున్
బుడమిన్ వీడిరి యేలియేలి; కడకున్ భూపాలక త్వానకున్
గడలు ల్దాటుకవచ్చి రీదొరలపైఁ గన్నుంచు కామేశ్వరీ॥ ౨౫౬

మ॥ జనమేలేని ప్రదేశముల్ సయితమున్ స్వస్వమ్ముగానెంచి మా
దని జెండా నొకఁ డందు నిల్చి తుద కయ్యెచ్చోట్లుబంగారపున్
గను తొనట్లొనరించి రాంగ్లఘను, లీకాలానకున్ వారిపై
జనియించెన్ బెటవారి కీ, సదియె యీజన్యంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ కటవుల్ రాని యుపాయముల్ నెదకి, రోగాల్ రానిమార్గమ్ములం
బరిశీలించి, యరిప్రకాండము సభఃపాతాళమున్ దొక్కి, సు
స్థిరులై యుండిన యాంగిలేయులు మహాశ్రీమంతు లివ్వారిపై
కరులే వచ్చిన నేమి కాఁగలదో? నీవాలింతు కామేశ్వరీ॥

శా॥ మాజ్ఞేడుల్ వినిరేని నాదునుడి 'జర్మన్ గిర్మ'నేమానో? ని
న్నారాధించుట కొప్పికొన్నయెడ దేవానీకమున్ బోలె నాం
గ్లోరాజ్యమ్ముత్తుటిన్ జయంబుగొను, నాంగ్లోరాజ్యమందున్న నే
నారాధించెద మాన్యపాలు విజయంబొసించి కామేశ్వరీ ॥

శా॥ భూకంపంబుల కాలవాలము జపాన్ భూభాగ, మాదేశమీ
భూకంపంబిటఁ దెచ్చిపెట్టినది, రేపా నేడో యీ దేశ మె
ట్లాకంపించునో గోచరింప, దిపుడే "ఆత్మీయ" మంచు న్మది
న్నీకుఁదోఁపనిచో వృథాచెడియెడి న్నితోచుఁ గామేశ్వరీ॥ ౨౬౦

మ॥ భయమోభక్తియొలేక ఆమయముసంప్రాప్తించియోనీవు నా
కయసంధాత్రినటంచు బోధపడె, నీయాధారముజేసి యే
వియుఁజిక్కులోనను నెట్టకుండ జయలబ్ధింగాంచుచున్నాఁడ, ని
శ్చయమో నిష్పడుఁగూడ నెగ్గునెడ నీ సాయంబు కామేశ్వరీ ॥

మ॥ జననీ! భారత దేశపుం బ్రజలనకా ఛాగమ్ములుం గారు, త్రోవ నెవండే నగుపట్టి పన్నడుగుచోఁ బన్నిత్తు, రవ్వాడు రా జనియుక్తుం డగుఁ గా, దటంచు లవమున్ శంకింప, రీదేశమం దునసీకున్ దయదప్పఁగూడదని యుద్బోధింతుఁ గామేశ్వరీ॥౨౬౨

మ॥ ‘ఎదిరింపుండరి’నంచుఁ బల్లు “నెహురూ”యేముండ మాచేతిలో బ్రదరంబుల్ గలసేనతో నెదిరి లాభంబేమి ? నిన్వేడి యా పదదప్పించికొనన్ యతించుటెమహోపాయంబునెహూనుడుల్ సదుపాయంబుగ లేవు, సీకరుణయే శస్త్రమ్ము కామేశ్వరీ॥

మ॥ జయమందన్ సుఖించు మే మధిపులున్ సర్వంసహచక్రమం దు యశంబెల్లెడఁ బర్వ, లేనియెడ నేడుఁబుమ్మనున్ లేని య వ్యయమా నీపదమందు నిల్వఁజని యం దానందమున్ గాంతుమో అయసంధాత్రి! త్వదంఘ్రిసేన సుఖదంపాఁగాదె ? కామేశ్వరీ॥

శా॥ కన్నుల్ విప్పని చంటిసిల్లలను జంకన్ బూని యేగ్రామపుం దెన్నుంబట్టిచనంగఁ బ్రాణములు సందేహమ్ము లేకుండ ని ల్వన్నేర్చు, న్వగఁదోఁగు లోకులపయిన్ వాత్సల్యమున్నించి యా పన్నాక్షి శ్రమంబుగాఁ గలను దెల్పన్ రాదె ? కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఎపుడున్ భక్తులు తక్కువే జనని ! వా రేదేశమం దుండ్రు నీ కృప యన్వారలరక్షణార్థము ప్రవర్తించున్, మఱిన్ దాన లో కపునాపత్తి దొలంగుఁ బిమ్మటను దత్కా వ్యంబుమంత్రీమ్ముగా నుపయుక్తంబగు, నిమ్ము మత్కివిత్రకీ యోగంబు కామేశ్వరీ॥

శా॥ “అలస్యానమృతింవిషం”బనుటచే నాపత్తిరాకుండనే ఆలం బాపుము, సీకుఁ బుణ్యమగు, గాకా ? కీర్తి వర్ధిల్లు, గా యిలోకుల్ మఱియురపొక్కటియకా దెల్లన్ ధరాఖండము ల్వాలాయమ్ము సుఖించు, నామనవి నీ వాలింపు కామేశ్వరీ॥

మ॥ అరయన్ జేసితి వాత్రిమూర్తులకు నీవన్యంబు మూర్తిత్రయిన్
గతితల్ గానొనరించి వారలమనోగర్వంబు ఖర్వంబుగాఁ
బరిశీలించితి, వెందుకేనియు భవద్యావంబు శక్తంబు, నీఁ
డెఱుఁగు, న్నేటిసమీకమాఁగుటది నీకే బ్రాతి ! కామేశ్వరీ॥

మ॥ హిమవత్కందరసీమనుండికద నాఁ డేకార్యమోయున్న చం
దమునన్ వేల్పులదైన్య మాఁగుటకునై తల్లి ! కనస్వచ్చి సిం
గముపై నెక్కి ప్రయాణమైయరిగి కంఠాండుకల్పించి శుం
భు మదోన్మత్తు నిశుంభుఁ దున్మితి సురల్ మోదించఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ వ్యాసున్మూర్ఖుడటందుమో మఱియు దుర్వాసుస్మృతిగ్లాళికా
దాస్కుమాని నగస్త్యు నెందఱ నిటుల్ దక్కించీ వాక్కుత్స, నీ
దాస్కులారె త్రిమూర్తు ? లొక్కొక యనర్థమృందు నీవల్ల వా
ర్తాసిన బాసి సుఖంపరే ? యస్మతముల్ గా వన్వి కామేశ్వరీ॥

మ॥ పరమాద్వైతుఁడు శంకరుండు నిను సంభావించి పూజించె, నీ
పరమార్థమును గొన్నియకావనిషదవ్యాహరముల్ తెల్పు, నీ
చరణముల్ మది నమ్మి నేను గవితాసామ్రాజ్యఞ్ఞారంభి
భరితుండైతిని, నిన్ను నమ్మి చెడునవ్వాడేడి ? కామేశ్వరీ॥ ౨౭౦

శా॥ పాపంబీజగమందు హెచ్చి, అనిరూపంబంది ప్రత్యక్షమై
హేపంజొచ్చినమాట సత్య, మెటులో యిప్పట్లు పైరించి యీ
యాక్షత్తొ దొలగించి సిద్ధశము నాకర్పింపుమంబా ! భవ
చ్ఛ్రీపాదంబులుగొల్పు తాసునకు నాకీస్మిమృత కామేశ్వరీ॥ ౨౭౧

మ॥ ఒకకిన్నున్ జెవిగూర్చియెంచునెడ నీయున్మిన్ గనస్వచ్చు, బా
త్తుకుఁ దత్తన్ద్రహణప్రసక్తి యెఱు సందర్శించె ? నీయంశమం
దకలంక మ్మొనఁగున్ జగజ్జనని ! యాయర్థంబు మూఁఛేని త
ప్పక యొప్పున్, రవియట్లు చంద్రుఁడునట భాసించుఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ వేదాంతమైన నెచ్చటో కలదే? పృథ్విజూచి, ఆకాశసు
శ్రీ దర్శించి, దశేంద్రియములఁ బరీక్షింపఁ, జగన్నేత్రియో,
లేదా, నేతయు యున్నయట్లు తెలియుఁ లేకుల్ గనన్ లేక, యే
దోదారిన్ బడిపోదు రంబ! జనుషాంధుల్వోలఁ గామేశ్వరీ॥౨౮

మ॥ ఎచటన్ బాంబులు వైతురో? వయివరో? యెచ్చట సేలాటి ధీ
ప్రచురుల్ చెప్పఁగ లేరు, ప్రాణములపైవ్యామోహమున్ జేసి యే
రెచటఁ జేరిన శ్రేయమో తెలియరా, దేమందువోతలి! నీ
రచన నిల్పుట నీదుభారమగుటన్ రక్షింపు కామేశ్వరీ॥ ౨౯

మ॥ అకటా ! భారతదేశవాసుల నిరాయత్తత్వ మేమందుఁ ! ‘జ్ఞే
గుకుల’ గ్రామము దాటిపోయినది యీగో డెప్పు డేహానాయం
చాకటేభీతిని వేగుచున్నది, కృష్ణాయోగమునన్ జేసి దీ
నికి హాయిన్ గలిగించి పోవవలయు నీ తేజ కామేశ్వరీ॥ ౩౦

శా॥ “లాటీ” పోటులుగావు ‘బాంబు’ లనినన్, ‘లాయర్లు’ వారింప రా
ధాటిన్, జీవసమాధి కేర్పడినగర్తంబే శరణ్యంబు; నీ
రాటంబున్ దలఁచుచి విష్ణు వెటు సంగక్షించెనో యేన్లు, న
ప్పాటఁ దేశము నీవు పోవవలె నంబా! నేడు కామేశ్వరీ॥౩౧

మ॥ పరమార్థసిద్ధి నెంచిచూడ నెవఁడున్ బ్రాజ్యంబు రాజ్యంబు ను
ర్వర నాకల్పము నేలఁడన్ననుడికే ప్రాధాన్య; మెన్నెన్నియో
మరియాదల్ పొరి సంఘటించినను సమ్యక్సాధనం దాటి రా
జ్యరమాకాంత సురుంగు, నావెకు సమస్కారము కామేశ్వరీ

మ॥ కలికాలమునుగూర్చి పొత్తములు వక్కాణించుఁ దల్లక్షణం
బులు నానాటికి హెచ్చుచున్నవొక లేమోసము మోసెత్తియీ
ప్రళయంబు గలిగించె; నేనియమము బాటింపఁగాఁబోనియీ
పులులే రాజ్యములేల నూలులు వనంబుల్ గావె? కామేశ్వరీ॥

మ॥ అరుతావారలమీఁది కేగుటయు న్యాయ్యంబైనఁ గాకున్నఁ ద
స్మరణోపాయములం బొనర్చుటయు నేనాఁడేని యున్నట్టిదే;
కర మే రేలిన వారికే యిడుప్రజ్ఞ గాల్పంబ్రయత్నించు సం
గరముల్ ము నివ్వనలేదు; నేటికి వినంగానయ్యెఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ వినుటేకా దనుకొమ్ము, గాంచుటయు రేపే వచ్చినన్ వచ్చు, నీ
యనిమూలమ్మునఁ జావకున్నఁ బ్రళయం బొనంతకు నిల్తుమే?
మును ప్లేగుల్ కలరాలురావె? అవియున్ మోమోటముల్లేనినై
సను ని ప్లేచ్చెనె లోక? మియ్యది నవీనం బంబ! కామేశ్వరీ॥

మ॥ మొఱకుల్ మోఱకులుం బెనంగి తుదకేమోయాదురన్తోందమీ
ధర గగ్గోలగుచున్న దేమిగతి! అంతం బింతలో నున్నసం
గరమా? కాదిది; దేవదానవులసంగ్రామంబులన్ మించు సం
గరమే యియ్యది, యెల్లు పోచెడవా లోకం బీవు కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఏనేమో జరకుండ, నాకునయి కా దీ నిన్నుఁ బ్రార్థించుటల్
దీనుల్ మానవు లెందఱో నృధగ నీదేశాన నిద్దానికన్
గానున్నా ర్బలిగాఁగ, వారికయి నీకారుణ్య మర్థింతు, నే
దేనిన్ మార్గముఁ జూపు విడ్డలకు నీవే దిక్కు కామేశ్వరీ॥౨౩

శా॥ ఏయూరో చని ప్రాణముల్ నిలిపికో నేమెంచుచో, నెవ్వరో
మాయూరే చనుదెంచువారుగననై మాయుద్యమంబాఁగె; బై
వాయత్తం బనుకొంటకన్న సదుపాయం బేదియన్ దోషలే,
దోయమ్మా! నిను నమ్మువారు చెడరంచూహింతుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ చనియెన్నత్రసరయుగ్మ మీయని యిటుల్ సాక్షాత్కృతింజేసి, వ
స్తునికాయంబు దురాపమై ప్రజ కడున్ దుఃఖించెడిన్, త్నామమే
జనకీడన్ గలిగింప నంతట వెనన్ సంక్రామరంగంబుగాఁ
గను మాఱెన్, భరతావనీస్థల మెటో కాపాడు కామేశ్వరీ॥

మ॥ తురకల్ పాలకు లెప్పుడైతొ అదియే తుందుక్కు- కారంభ మం
బహా! ఆపీడ దొలంచి రీదొరలు, సామాజ్యంబుచేపట్టి; యీ
దొరలందున్ జనియించె నీ సరులకున్, దుర్వారులై వారు సం
గరముంగూర్చిరి, యేమి కాగలదా? లోకం బింక గామేశ్వరీ॥

శా॥ ఆయుస్సేమొ గుణించి పెంచితివి నా, కన్యంబు నిన్ గోర నే
నోయమ్మా! అది కష్టభాజనము గాకుండన్ గటాక్షించు టాం
డే యాచించెద, నీదు భక్తగణమం దెవ్వరి నేం బోలుదున్?
నా యజ్ఞానముగూడ నిన్నెఱింగె, నానందింతుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ సఖులున్ జుట్టలు నూరివాండు దరిదేశంపుంబ్రజల్ సర్వులున్
సుఖులై యుంటకె కోరుచుండెదరుప్రాజ్ఞుల్, స్వీయమా సేమమే
సుఖమంచెంచుట ముప్పు, నేడదియెయిఁగోభంబు, “సర్వేజనా
స్సునస్సం-” తని కాదె! పెద్దలని రీసుగ్మాని కామేశ్వరీ॥౨౮౮

మ॥ ఒక సోలెండు జలం బొసంగుటకు నీ యుద్ధంపు గగ్గోలునం
దకటా! రూపిక పుచ్చికొన్నమనుజుం డం దెందొ యున్నట్టు వి
న్చికి వచ్చెన్; విని, వాడు శోచ్యుడనుకో నీచుల్ సహస్రంబులై
క్కకుం గన్నట్టిరి; బుద్ధియున్నదియె లోకంబందుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ ఒక బాంబున్ విడినంతఁ బట్టణము మూలోన్మూలితంబైగృహం
దిక మెల్లం జెడు, దాని నాఁగుటకు నేదీ దారి? భావత్క ది
వ్యకృపావీక్షణ మెట్టి యిక్కటులు పాపంజాలు నన్నందు కె
న్నొకతల్ భాగవతమ్మునం జదివి కన్గొన్నాడఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ పసిపాపల్ ముదుసళ్లు పూర్ణతరగర్భల్ సాధ్వీ లీఘోరసా
ధ్వసమం దెక్కడికేగువారు జననీ! దాఁగంగఁ జోతుది? యీ
రస కేతెంచిరి చావఁగా మిగులు బర్మా యాంధ్రు, లివ్వారి కీ
రసయు న్నీదయ రెండె ది, క్కరసి సంరక్షింపు కామేశ్వరీ॥

మ॥ అనుకొన్నుండఁగ భారతావనికి యుద్ధాందోళనం బెచ్చె నో
జననీ ! నీ కరుణాకటాక్షములు దేశం బెట్లు కాపాడునో
కనుకాలం బరుదెంచె, నీయునికి నిక్కంబైనచో నింతక
న్నను వే తెత్తటిఁ జూపనెంతువనియే నాప్రశ్న కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఏ నీ నాగది వీడుచోఁ బనికిరా, నీ నన్నువజ్జించి సం
తానం బెచ్చటికేగు ? నిచ్చటికి దాదాపయ్య సత్యంతమున్
సేనాస్థానము, యుద్ధరంగమునకుం జెంతన్ గృహస్థుల్ నిలం
గా నెట్లోపుదు, కేడ కేగుమనేదో కామాక్షి ! కామేశ్వరీ॥ ౨౯౩

మ॥ కల వీచిక్కులు గేస్తులెల్లరకు నీ కంగారులో; నందులో
బల మేమాత్రములేని వృద్ధు లబలల్ బాలు ర్గడుంబెక్కు చి
క్కులపాల్గొంగల రంబో ! కృపను గన్గోకుంటివేనిన్ భవ
ద్బలమే వీరలకన్ బలం బరసి సంబాళింపు కామేశ్వరీ॥ ౨౯౪

శా॥ రక్షింపంబడు దైవరక్షిత మొరుల్ రక్షింపకున్నన్, గడున్
రక్షల్ గల్గియు దైవభక్షితము విభ్రష్టంబగున్, లోకమం
దీక్షింపంబడు నీ విశేషము భవానీ ! నీ కృపాంకూరముల్
రక్షింపన్వలె మా ప్రదేశములు మా పాఠాలు కామేశ్వరీ॥

మ॥ పరమోచ్చస్థితి నాశనమ్మునకె సంప్రాప్తించు, నామోచ్చు దే
వర లున్నట్టులు దోషనీయదు, స్వయంవ్యక్తస్థితిన్ గూర్చు, నీ
చరణారాధన సేయనీయ, దదియే చంపున్, బడందోయు దు
ర్నరకానన్, గత కూరకే చెడెడి నజ్ఞానాత్మ కామేశ్వరీ॥ ౨౯౬

మ॥ బల మేమాత్రము లేకపోయినను నీ పాదాబ్జముల్ గొల్చునా
కెలమిన్ రోజులు సాగుచున్నయవి యేదేరీతి, నానాట నన్
జలముంబూని యెదుర్చుచున్నయది నిస్సత్త్వమ్ము, కాల్యాలకున్
బల మే నెక్కడనుండి తెత్తు నొరులన్ బ్రార్థింపఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ చిననాఁ డాదిగ నిన్నె నే నడిగితిన్ జేసాచి యెన్నెన్నో, నీ .
యనుకంపాభర మేది నా కొసంగలే ? దన్నింటి నా కిచ్చె; ని
న్ననిశమ్ము న్నుతియించుకైతకు ఫలం బావంత చేవన్ సృజిం
చినఁజాలున్ మరియాద దక్కు సుఖనై జీవించుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ నిను సేవించును నిన్నుఁగొల్చెదను నిన్నే మ్రొక్కదన్ దల్లి! నీ
యనుకంపాభర మాససేయుదును నా కాధార మీవార్ధకం
బున నీవే సకలాన, కే సిలుగులన్ బోకార్ప నీకన్న నెం
దును వేటొక్కటి లేదు చిక్కుడిపి నన్నుం బోవుకామేశ్వరీ॥

మ॥ జననాభావ మనుగ్రహింపుమను వాంఛ న్మున్నె నీతోడ నే
మనవిఁజేసితి, నందు కేఁ దగనిచో మన్నించి నన్ బుట్టున
న్నిగాఁ జేయుము వెండ్లిపేరఁటముల న్నే నొల్ల, మోక్షం బాసం
గినయట్లే ముదమందువాఁడ జననీ ! కేలొప్పుఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ చిక్కుల్ గల్గినఁ గల్గుఁగాక యెటులో సేమంబుచేకూర్చి గ
ట్టెక్కంజేసెద, నీకృపాగరిమ నే నెంతంచు వాకున్తు! నో
యక్కా! యే జనినాఁటినోముఫలమో ప్రాప్తించె నీనాట నిన్
మ్రొక్కుంగఁగలఁజెల్వీ, నిల్పు మిదియే మోక్షంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ తెలి వీలాటి దొకం డొసంగితివి సందేహమ్ము లే దిద్ది యి
మ్ముల నీలోకముకూత్ర కాదు పరముం బోషించు, నీజ్ఞప్తి నా
కలలోనేనియు విస్మరింపనిగతిన్ గాంక్షించు నోయమ్మ! అం
బలి సంధించెద ని మ్మిదొండు వరమున్ శర్వాణి! కామేశ్వరీ॥

మ॥ * జననీ! ఆస్తికు లున్న దేశ మిది స్వచ్ఛందపరీవృత్తిన్ జనన్
జనుఁ డెవ్వండును సంశయించు, భగవత్సత్త సృది స్సమ్ముమ
మృతయుల్ నాస్తికు లగ్నిసాత్యైతిగఁజేయంబోవ నప్పాపులన్
దునుమ న్నికువినాగ దిక్కు మఱియెందున్ లేదు కామేశ్వరీ॥

శా॥ దండింపందగనట్టి యోగ్యుల వృథా దండించు టేలాటిదో,
దండింపందగినట్టి ఘాతుకులపై దాక్షిణ్యమాలాటిదే ;
రెండు దప్పని నీ వెఱుంగుదువు దూరీభూతకారుణ్య లీ
“గుండాల” వీరలకు జయంబాసంగుటల్ ఘోరమ్ము కామేశ్వరీ.

శా॥ తాళబెత్తుననుండి యంబరతలస్థంబౌ విమానమ్ముతో
నోలి బాంబులు తాటిపండ్లగతి నెన్నో రాల్చుచో నప్పు డా
భీలుల్ వైరుల మ్రొక్కి వేడికొను నాభీభత్సదృశ్యంబు మే
మాలింపన్ మదిలో జనించె వణక కత్యంతమ్ము కామేశ్వరీ॥

మ॥ నను గవ్వేనియుఁగానివాని నెటులో నానాటికిం బెంచి పె
ద్దనుగావించితి పేరుమోఁగునట్లు సంధానించి, తే నున్నచో
టనె మత్ప్రాస్తముసందయుద్ధమునిరూఢంబయ్యెనాయున్నికి
ఘనతఁగల్పన సేయుమంచు మనవి గావించుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ ఎవరో నాఁజ్జికు లున్న హేతువుననాయీప్రాంతమందెల్లడన్
దవధూమంబు రగుల్పఁజేయవల దోతల్లీ! భవదృక్పఁడన్
గవి నే నున్నకతాన మండలము రక్షావంతమైనట్లు మ
త్సవితావేత్తలు చెప్పికోవలె జరిత్రం బిద్ది కామేశ్వరీ॥ 302

శా॥ శిక్షాపాత్రులఁ బోచు పెట్టులని యాక్షేపింతువో, యుక్తమే
ఆక్షేపంబిది; వీండు వచ్చుజనిలో నన్నానకున్ దూరులై
భిక్షాపాత్రులుగూడఁ గాక చెడుటే విశ్వాస్య; మీయుద్ధమే
భక్షింపన్వలెనొక్కో? పాప మెటులో బాధించుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ అగుఁగా కందురుగాక దుర్జనులు, నీ వవ్వాండ్రకై యెల్లరన్
దెగఁగాఁజూచుట న్యాయమానె? కడు సద్ధికుల్ మహాభాగులం
దుఁగలా ర్వారిమొగంబు చూచియయినన్ దుర్ధికులంగూడఁ జే
ర్పిఁ గటాక్షింపుము, చుట్టముట్టినదిసుమీ యాజ కామేశ్వరీ॥

మ॥ “ప్రజలన్ జంపఁడు శత్రు సేనలపయి బాంబుల్ ప్రయోగించు ని
ర్వృజినంబౌ ప్రజమిఁదఁజాలధనము వెచ్చించునా బాంబులన్
ధ్వజినాథుఁడు వైవనోప్పఁ డనుచున్ వ్యాఖ్యానముల్ సేయువా
ర్ప్రజలందుం గల రేటిమాటలు! యథార్థంబౌనె ? కామేశ్వరీ॥

శా॥ ‘బో’సున్నాఁడు జపానులో నతఁడు సెప్పు బాంబులన్ గుప్పనీఁ
డే సం దేహము లేదు సేనలనె వా ర్హింసింతు నిక్కమ్మటం
చాసన్ గొల్పెడివారు గొందఱు గలా రంబా! మహాయుద్ధపున్
వ్యాసంగ మ్మిది, నిన్నె నమ్మనలయు న్సంసారి కామేశ్వరీ॥

మ॥ జగమున్ మ్రింగు ‘జపానుపై’ నమెరికా సాక్షాత్తుగా బాంబులన్
దెగ వర్షించినవార్త పత్రికలలో నేడంబ! వీక్షించి మా
వగ చల్లాటఁదొడంగె, నిట్లగుట స్వప్నమృందు నూహింప, మో
నగరాట్పుత్రి! జపాను నెట్లొ గెడవన్ బ్రార్థింతుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ అకటా! నేడు జపాను పట్టణములం దాబాలనృధమ్ముగా
వికలాంగుల్ విగతాయువుల్ పొగులును ద్వేగమ్ముగల్పించె బాం
బు కరాళాగ్ని రగిల్చి యయ్యమెరికా పుణ్యంబౌ పాపంబౌ దె
బ్బకు దెబ్బె యగుఁగాక సంతసిలుటల్ పాపంబె కామేశ్వరీ॥

మ॥ జనులం దెంతటి యోగ్యులుండినో సువిస్పష్టంబుగా నేడు గ
న్గొననా! బంగరుకన్న నెక్కుడువెలన్ గొన్చుండెఁబో నల్లమం
దునకన్ వర్తికుఁ, డెల్లనస్తువు లిటుల్ దుర్భికు లెచ్చించి బల్
ధనికల్ గాఁ బ్రయతించుచుండి రిదియన్ లాభంబె? కామే॥

శా॥ “మం దన్నప్పుడు మట్టియైన మఱి హేమంబైన నేమైనఁ గై
కొందుగ్గా? ప్రజ లెంత హెచ్చువెలకన్ గొంకర్గదా” యన్న దు
శ్చందంబే వణిజున్ మహానరకవాస్తవ్యున్ బానర్పం దలం
చెం, దల్లి! యెదియేని లోభగుణమే చేయించుఁ కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఆఁషా మార్గము లేదటంచ నెదొ యీ యాలంబు, నే నెట్లుప్రే
రేపింతు నిజ మట్టిదేని, సకలారిప్రాణముల్ వేల్చిడిం
బాపన్నేర్తువు నే నెఱుంగుదు భవన్మాహాత్మ్యము, న్నికుబాగ్రి
తే? పాపారివినాశనంబు తుగ్రిటిలోనే చేతు కామేశ్వరీ॥ 3౧౬

శా॥ సేనం బంపినదంట ఆ యమెరికా, చీకాకులో నున్న మా
కాసంద మ్మొకకొంత గల్లె, నిదియే ఆంగెన్ జపాన్ దాడినం
చే నెంతుక, భవదీయమైనకృప మా కెల్లాపినం జాలు నీ
శానీ! స్వస్తిఘటించుచో నెదియొ వ్యాజం బబ్బుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ జగతిక! మానవజీవితంబన నవిశ్వాసార్హ, మిద్దానియం
దు గుణంబన్నదినున్న; త్వత్కృపకునుద్యోగించుటొక్కండెయిం
దగుఁడట్టున్ గుణ, మందునమ్మకము లే కాన్మాప్రపంచమ్ము పె
ల్లగచాల్లంబను, నిన్నునమ్మి చెడఁ డేయజ్ఞండు కామేశ్వరీ॥

మ॥ బలవంతుల్ బలహీనులన్ దినెడి ఆఁత్కాల మానన్నమై
ప్రళయంబున్ మఱపించుచున్నయది, నిర్మర్యాదు లీహారపున్
విలయం బూరిక తెచ్చివెట్టిరి; బ్రిటన్ వేల్ ట్టులున్ గోట్లటన్
బలిగాకుండఁగఁ జూచుచుండె నెటులో పాపిమ్ము కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఇంక నీమాదిరిచక్రవర్తులను మే మెన్నాళ్ళు ముక్కల్ బిగిం
చుక పొట్టల్ బిగఁబట్టి యెంతటి తపస్సుల్ జేసియున్ గూడఁ దె
చ్చికొన నేర, మసూయలేని యెనఁడున్ జెప్పు నిజం బిట్లై; ల
చ్చికి నదొప్పయెనర్పు చంచలసుమీ శ్రీబుద్ధి కామేశ్వరీ॥

శా॥ “శ్రీబుద్ధిప్రళయంకరీ” యనిరిగా ధీమల్, నిజం బింతియే,
“శ్రీబుద్ధిః ప్రళయంకరీ” యనుచుఁ దోచె న్నాకు, శ్రీ గుణ
ప్రాబల్యంబు మఱింత లోకమునకుం బ్రాణాంతమా, సర్వధా
శ్రీబాంధవ్యము జ్ఞానులైనజను లాక్షేసింతు కామేశ్వరీ॥ 3౧౭

మ॥ ఎగురన్నేర్చిననేమి ఆకసముపై, 'హీంక్లీం' జపముల్ వినా
పగరణ్ జంపుమహాస్త్రముల్ శతము సంపాదించనే, మెంతయెం
తగఁ గోటల్ సృజింపనేమి, సుఖనిద్రబాంధునే? తేడహా!
దిగులెట్ట దిగఁదీయు, లచ్చి నెవఁ డర్థిగోరుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ మును పాబ్రహ్మశిరంబులోనయిన వే మూఘండు దన్నేర్చుశ
తునిపై లక్ష్యముఁజూచి వాడెడి; జగద్ద్రోహము గన్పట్ట వెం
టనె వారించిరి మాను; లట్టి రెటఁ గన్పట్టంగఁబో రిప్పు ; భూ
జనులన్ బ్రోచుట నీ యధీనమని విజ్ఞాపింతుఁ గామేశ్వరీ॥ 3౨3

మ॥ కలిగెంగా మన కాయుధమ్ములని లోకం బేర్చినట్లే ప్రబు
ద్ధులు రాట్నాసన మూతగాఁగ భగవద్ద్రోహముగావించి, ర
వ్వలిముప్పణ్ గణింప, రాచ్చిరిసుమీ బ్రహ్మణ్య, లవ్వారికి
క్కలిలో గణ్యత లే దెఱుంగవాకొ? నిక్కంబీపు కామేశ్వరీ॥

మ॥ * ఇపుడు మించద, మైలవడ్లగుడు లట్లెయుండె బాంబుల్ వడణ్
జసలాగ్ని గుడి కాలికూలు నెటులో, సామాన్యపూ శిక్షతో
సపరాధమ్ము త్తమింపు, దేనశము లే ట్లాన్జింతుమోయమ్మ! దే
శపుసాభాగ్యము నీయధీన మఘమున్ పైరింపు కామేశ్వరీ॥

మ॥ ధర సత్యుత్కటపుణ్యపాపములకన్ దత్తతల్పలావాస్తీ చే
కటి తీర్తు వెనువెంట నంట కిదియేగో! లక్ష్య, మెట్లో మతుల్
గఱికిన్ మేయు నొకప్పు, బిడ్డలము కంగా ద్దాపులోనుండె, నా
గరకత్వం బిది తెచ్చె, దేనశములన్ గాపాడు కామేశ్వరీ॥

మ॥ దొనఁగుల్ రూపజున్బ్రహ్మ మదియేదో చూడు, దేవాలయా
ది సదుద్దేశము లంటునడ్డను బునాది న్నిల్పుచో మంత్రతం
త్రినమామోగమునం బవిత్రతను సంపాదించుకోవచ్చు, దు
ర్వ్యసనుల్ చేసిన తప్పు నోనడఁచుఁ బ్రాయశ్చిత్తి కామేశ్వరీ॥

శా॥ స్వాతంత్ర్యప్రియుడంచునన్నెఱుంగునీస్వాతంత్రంబు; నీపాదముల్
చేతమ్మందున నమ్మికొంటి జడుడన్ జీకాకులో దింపకో
మాతా! నీ దరిఁజేర్చికో మ్మనియె నిం బ్రార్థింతు, నాకై తనూ
జాతాదుల్ శ్రమనొందకుండుటయె నిచ్చల్ కోర్కి కామేశ్వరీ॥

మ॥ బ్రదుకన్ వచ్చునుగాని వార్ధకమునం బ్రాణానశిష్టమ్ముగా
బ్రదుకన్ జేసితి, కొంతదూర మరుగన్ బాదప్రచారంబు సే
యుదునన్నన్ దగనైతి నందులకు నే నోతల్లి! యామాత్ర నా
కొదవన్ జేయుము చేవ, సార్థమగు గాయస్సీతి కామేశ్వరీ॥

మ॥ ధనవంతుల్ భయమందఁగావలయు యుద్ధంబన్న, విద్వాంసుడౌ
జనుఁ డేమాత్రము జంకఁ డామరణమున్ స్వప్రజ్ఞ స్వాధీనమౌ
దున నుండున్, బరిపంధికి స్వశ మెటుల్, దోర్బీర్య మిద్దానిపైఁ
బని లేశమ్మును జేయ, దియ్యదియె సంపాద్యంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ తరముల్ గొన్ని గతించుపైఁ గవిత ముత్తాతన్ జెశస్విళ్ల శ్రీ
సరసింహావ్రసరున్ వరూధినిబలె గ్గామించె దానై, యనం
తర మీసన్ను వరించి, తిర్పతికవి గ్గా కన్యలన్గూడఁ బ
ల్లూర ధన్యాత్ములఁజేసె, నీపె నెపుడుం బూజంతుఁ గామేశ్వరీ

మ॥ కవితాపూజ యనంగ నీదగు పురస్కారంబుగా నెంతు, భా
షవు నీవే, సిరి వీవె, సర్వము పరాశక్తిస్వరూపంబె, యి
య్యవనిన్ సత్కవి నీస్వరూపము, “త్వమేవాహం” వచస్సారభం
బు వచింపంగల దీ రహస్య, మిది దుర్బోధంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ నృపు నర్థాసన మెక్కినట్టి ఘనులు, న్ని రేజనేత్రామన
స్సుపథంబందుఁజరించినట్టి ఘనులున్, శూరాగ్రణుల్ నచ్చి మ్రొ
క్కి పొరిన్ వేడిన లక్ష్మణెట్టని ఘనుల్ కీర్తిస్ఫురద్దిక్కులై
యిపుడుం గూడఁ గలారు, విద్దియకు దీక్ష యొందు? కామేశ్వరీ॥

కామేశ్వరి

- మ॥ పదియాతేడుల బాలమూర్తిగద సీప్రాణేశుఁ డీ వెప్పుడున్
ముదిమింజెందని ముద్దరాల వెద మిమ్ము న్నమ్మి సేవించు నే
ముదిమిన్ లోఁగి కృశించు మేనిబరువున్ మోయంగ లేకుంటి, నే
మిది? యద్వైతత నాయెడం గొలుపలేవే తల్లి? కామేశ్వరీ॥
- మ॥ హరియైనన్ హరుఁడైన నీరజభవుండైనన్ భవల్లీలచేఁ
బరమైశ్వర్యపరీతు లా తెఱిగియే ప్రార్థింతు నిన్నింతగా
సురలఁపెన నరుండ భూసురుండ, మచ్చోచ్చస్థితిన్ జెప్పఁగాఁ
దరమే? నీకల నింపి మేని కిడుమీ దార్ధ్యంబు కామేశ్వరీ॥ 33౫
- మ॥ ఒకనాఁడేమొ అజీర్తి, పిమ్మట జ్వరం, బొంజొక్కయీరెండు వె
స్తకుఁ దగ్గఁ బలునొప్పి, యిట్లులెదియో నన్ను గలంప నిర్రా
సకతాభారము మందులం దిడి యుపేక్షంజూపె, దేమందు నీ
దుకటాక్షం బనుపాన ముండక రుజుఁ హలించుఁ గామేశ్వరీ॥
- మ॥ \$ అతిసారంబగుమేను గల్గు సరులే ఆ.గంగ లే రమ్మరో!
అతిసారంపురుజాభరంబునకు, నేనా దీనిఁ హలించుటల్ ?
మృతి కేదేనొక వ్యాజముండవలె, సం దీవ్యాజమే యోగిన
మృతవశాటఁ గణనీయమే యనుచు సంభావించుఁ గామేశ్వరీ॥
- మ॥ * నినుఁ గొల్వంగల జ్ఞానమిచ్చితివి గానీ దాని నే నెట్లుగా
వినియోగించితిన్ యెఱుంగ, గృహినై వృద్ధుండనై తప్పిదం
బునుగ న్నెట్టితి లాభమేమి? యిదియుంబున్నెప్తే 'యాం తే'యటం
చనియెఁగీత, యిదెప్పుడు నిలుపుమం చర్చింతుఁ గామేశ్వరీ॥
- మ॥ బ్రదుకంగోరెడి నెట్టి యార్తి సతమై బాధించుచున్నన్, దురా
పద లేలాటివి తఁ గలంచిన, నెటో పాణిముల నిల్పుకో
నెద నెంచు న్మనుజుండు దేనికొఱకో? యేసాఖ్య మాసించియో
ఇదమితంబని దీనితత్త్వ మెఱుంగం డెవ్వఁడు కామేశ్వరీ॥ 33౬

\$ లో॥ అతిసారేణ మరణం యోగినా మతిదుర్లభమ్-

* యాం తే మతి స్నా గతిః=అనిగీత-

శా॥ ఏదోరీతిని బొట్టఁబోసికొనుఁగా కేజీవియన్, గాగ్రినవా
సోదైన్య మ్మది లేకయున్న నదియే సూ.వేత్త కైశ్వర్యమా
మిఁదన్ మేడలు మిద్దె లున్నయెడలన్ మే,లుండకున్నంతలో
లే దేదైన్యము, విద్దెయే యగును దల్లి మేడ కామేశ్వరీ॥ 3౪౦

శా॥ గాయత్రీమనువర్ణరూపకము త్వత్కాయంబు నాబోఁటికిన్
ధ్యేయంబెట్లగు? నేను దాపసుడనే? దీనుండఁ బంచాక్షరిన్
శ్రేయస్కాముడనై జపించెదను,మచ్చేయమ్ము తన్నిఘ్నమై
ఆయుశ్శ్రీ నిడె,సాఖ్య మీ వొసఁగుమీ ఆవంత కామేశ్వరీ॥

మ॥ పరిశీలించిన నీవునుం గలవుసూ పంచాక్షరిన్, జంద్రీమో
విరహంబోర్పునె చంద్రికాతరుణి;దేవీమంత్రముం దుండు దే
వర,తన్మంత్రమునందు నీవు గల, వేనంభూతసిద్ధాంత మా
దరణీయమ్మయి నేఁ బఠించెదను దద్మంత్రంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ జననీ! రాతిరికేమిగాని పగలే సాయూహ్నపర్యంతమున్
బని యేమాత్రములేక సోమరిగతిన్ బన్నుండి కాలమ్ము నే
వినియుక్తంబొనరించుచుంటి నెదియో వీక్షించుటో వ్రాయుటో
పనిగాఁ, బోవఁగని మ్మిటేని జని,సాభాగ్యంబె కామేశ్వరీ॥ 3౪౩

శా॥ ఏ నీ నాటనుగూడ సోమరిని గా, నేపద్యమో గిల్కుటో
మానంబూని పరుండి నీజపము నామ్నాయించుటో 'ఓనమా'
లేని న్మనల కోలిఁజెప్పుటో యిటె యెల్లప్పు వెశ్చింతు, మ
త్సానుల్ సోమరు లెట్టులైరని మదిన్ శోధింతుఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ లోకం బేమనుకొన్ననున్ సరియె నాలో నేనె లజ్జింతు నీ
పాకంబుం గని; సోమరిన్ గనినఁ గోపం బాత్మనెక్కొల్పు నీ
నాకున్ సిగ్గుగ నీవె యిట్లు లనుసంధానించితో యేమొ? మ
త్తోకంబున్ గృహిమంతమున్ సలుపు ముద్బోధించి కామేశ్వరీ॥

శా॥ నా కేచింతయు లేదు, సోమరులుగా నా కుట్టు లున్నారు, వీం
డ్రే కొంచెమ్ము పనిం బొనర్పరు, బజా రేగంగ నుండన్వలె
న్నొక, ర్లింతటి రాజసమ్మునకు నే నాలోనె లజ్జింతు, నే
లా కాలమ్మును నెట్టఁగాఁ గలరా? యీలాగైనఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ 'పెరటన్ బాఁదిడ రేల?' నా నపుకరుల్ పెట్టన్వలెన్; జంటిబా
లురకున్ బా లల వాండ్ర తేవలయు; నాలో నేనె లజ్జింతు 'నా
సిరి యేపాటి' దటంచు; వీండ్ర కలు లాశీర్వాదముండేసి సం
సరణమ్ము న్నెఱవేర్చెదో? యిది మదజ్ఞానమ్ము కామేశ్వరీ॥

శా॥ మాతాతేమొ కొమాళ్లతో ననెడియమ్మాటల్ మదిందోచు 'నే
నేతగ్మాత్ర శరీరము నివిడిచిపో, నీరావిచె ట్టెక్కి మీ
చేతల్ చూచుచునుండు భద్ర' మని; మచ్చేతఃపరీతాఽమో
తాతల్ మించిన, చెట్టిపామరుడనో తర్కింపు కామేశ్వరీ॥

శా॥ భూమి గొడ్డులు విక్రయింతురని యేమో భీతి మాతాత, కా
శ్రీమంతుం డని పంచిపెట్టకయె తాఁ జెల్లించెఁ గాలమ్ము, వృ
ద్ధి మేని నివిడువేళఁ బుత్తులు భయంబందంగ న్నగ్నాడెనం
చేమో తండ్రి నచింప వింటి, నతఁడే యే నిట్లు కామేశ్వరీ॥

మ॥ పరమందేని యిహాననేని శుభముల్ ప్రాపింపగాఁనెంచు ధీ
వరుఁ డెవ్వండును నీదయోదయమునే ప్రార్థించుటొప్పు, దురు
ద్ధరసంసారసముద్ర మీఁదుట కుపాయం బింతకన్న మఱొం
డరయరాదు, పురాణవాక్యములు సత్యంబంబ! కామేశ్వరీ॥

శా॥ నన్నున్ వేపెడి లోభదుర్గుణము నిన్నున్ మొన్నఁ బ్రారంభమై
యెన్నం డేను బ్రయోజకుండగుటనో యేమో? గొనాలందు నీ
సన్నంపుంగొన మున్నయట్లె యెఱుంగ సత్యంబు నేడన్న సా
కన్న దీనికి లేదు చుట్టమని వక్కాణింతుఁ గామేశ్వరీ॥ ౩౫౧

మ॥ ఎఱుగు న్నామది యీగొనంబు దొసంగం చేలాభమద్దాన; నె
వ్వరికో చెప్పుమటన్నఁ జెప్పఁగల; మత్పండిత్య మంతే, నను
భరమై వేపెడి లోభముఁ గెలుచునప్పట్ల వృథా, దానధ
ర్మరతుండౌదునుగాక దీని విడనేరఁ దల్లి కామేశ్వరీ॥ 3౫౨

మ॥ దురితంబుల్ పొనరింపఁజేయునది యీ దుర్లోభమే, యేలు భూ
వరు లిద్దానికతాననే జగతికిఁ భారంబు గల్పించు సం
గరరంగమ్మున కగ్గమై రెఱుగుదుం, గార్పణ్యము నీవడ నా
తరమే ! పుత్రులు సోమరుల్ గఱపి రీ తప్పిష్టు కామేశ్వరీ॥

మ॥ మనకుం బిమ్మట వీండు సంసృతిని సంబాళించు టెట్లంచు నె
మ్మన మష్టపృథు చింతలోమునుఁగు, సంపాదించి యేకోంచెమో
ధనముం జూపుట పుత్రులం దలసతాధానంబు గల్పించె, నే
జనకుం డప్పలు సూపు నాజనకుడే శ్లాఘ్యుండు కామేశ్వరీ॥

శా॥ *పాతివ్రత్యవిహీన తల్లియు, ఋణపాగ్భారముఁ జూపున
త్తా, తందమ్మలరారు భార్యయును, విద్యాశూన్యుడౌకొడ్డుప్ర
ఖ్యాతుల్ శత్రువులంచు, దండిఁబుణమున్ గన్నట్టఁగాఁజేయుటే
నాతాత్పర్యమునందు మంచిదనుచున్ గన్నట్టఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ ధనికాపత్యముకన్న నిర్ధనులసంతానమ్మునందే కడున్
వినయ మొక్కటెకాదు విద్యమొదలౌ విఖ్యాతిమూలమ్ములౌ
గొనముల్ మంచిప్రయోజకత్వమును గన్గోనయ్యెడి, నేను పై
జనికిన్ విద్యనె కోరికొందు నిడుమి శర్వాణి! కామేశ్వరీ॥ 3౫౩

మ॥ చిసకుఱ్ఱన్ జదివింప లేనయితి, నీచింతాభర మ్మెప్పుడు
న్నను వేధించెడి, యత్నమందు లవమైనన్ లేదు నాలోప, మా
జ్ఞను వృద్ధుండనుగానఁ గుఱ్ఱ విన, డే జాలం బ్రయత్నించితి
న్నను నింద్యుం డనిపింపఁజోకు మిదియే నాకోర్కీ కామేశ్వరీ॥

* శ్లో॥ పితాతు ఋణవాం చ్చతుర్నాతాతు వ్యభిచారిణీ, భార్యా రూపపతీశత్రుః
పుత్రృశ్శత్రు రపండితః

కామేశ్వరి

మ॥ జనిచక్రమ్మున విద్య రాదగు ఖగేల్గుంపత్తి కొంతుండి శ్రీ
ధను ధైకోమి ఫలింపకున్నయది, శ్రద్ధన్ సుంత యిష్టేని నీ
యనుకంపాభర మబ్బజేయునెడ వాఁ డైతీరుఁ బ్రాజ్ఞుండు; నీ
మనమం దీమనవిన్ గ్రహించి సుతు మన్వంగోర్కి కామేశ్వరి॥

మ॥ పదుమూఁడేండ్లు వయస్సు, పాఠమెప్పుడున్ వల్లింపఁ డేనూరకే
చదివింతున్, జదివింపకున్న మొదలే సంస్కారశూన్యుండగుం
గద, యిష్టేనియు శ్రద్ధ నీ విడిచిచో జ్ఞానంబు చేకూరు, నీ
యదనే తగ్గది విద్య, కక్కతన నిన్ యాచింతుఁ గామేశ్వరి॥

మ॥ జననంబందుటకున్ ఫలమ్ము చదువే, జ్ఞానంబదే యిచ్చు, శ్రీ
ఖనిఁజేయున్, సభకర్హుఁజేయు, నిహమేకా కన్యముంగూడఁగై
కొనఁజేయున్ ధన మెంతయున్నఁ జదు వేకోశమ్మునన్ లేనిచో
ఘను లవ్వాని దృణమ్ముకన్న నధముంగా నెల్తు కామేశ్వరి॥

శా॥ ధారాదత్తముచేసినాడను వపుసాసిరమ్ము సర్వమ్ము నే
నీరోగానకు; శల్యముల్ మిగిలె, నన్నేలా రసాభాసుకన్
దూరుండొనటు కాలము నడపెదో? దోశ్శక్తిలేకున్నచో
నీరోగం బెటుభోగ్యమా నెటుఁగవే? యీగోడు కామేశ్వరి॥

మ॥ లతుకున్ గుడ్డలు కట్టి వాడుటయుఁ గాదంబా! అదే నెన్నిమా
ర్లతుకుల్ వేయుట, గాజుకండవలె నీయంగంబు నోపించి యే
యతిక ర్తవ్యము నిర్వహింతునిఁక, బోయెన్ మంచిగాఁ గాల, మే
నెతకుం జొన్నకు మమ్మ! నీ కి నె నతుల్ వేవేలు గామేశ్వరి॥

మ॥ లవమున్ లేవఁగఁ జేవలే, దెటులు? గాలం బెట్టులోయుండఁ ద
ల్లివి, నీపేర్ని యొకింత చూపవలయున్ లేకున్నచో రోజు లే
గవు, వార్ధక్యము వ్యాధిషీడయును సంగ్రామంపు గో, డిట్లు న
న్నవమానించుట నీకు ధర్మమగునమ్మా! దేవి కామేశ్వరి॥

శా|| * “చైనా” దేశము నెంత మెచ్చినను మెచ్చుండెల్లు, నాపైనిర
మ్యానో చెప్పెడిదేమి యాయుభయరాజ్యముల గదానేడు‘నా
జీ’ వైర్భుణ్యము నా ‘జపా’నహము భంజించెన్, బ్రట స్వీని సీ
పై నొక్కున్, భవదీయసాహ్యమునకై ప్రార్థింతుఁ గామేశ్వరీ||

మ|| పొగరుంబోతుతనముతో నొరులపైఁ బోనెంచు రాజ్యములన్
దిగఁద్రొక్కు నినులోకముల్ పొగడుఁగానీ లేశమే నెవ్వఁడున్
దెగడం డమ్మరా! నీ ప్రవృత్తి యెపుడున్ దృష్టార్థసంబేకదా ?
నిగమన్తవ్యము నీద్రయత్నమగుత న్నేఁ డెందుఁ గామేశ్వరీ||

మ|| జగదీశాని భవాని యీశ్వరి మహేశానీ మహామాయ ధ
ర్మగతుల్ దప్పి శతంచ దుర్భగులు మర్యాదల్ దిగఁద్రావి యే
వగనో దేశము పాడుచేయుటకు దుష్పారంభముల్ పూని, రి
ష్టగుఱ్ఱున్ వలె నీదు సత్త, బ్రీటనే ఆధ్యంబు కామేశ్వరీ|| ౩౬౬

మ|| దయయే చూపక ఆలసించునెడలన్ దావాగ్ని కానన్ బలెన్
రయ మీదేశముఁగూడ బాంబ్వనలభారం బేర్చు, నీపుట్టిన
ల్లయముం బాయు టొకండ్ల కాదు లయమై యందున్న నీహార ము
వ్యయమా నెట్టకుఁ దానకంబగుఁ గృప స్వర్ణింపు కామేశ్వరీ||

మ|| సిరి సంద్రమునఁ బుట్ట, సయ్యెడలకే చేరెన్, వితింత్రంగనల్
తట చిల్లె పొనరింతు, భర్తయెచటో డాగెన్ మృతుండైనచో
సనియే యీసిరిచైది, భ్రాంతినడియెన్ సాక్షాత్మహవిష్ణువున్
నిరీకిన్ జూపితివేని మమ్ము మనుచున్ శ్రీలిచ్చి కామేశ్వరీ||

మ|| మునుపేలె న్నహుఁడుండు స్వర్గ; మఘమేమోమూఁడియింద్రుండు
డాగె నెనండున్ గనరానిచోట; నపు డాగెన్మూ శచీదేవి గ
న్దోనగాలేక నినున్ భజించుపయిఁ గన్గోగల్గె, శ్రీ కల్ల భ
ర్తను జూపించితివేని మా కలరు భద్రం బిష్ట కామేశ్వరీ||

మ॥ ఇహమంచు బరమం చెటింగినది ఆయాదేశమే, మున్ను ధూర్వహుతా జేడులు వేదముల్ దెలుపు మార్గం బంటి పాలించిన త్వహరిశ్చంద్రులుగామెలంగి, రిపు డాయామార్గముల్ మాటియియ్యహమే సర్వము నయ్యె, పైఁపఁదగ దీదృగ్గీతి కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఒక డప్పల్ హరియింపఁజేయు, నొకఁడో యుద్యోగియైయంత్యజాతికి దేవాలయ సుప్రవేశ మిడు, నీదేశమ్మునం దిట్టిపాతకముల్మున్నెపుడేనివింటిమె? దురంతం బేదియోమూఁడునంచకటా! శోచ్యు లెటుంగ రేమిగతి కయ్యాలింపు కామేశ్వరీ॥

శా॥ పాపంబుం బొనరించువాఁ డెవఁడో అప్పాపంబు బోసేయుటే శాపాస్త్రిల్ వచ్చియించి, రానుడి యపాస్తంబై జగంబెల్ల నప్పాపంబు గుడువంగఁ బాల్పడుట గన్పట్టు, భవద్రక్షణ వ్యాపారం బిటులున్న లోక మెటులీపై నిల్చు గామేశ్వరీ॥

శా॥ హిందూదేశము పుట్టినిల్లని కృప స్వీక్షించితో? లే కింకే సందర్భం బెటు సంఘటించెనో? ననుక సంతృప్తుఁగాఁజేయ నీ డెందంబందుఁ దలంచితో? అనికినై డీకొన్న శత్రుండు వోయెం దూరమ్ముగ; సంతసించె జగ మాయీమాత్రం గామేశ్వరీ॥

మ॥ జలధిన్ యుద్ధపునౌకల న్నిలిపి దేశంబు గ్రసింపన్ సుమార్నలుబై మైశ్లే సమీపమందున 'జపా' పైన్యంబు వర్తిల్లు, నెందులకో దూకదు భూమిమీఁదికి, భవత్తోన్మిత్రమ్ము వ్యర్థమ్ముగా, దెలిమిన్ మా కిడు, శత్రు వియ్యెడకు రానేరాడు కామేశ్వరీ॥

మ॥ నెవ మేదే నగుఁగాక లోకమునకు సేమమ్ము చేకూర్ప నీ కృపకు మించిన దొండు లే దనుచు నా కెప్పట్ల గన్పట్టి పద్యపు సందోహముచేత నిన్నును బారిన్ ధ్యానమ్ముగావెంతు నీ కృపకుం బాత్రుఁడనేని యిమ్ము ప్రజకున్ శ్రీయమ్ము కామేశ్వరీ॥

శా॥ 'జర్మన్'జాతి యొకండు దక్క సకలాశామండలస్థుల్ ప్రజల్
దుర్మానుష్యులటంచు హిట్లర్నియెన్ దోశ్యాలి, సందబ్బుటన్
బర్మా మింగి 'జపా' నిఁకేమొ కబళింపంజూచు, నీ వెందుకీ
దుర్మార్గంబునహింతువో? యెఱుంగరా దోదేవి కామేశ్వరీ॥

మ॥ నృపులన్నన్ మఱి దస్యులన్న భిద లేనేలేదు; దస్యుల్ పరం
తపులై పిమ్మట రాజులౌదురు; 'జపా' న్వర్తించుదుర్వృత్తి ద
స్యువరాక్రాంతియె, నేఁడొరేపా 'బిట' నుద్యోగించి బర్మా
మొదల్ రిపుభూముల్ గబళించు నీదుకృప నుదేకించి కామే॥

మ॥ జననీ! యీదృశసంకటమ్ములయెడన్ సాక్షాత్కృతిజూపి దే
వనికాయమ్ముల కీ వానర్చిన మహాపద్వారణమ్ముల్ తపో
ధను లందందు లిఖించిపెట్టిరి; యథార్థంబంచు నవ్వాని న
మ్మిన నన్నున్ గరుణించి మా "బిటను"కున్ మేలిమ్ము కామే॥

శా॥ ఆయాగాధలు నమ్ము నా స్తికులలో గాద్యుండు వీఁ, డియ్యెడన్
జేయరాని ప్రమాణమేనియుఁ బూర్ణజేయన్, ఋషుల్ మో
సగాం డై యట్టుల్ విలిఖింప, రేఫలము వారాసింప, రా నిస్పృ
హుల్ నీయున్ని న్మది నమ్మి, రేను నటులే, నిక్కమ్ము కామే॥

మ॥ ఒక దుశ్శ్రీకుండు కారకుండయి జగం బూఁగించుచున్నాఁడు వా
నికిఁ బెండ్లామని బిడ్డలంచని యెదిన్ లేదెందు, నేకాకి, నాఁ
స్తికుఁడేయయ్యును, ఆ స్తికులెఁ బ్రవర్తించున్, పుణాశూన్యం
డంబికరో! హిట్లరు వాని పేరు, కడు నిర్భీకుండు కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఏపున్నెమ్ముననో యెఱుంగ జననీ ! యీనాఁడు పైబడ్డ యీ
యాపత్కాలమునందు వార్ధకమునం దాతంకనిర్వృత్తికిం
బాపారాధ్యులయాధ్విభాగవతపుణ్యవ్యాసంగ మజ్జేన్, సుఖం
బాపాదించుత మిద్ది లోకమున కత్యంతమ్ము కామేశ్వరీ॥ 3౮౧

శా॥ పాపారాధ్యుల దేవిభాగవతపుంబద్యమ్ములకా సంస్కృతి
శ్రీపుణ్యంబులుసేయుభార మది నాచే బెట్టినా దుష్టద్రణం
బాపాదించెడి బేతపూడిశరభయ్యారాధ్యు; లీసంస్కృతి
వ్యాపారమ్మున కీ వొనర్పవలె సాహాయ్యమ్ము కామేశ్వరి॥

మ॥ శరభారాధ్యులు నన్నుఁ గోరినపు డీసంస్కారభారమ్ము నీ
శ్వరి యిల్వేలుపు సాయమైనయెడ నే సాగింతునన్మాట వి
స్మరియింపజనునమ్మ! తల్లివి స్వయంశక్తుండ నేనన్న నొ
ప్పరికింపజనుఁగాక; అట్టినుడి నే వాక్రువ్వ గామేశ్వరి॥

శా॥ భూదాహంపువిధానమొక్కటి యసత్పూర్వంబు రమ్యయెడకా
బ్రాదుర్బుధినిగాంచె; నయ్యది యిట్లకా బ్రారంభమానంచు వే
శాదర్మ్య వచియింతు, రీప్రళయకాలం బెవ్వ రాఁగంగా
రోదేవీ! కలిగించుకోవలయు నీ వొక్కింత కామేశ్వరి॥ ౩౪౪

శా॥ ఏనేమో? జరమండ నాకొఱకుఁ గా దీనిన్నుఁ బ్రార్థించు, టీ
దీనత్వ మృఖిలమ్ము లోకమునకే, దీవింపు వేవేగ నీ
వీనిస్సారపులోకమున్; జెడుఁజుమీ యిష్టాలసింపన్, భవ
ద్ధ్యానంపున్మహిమంబుఁ జూపుతటి దాదాపయ్యెఁ గామేశ్వరి॥

మ॥ ధనమార్జించుట కష్ట, మార్జితపదార్థం బెట్లు కాపాడినం
జనుదోవల్ గల వెన్నియో యనిరి శాస్త్రజ్ఞుల, లాత్రోవలం
దున దస్యుల్ ప్రబలించు టొక్కటని యాందోళించుసంపన్నుల
న్వినినం గంపమువుట్లు, నిర్ధనులె మేల్వేరెట్లు కామేశ్వరి॥ ౩౪౫

మ॥ ధన ముండం బనిలేదు పే గొకటి సందర్శించినన్, వారి కీ
దినముల్ కూరము లెట్లు పోచెదవాకో దేవీ! భవత్సత్త నేఁ
డనఘుల్ భక్తు లెఱుంగఁగావలయు, దేశారిప్తు మేరీతి నీ
యనుకంపాభర మాఁగునో? కని నుతిం త్రాపైని గామేశ్వరి॥

శా॥ “శోకంబందెడిదానికిన్ మగడురా, శోకింప కెట్టెట్టులో
 మేకుల్దీయు సపత్నికిన్ మగడు రాకేపోవునే” తల్లిరో!
 నాకై నీ కొనరించుమొట్టు జగతిన్ రక్షింపనుంకించెడిం
 గా కద్దాన యశంబు నాకుఁ గలుగుంగా కంబ! కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఎవరో, కాశికనుండి పంపి, రది నేడే వచ్చె బొత్తంబు నీ
 స్తవమే అయ్యది, నీదు నామముల భాష్యం బుండె నద్దాన, నే
 ననినాభావముగా నినుఁ దలంచుచొ ప్పాయీవిధిం బండెనం
 చవలోకించెద, నీదునాదృతికి జోహా ర్లంబ! కామేశ్వరీ॥ 3౮౯

మ॥ నలుబైకోట్లకు మించు భారతప్రజ న్నానాటి కి ప్లేడుకో
 టులు భిక్షాటకులైరి, పట్టణము లొట్టుంబెట్టుకొన్నట్లు వీ
 రలవంకం గన, వొక్క పల్లియలె వీండ్రం బెంచి కాపాడఁగా
 నలయున్ ట్రామము హెచ్చె నెట్టులికసంబాళింతో? కామేశ్వరీ

మ॥ తెలవాఱున్ భయ, మేగుదెంచెదరు నాఁస్తి కృష్ణులై దాహిమా
 చల మాసేతువు భారతావనిని, బిచ్చంబన్నచోఁ బెట్టుటే
 యలవా టీప్రజ, కక్తతానఁ బ్రతివాఁ డాయీ దురుద్యోగమున్
 సుఖవంచుం గొనసాఁగె, సోమరులు శోచ్యుల్ వీండ్రు కామేశ్వరీ

మ॥ *చదువున్ సంపెయునేర్చి వృత్తులెవియున్ స్వాంతానకు న్నచ్చకి
 యుదరంపున్ సొదదీర్చికో ద్విజులలో నొక్కం డెవండో దినం
 బుదయంబాదిగ బిచ్చమెత్తికొను టెందో యుండె, నేడట్లుకా
 దిది బల్ సోమరిమూఁకపాలఁ బడుటన్ హేయంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఒకడున్ గన్నడఁ డిందు కర్ణుడగువాఁడోయమ్మ! భిక్షాటక
 ప్రకరంబెల్ల ననర్హ, మిట్టి జడులన్ భారం బటం చెంచఁబో
 క కుటుంబుల్ భరియించుచుండి రిపుడో ట్రామంబు, యుద్ధంబు, గే
 స్తుకొలం బెట్టులు నెగ్గు, లే దనికి నంతున్ బొంతుఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ ఎంతో శాంతముగాఁగ నుండు ధనికుండేయయ్య నిక్కాలమం
దంతశ్శాంతిఁ ద్యజించునట్లు జగ మత్యంతమ్ము తా మాత్రె, నే
ప్రాంతమ్మందును బిచ్చపున్ జనమె, యిందర్హుల్ గడున్ దక్కు, వే
సంతోస మ్మిటు మార్చి తీభరతదేశంబెల్లఁ! కామేశ్వరీ॥ 3౯౪

శా॥ కూలిన్నాలినిఁజేసికోదగు నరుల్ కోటానకో ట్లందులో
వాలాయమ్మును జేరి గేస్తుల నెటో వంచించుటేకాక యే
వీలున్ లేక తపించుభిక్షుకలకున్ వృత్తింజెడంగొట్టి, రీ
జాలమ్మున్ గనిపెట్టి బిచ్చమిడునే? సంసారి కామేశ్వరీ॥ 3౯౫

శా॥ ఏదో ఓడ వదల్చికొందమని గే స్తివ్యాండ్రకున్ బెట్టు, సం
తే దానార్హులటంచుఁ గాదు, తుద కీ యీఁగెల్లప్రీతూన్యులఁ
బోదోలెన్ బికిరాన, కిందుఁ బొగరుంబోతుల్ గడున్ భృష్టులై
యేదో పెట్టినఁ బోరు, వాండ్రహత మెంతే వింత కామేశ్వరీ॥

శా॥ “రై”లివ్యాండ్రకు“స్రీ” యెటోనవుకరుల్ రానిత్తు, కొక్కొక్కచో
నోలిక దింపుదు, రాపయిన్ జనుదు రేయూరేని, తత్రత్యులఁ
“వేళాపాళ”లు లేక వేపుదు, రెదో వేసంబు, బైరాగి కీ
శీలంబుండునె? దేశ మిట్లు చెడె నోశ్రీదేవి! కామేశ్వరీ॥ 3౯౬

మ॥ ఎటు గేస్తుల్ తరియింపఁగావలయునో? యేజోగికిం బెట్టి యే
జటిలుక బామ్మని త్రోసిపుచ్చవలెనో? సత్య మ్మెటుల్ గోచరిం
చుట, మాయామయమైన యీ జగమునన్ జోద్యమ్ములీలాటివె
న్నిటినో నించితి, గేస్తు లె ల్లెఱుంగనా నీమాయ కామేశ్వరీ॥

శా॥ కుంచెండేనియు బియ్య మే దినమునన్ గోర్మిష్టి వెచ్చించుఁగా
కెంచంగాఁ బనిలే దనర్హులకె ఆయియివి, యేపాఱునిన్
గాంచంబోమొకభిక్షుకున్, దదితరుల్ గ్రామంబుఁ బీడింతు, రే
మంచున్ వీరల మన్నుమందు, వొకఁడే నర్హుండ కామేశ్వరీ॥

శా॥ పందుల్ గాడ్డలువీండ్ర వెంటనెపుడున్ 'బార్బూరు' మంచూళ్లలో
సందుల్ గొందులు నిండు, వీండ్రకిడు బిచ్చమైట్టిసార్థక్యమున్
జెందించున్ గృహి; కిప్పుడిప్పుడు మఱిన్ జీకాకుగా రేగె నీ
చిందుల్, ప్రొద్దుదయించుట తడ, విదేచేటాక్కొ? కామేశ్వరీ

మ॥ ఒకటే తంతిని వేణుదండమున కొండొక్కండు గీలించి సా
రెకు "టింగ్టింగ్" గనిపించుచున్ వెడలెడిన్, రేప్రాద్దునన్ వీడెమా
ధుకరం బం చది వీడివచ్చు, దినమందున్ రాత్రియందున్ గృహ
స్థకటా వీండ్రకు దాస్యమున్ సలుపు టేమర్హంబు? కామేశ్వరీ

మ॥ ఎపు డెవ్వనికిఁ బెట్టకుండు గృహి కాయాచిక్కు లేకుండుంగా
కపుడో యెవ్వనికేనిరాల్చు గృహికే యాచిక్కు, ద్వారమ్మునం
దెపుడున్ దప్పక యొక్క డుండవలె నాయాధర్మకార్యాన, కే
కృపణుండో ఉదయాదిగా నటచుటయ్యెం దల్లి! కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఆయీభారతదేశమందలి విరాగాయత్తులున్, విద్యకై
యేయూరో చను బ్రహ్మచారులును ము న్నివృత్తిఁ బ్రేమించి ర
ష్ట్రీయాచ్ఛన్ గడు గౌరవించి, రిపుడో హేయాతిహేయమ్ముగా
నాయూజాతులు దీనిలోనఁ బడి చేయంజొచ్చెఁ గామేశ్వరీ॥రం 3

మ॥ పరలోకం బిహలోకముం జెడనియబ్బంగిన్ బ్రవర్తించు గే
స్తరు దిక్కాలమునందు, దాదృశుల కిష్టత్వంతమున్ జిక్కులే
అరయంగాబడు, మోసగాండ్రి తఱచై యయ్యోగ్యుఁబీడింతు
సంసరణం బేగతి నీడు మానవుడు మోసంబాఁగి కామేశ్వరీ॥

మ॥ వయసుల్ నాల్గిట జవ్వనంబు మిగులం బాపిష్ఠ, మైశ్వర్యము
న్నయెడం జెప్పెడిదేమి? వార్ధక్యము విజ్ఞత్వంబు సుంతున్న నే
భయమున్ లేనిది, యప్పు సంస్కృతిమహాభారమ్ము నెత్తెక్కదే
నియు దేహిన్ దరింపఁజేయు నిదియే నిక్కమ్ము కామేశ్వరీ॥

మ॥ పరువం బుత్తమమండ్రుగాని భగవద్భక్త్యాదు లం దబ్బుట
బ్బుర, మాహేతువుఁజేసి వార్ధకమునే పూజ్యంబుగానెంతు, సఁ
సరణమ్మున్ సుతులందుఁ బెట్టి మది నాసాయమ్ము నీనామసఁ
స్మరణమ్ముంబొనరించునట్టి గృహి కోశర్వాణి! కామేశ్వరి॥

శా॥ కామాద్యంతరప్రకాండమునెడన్ గామంబె దుష్టంబు, వృ
ద్ధేమాత్రమ్ము వివేకమున్న బడఁడాయీయేవమందున్, సుతుల్
సామర్థ్యమ్మున నింటిభారము వహించన్ జాలుచో వృద్ధు శ్రీ
రామా! కృష్ణ! యటంచుఁ దాఁ గడపు వార్ధక్యంబు కామేశ్వరి॥

మ॥ ప్రళయంబే యిది, లేదుసందియము ప్రారంభించె ఝంఝామరు
చ్చలితంబుల్ తరఁగల్, క్రమక్రమముగా సర్వంసహాచక్రమున్
గిళితంబుంబొనరింపకే విడుచునే? గీడెంచి మేలెంచికో
వలయున్ మంగళమున్ ఘటించుటకు నిన్ బ్రార్థింతుఁ గామే॥

మ॥ పలుబాముల్ వడనుండె దేశ మెటు లీపాకంబు వారింతువో
కలవో? లేవో? యటన్నసందియ మెదన్ గన్నట్టు, లేకన్నచో
నిలయెట్టుల్ నిలుచున్, రవీందులకు నాయీతేజ మెట్లబ్బుసం
చలమున్ బ్రశ్నము, లుంటివన్నదియె సిద్ధాంతమ్ము కామే॥

మ॥ యుగమర్యాదను బట్టిచూడ నెవ రుద్యోగించినన్ దేశ మి
వ్వగఁగం బొసి సుఖించుమార్గ మగుపింసంబోదు, నానాటికే
దిగులో గన్నడుచున్న, దెట్టు లిఁక నీ దీనత్వమాఁగున్, శుభం
బగుపట్టన్ భవదీయమైనదయనే ప్రార్థింతుఁ గామేశ్వరి॥ రగం

మ॥ జరిగెన్ భారతయుద్ధ మయ్యది శతాంశంబేని యీనాటిసం
గరమం దుండదు, ఖండఖండముల కీకంగారు ప్రాకెన్ సుదు
స్తర మేరితిని మార్పుచెందునో? ప్రపంచంబెల్ల బీడించు ని
క్కణ వెల్లఁగునోకో? అయోమయముగాఁగన్నట్టుఁ గామేశ్వరి॥

మ॥ గెలుపున్ గాంచియునోడుమూఁడియునుదుఃఖంపన్ మొదలెట్టుటే
 ఘల మీయాజికి; నింటనొక్క రితరుల్ బాహ్యంబునందుం బారిన్
 బలవింపన్ దొరకొండు), దేశమున కీపైనేని కళ్యాణమున్
 గలిగింపంగదవమ్మ! నీకిదె సమస్కారమ్ము కామేశ్వరీ॥ ౪౧౨

శా॥ యుద్ధం బాఁగినమీఁదఁగూడ సుఖమం చున్నట్లు లేదంచు నే
 సిద్ధాంతమ్మునరించి రీధర, కదే సిద్ధాంతమో? పాప మం
 తిద్ధాత్రీసతి యేమిచేసికొనెనో? యీవేని గల్గించుకొ
 మ్మాధ్యత్య మ్మది యెట్టిదో? తెలియుఁగా క స్థంబ! కామేశ్వరీ॥

మ॥ దురహంకారము దుస్వభావము జగత్తుంబట్టి కీడించు, నె
 వ్వరు రాజ్యంబుల నేల రీ ద్వితయమే పాలించు, నీవృత్తికి
 న్నరకంబే శరణంబు, దీని యెడలన్ వ్యామోహమే నేటిసం
 గరముంగూర్చిన, దద్ది గూరిచె మహాత్మామంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ అపు డవ్వామనమూర్తి విక్రమముభూమ్యాకాశముల్ నిండి దూ
 రిపులన్ గాతరులంబొనర్చె, నిపు డేరీ తాదృశుల్? రాజ్యమ
 న్నపు డెట్లేనియువీరభోజ్యమటన్యాయాన్యాయముల్ సున్న, దు
 మ్మపటం బూసక నెగ్గెనే? హరికి నీకార్యంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఎవరో గైకొని యిప్పు డేలు ధర మాదే పూర్వ మిండంచు నేఁ
 డననిచాలకలై సవారి సమగన్ వ్యాసించియున్నట్టివా
 రవనిన్ దానమొసంగ నెంచెనె? యెవై యుండుగా కీశు, లే
 కవి యీయీవికి సమ్మతించు నిది భిక్షూరీతి కామేశ్వరీ॥ ౪౧౩

మ॥ నినుఁ గొల్వన్వలె, నిన్నుఁ బాడవలె, నిన్ సేవించి నీవల్ల నీ
 జనికన్ సార్థికతన్ గడింపవలె, నిస్సారంబు సంసారమం
 చు నెఱుంగన్వలె, నట్టివానిబ్రదుకే శోభించు నన్యున్ గణిం
 చినచోఁ గైతఱు నొప్పుగల్గుదుసుమీ! శ్రీదేవి! కామేశ్వరీ॥

శా॥ పాపారణ్యకుతారధారయగు నీపాదద్వయభక్తియే
యాపత్తుంగనకుండ భక్తులను సర్వావస్థలందున్ సదా
కాపాడున్, లలితాసహస్ర మిటు వక్కాణించు, నీవే కృపన్
బాపుల్ నెగ్గఁగఁ జూపియుంటి తరణోపాయంబు కామేశ్వరి॥

మ॥ జననీగర్భమునుండి వచ్చినమొదల్ చాఁబోవునందాఁక నే
మనుజుండేని యఘంబుసేయమి యసంభావ్యంబు, పాపమ్ములం
బొనరించున్, బొనరించుఁగాక యెపుడెప్పు నిన్ను ధ్యానించువాఁ
డనఘుండై భవదంఘ్రిసన్నిధిని సాఖ్యంబందుఁ గామేశ్వరి॥౮౯

శా॥ ఆధివ్యాధులతోడ బాధపడువాండ్రెంబా! నిను న్వేడి యా
బాధల్ వాసికొనన్ యతింప, రిదియే భైషజ్యమం చెన్నియో
గాధల్ గన్పడెడిన్ బురాణములఁ, దద్గ్రంథమ్ములన్ జెప్పవా
రో ధర్మజ్ఞు లనత్యమాడెడి యయోగ్యుల్ గారు కామేశ్వరి॥

మ॥ జనియంచుం గొని సంసృతిన్ బడునెడన్ సారజ్ఞుడేయూచు స
జ్జనుడేయూచును బాపభీరునగుచున్ సత్యవ్రతుండై చరిం
చునుగా కయ్యదిగూడ నెవ్వనికొ గూర్చున్ సేగి;యింకెట్టులో
మనుజన్ముం డనఘుండుగా బ్రదుకు సమార్థంబు కామేశ్వరి॥

మ॥ పరమాసహ్యపుసంసృతిం బడి భవదృక్తిన్ లవంబేని ఆ
మరణంబున్ గసకే జనిన్ గడపు దుర్మానుల్ శతం బున్నయి
త్తటి జన్మించియు మూఢభక్తి నెఱులో త్వత్పాదపద్మద్వయీ
స్మరణమ్మున్ బొనరించుచుంటి దరియింపంజూడు కామేశ్వరి॥

మ॥ పరమాజ్ఞానులకున్ ప్రపంచవిభుతాపాకంబు గల్పింతు వీ
శ్వరి! నీసత్తు నెఱుంగ కీయిల విపత్పాథోధిలో ముంచి, రు
ర్వరక్షామంబునయందుమగ్నై, నెపుడోబాంబ్యభినిర్ఘోషముల్
చెఱుపంగాఁ బనిలేదు, నేడె చెడియెన్ క్షీణించి కామేశ్వరి॥

శా॥ యావల్లోకము యుద్ధపంకమునయం దాకంఠమున్ ముగ్ధై, నిం
దేవాడున్ మిగులంగ లే, దెటులొకో యీగోడుచల్లాలుటల్?
నీవే వత్తువా? భర్త నంపెదవా? యీ నిశ్చేదమాగంగ నో
దేవీ! శక్యముగాదు వేటొకరికి దిక్కివె కామేశ్వరీ॥ ౪౨౪

శా॥ నీ నామ మొక్కమాటు తా నెఱిగిగానీ నేరకేగాని యే
దీనుం డాత్మ దలంచు వాఁ డనఘండై దేదీప్యమానప్రభా
స్థానంబై యిహమం దటుండఁగఁ బరస్థానంబునంగూడ నెం
తేనికొ శోభిలునంచుఁ బల్కిరి మునుల్ నిక్కంబు కామేశ్వరీ॥

శా॥ నే నే నేమము చేతగానిజడుడ నిన్ గొల్చి సర్వామయ
స్థానంబయ్య సుఖించు టిందుల కగున్ దార్కాణ నాకొన్న ని
ష్ఠానాఽస్తిక్యముగల్గు మానవులు విశ్వమృందు మృగ్యుల్ భవ
ద్ధ్యాన మ్మించుకతక్క నే నెఱుంగ నే తంత్రమ్ము కామేశ్వరీ॥

మ॥ గురువుండస్వతే మంత్రితంత్రములకన్ గొండొక్కఁడీసాకు నీ
చరణంబే గురు, వింటివేల్పువని నిచ్చల్ నిన్ను ధ్యానించుటే
పరమార్థం బనుకొంటి నయ్యది శుభప్రాగ్భరముంగూర్చి నన్
గలువల్ మెచ్చెడివానిఁ జేసి యశమున్ గల్పించెఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ * ఎదియో సిద్ధినిగోరి చేయుజపమేనీ దేశికం డుండి 'యి
య్యది యట్టుల్ మఱి యద్ది యిట్లని రహస్యార్థంబు బోధించి ది
ద్దడగు, న్నాయొనరించునట్టిది యెవో ధ్యానంబు సత్యవ్రతుం
డిది నా కిచ్చెను, దేశికం డతఁడె నా కిప్పట్లఁ గామేశ్వరీ॥ ౪౨౫

మ॥ గురు వుండస్వతే వేదశాస్త్రములకన్ గూలంకపంపా మతి
స్ఫురణం బుండవలెన్ భవత్పనయుగాంభోజమ్ములన్నెమ్మడిన్
స్మరియింపన్ గురువేల? పూర్వజనిసంస్కారమ్మునన్ దాదృశా
దర మొం డబ్బినఁ జాలు, సంస్మృతి నదే దాఁటించుఁ గామేశ్వరీ॥

కామేశ్వరి

శా॥ రిక్కల్ వాయుపథమ్మున న్నిలిచెనే? పృథ్వీభరం బూవెనే
దిక్కుంభుల్? మఱి వాని కాదరు వదేది? సర్వసంభర్త వే
ఱొక్కం డుండెడినంచుదో? చుమదిలోయోజించుచో? వేదపుణ్
వాక్కుల్ దెల్పంగనేల? భూతగణమే వాక్కుచ్చు గామేశ్వరి॥

మ॥ ప్రకృతిన్ జూచి “యి దెట్లు లుద్భవిత? భూభాగంబు సంద్రమ్ము నీ
వికృతుల్ దేనివి? కామలోభములు నిర్వేదంబు మోదంబు దే
నికతానన్ ఘటియించు? గర్మమునకేసి కారణం బేది?” యం
చొకమాఱేని గణించుదో? గలుగు నేదో జ్ఞప్తి కామేశ్వరి॥

శా॥ శ్రీకిన్ బాపలతాగుణ మ్మొకటియే చెప్పున్ బురాణమ్ము, లే
నా కంజాలయ కింకనొక్క డిట వ్యాఖ్యానింతు, నెవ్వండు దు
ర్ధికుండో, కణమేని యర్థి కిడండో, దీనుం గటాక్షింపండో,
ఆకంకోఁషునీయింట నుండు సతత మ్మాయమ్ము కామేశ్వరి॥

శా॥ తా నెచ్చో నడు గుంచు నయ్యెడల విద్యాగంధ మంటంగనీ,
దేనోధీనములై సకృత్యమొలపై నిచ్చల్ రగుల్కొల్పు, దు
ర్మానిక జేయును లచ్చి; నూటి కెవండో మాన్యుండుగా నున్న న
వ్వానిక వీడంగ నెంచు నాయమస్వభావం బిది కామేశ్వరి॥

మ॥ సుర యేలాటిదొ శ్రీయు నట్టిదియె, యెచ్చో నద్ది వర్తించు బల్
గరువం బయ్యెడ నప్పతిల్లి తుదకున్ గంకోఁషుఁగామార్పు, నా
సిరిచే నుత్తమలోకముల్ గనిన సుశ్రీకుల్ గలా; రట్టి వా
రరయన్ మృగ్యులు, సత్త్వశక్తి యిటు లేలా మార్పు గామే॥

మ॥ సిరికిన్ సాత్త్వికియన్న గౌరవ మెటుల్ చెల్లున్, దదంఘ్రుంబుజా
తరజం బంటినయిండ్ల నెల్లెడ రజస్సంపత్తి గన్నట్టు, నే
సరసత్వంబాకొ? వాగ్విధూటిని రజస్సంపక్తగా నిర్వచిం
చిరి విజ్ఞుల్; పరికింప సాత్త్వికము తచ్చిహ్నుంబు కామేశ్వరి॥

శా|| నీ కేతత్త్రితయమ్మునం దొకటియున్ లేకున్న దూరాక్షసా
నీకమ్మున్ వధియించుపొంటెఁ దమమున్ జేకొంటుచే దానినే
నీకున్ సాజముగా వచించి రది మన్నింపంగరా దంబ ! సు
శ్లోకుల్ నిర్గుణవంచుఁ జెప్పిరి నినున్ శోధించి కామేశ్వరీ॥ర 3 2

మ|| ఎవనిన్ భారతి గారవించునొ అతం డెందుండు నాయింటిలోఁ
గవనంబో, మఱిగానమో, యుభయమోకైవారముల్ సేయుచు
న్నవసీహారసదృక్షమాయశము సంధానించి యద్దేవి దే
హవిలాసంబు నటించఁజేయు టిది ప్రత్యక్షంబు కామేశ్వరీ॥

మ|| కవనంబున్ మఱి గాన మీయుభయమున్గా కన్యపుస్తమ్ము లే
వ్యవహారమ్మునో బోధసేయు నవి “బీర్వా”లెన్ని నిండించినన్
ద్రవిణంబిచ్చుచుగాక వాణి యచట న్నాట్యంబుగావింప ది
య్యవియే విద్యలు, కైత యీద్వయమునం దాధ్యంబు కామే॥

శా|| న్యాయస్థానపుఁ బీఠ మెక్కి సకలాన్యాయమ్ములన్జేసి యీ
కాయమ్మున్ సతమంచునెంచికొనిఁకొక్కమైంతొయార్జించుఁగా
కాయయ్యం గని రోయు నీ జగము, విద్యన్ నేర్చికొన్నందుకీ
రోయంగాఁబడుటే ఫలంబె? యిది దుర్యోగంబు కామేశ్వరీ॥

శా|| “లంచంబే యెఱుంగం డితండు ధనమున్లక్షింపఁ డత్తుత్తముం
డంచుంబేర్గణియించు నొక్కఘనుడయ్యాధ్యుండు తత్కీర్తితో
మంచం బెక్కక లక్షద్రవ్య మొకటేమా ర్కన్నగుట్టంగ లో
భించు, న్నోములు నూలు వోయి చెడెడిన్ బే రప్పు కామేశ్వరీ॥

శా|| జారుల్ చోరులులోనుగాఁ గలుగుదుర్జాతుల్ శతం బుండుగ
కేరున్ లంచముపట్టుపెద్దలబలెన్ బృధ్వీమహాదేవికిన్
భారంబై వెతగొల్పు, రీఘునులు విద్యచేర్చిణిలో జేరియుం
భూరిన్ మేసెద, రెట్లు వీరి జననంబున్ మెత్తుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ కవులుం బండ్లితులుం బ్రతిగ్రహణమున్ గావించుగ్రాకిచ్చువా
రెవరుగ గన్నడ, రట్టి లాభములు వీ రెట్లాచరింపంగలా?
రవనీపాలనియుక్తులే తగుదు రాయా లాభముల్ గూర్చి, న
ట్లపుటన్ వీరలు పూరిమేయు టెటు సంపాప్తించుఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ జంతుప్రాణములన్ బలింగొనుచు నశాంతమ్ము జీవించు దు
స్సాంతుల్ గూడ శిరమ్ము నెత్తికొనఁగావచ్చుంగటా! లంచగాం
డ్రోతేవాసులకన్న నీచు, లలవా రాజ్జించుద్రవ్యంబు కా
సంతే నాఁగదటం చెటింగియును వా రాజ్జింతు కామేశ్వరీ॥

మ॥ కరణంబొది దివానుదన్న నిదియేకా జీవనోపాధి కా
మరణంబుం బానరించువ్యాప్తుతి, యధర్మంబయ్య నీలంచ మె
వ్వనాతక్తంగయిక్కుండ్రునర్వులుఁ, గవిత్వంబున్ మఱిఁగానముం
దిరిపంబెత్తునుగాక ధన్యములగున్ దీవింపు కామేశ్వరీ॥ రరర

మ॥ పృతివృత్తిం గల వేవియో దొనఁగు, లేవ్యాపారమున్ జేయ కే
మతిమంతుండును నెగ్గడంచు నెఱుఁగు నృన్మానసం, బీయన
త్పృతిలోనున్న యపాత్రతఁగుటిచియే యే నింతచింతింతు, ని
ప్పతితుల్ భూమికి భారభూతులని మద్భావంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ ధనవాంఛన్ విడువంగలేడుకద విద్వాంసుండుగానీ మహా
ఘనుఁడేగాని విరాగిగాని యెవఁడేగానీ యెదో లంచముం
గొను టేమంత యఘంబటన్న, నిది యేకూరుండు పాటించు వా
నిని స్వాంతమ్ము త్యజించిపోవునెటకో నీఁజొచ్చుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ ఎపు డేదో రుజ పీడవెట్లఁగను న న్నెన్నాల్కిటుల్ మన్తు, నీ
కృపకుం బాత్రుఁడనై వెతంగుడువ నీ కేకీర్తి? నీ గాధలన్
జపియింపంగల స్వాస్థ్యమే నొనఁగి నన్ సాతంగ లేవమ్మ? యే
యుపకార మ్మిటువంటి యాయువులు సేయుం దల్లి? కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఒక బిల్వంబా? యొకింత కుంకుమయొ? నీకొక్కప్పుడర్పించుచో
సకలవ్యాధులు నాథులు సురిగి విశ్వస్తుత్యమా కీర్తితో
నకలంకంబగు సంపదల్ నెగడునం చన్నారు మానీందు, లెం
దు కుపేక్షించెదు నన్ను, నీ కరుణచే దోగింపు కామేశ్వరీ॥

మ॥ ధన మార్జించుట, సంతతి గనుట, విద్యార్థ విజృంభించి భూ
జనమాన్యత్వము గాంచు టీసకలము జ్ఞానకదృష్టి వివే
చనగావించిన నాత్మకుం గలుగు స్వేచ్ఛాద్రుంచుకొంటేయగు
గనియున్ గానరు, విజ్ఞులుం బడుదు రీ గాలానఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ ప్రతివస్తుప్రతితీ జతుర్గుణితద్రవ్యంబిచ్చి కొన్గోలు ప
ద్ధతిలో త్నామము హెచ్చె, బండెడిని గేదారంబు లేలాభ? మీ
క్షీతికి త్నామపుబీడ తగ్గదు, స్వదేశీయుల్ వణిక్కుల్ దురా
గతము గానక పెంపుచేసెద రిటుల్ త్నామంబు కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఏదో తైలముతోడ దీపములు మున్నెట్లో వెలింగె, జగం
బేదో యన్నము మెక్కె, మేనిబలమం దేలోపములేక యిం
కేదైన్యమ్మునుగూడ లేక బ్రదికె, హీనాతిహీనత్వ మి
ష్టదేశమ్మును గుంగడిసె నెటులో యీమీఁదఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ కాపీతో జెడె గొంత దేహబల, మింక శేషమంచున్నచో
'డీ' పాడుంబానరించె, బాల్యముననే "ఓకాల" నిర్బంధ, మిం
కాపై బోలెడు దుష్టముల్ వ్యసనముల్ వ్యాపించె దేశాన, నే
రాఁపజాలుదు రీమహావ్యసనదుర్వ్యాసక్తి కామేశ్వరీ॥ ౪౫౨

శా॥ స్నానంబుండదు కాళ్లునే న్గడుగ రాసాయంబు మంచుండుదే
శాన వారిది యెవ్వ రందురు? దురాచారంబటంచు; మఱిం
కానారీమణు లా నరోత్తములు మా కధ్వంబుచూపించువా
రైనా, రెంతటి దుర్విపాక మీది సహ్యాంజానె? కామేశ్వరీ॥

మ॥ పసికట్ట కొ బడి కంపుచో శ్వపచకోపాధ్యాయుఁ డాడుం బడి కొ
దొనఁగుల్ బోలెడు 'టీచర్' పదవి కాదోనమ్ములే లేనిచోఁ
బొనఁగుంబాటుదయింపదిట్లుచెడియెంబోవిద్య యీముప్పు 'కాం
గ్రెసు' వార్దెచ్చి రెటుల్ నివార్యమగు నీ కీడిప్పు కామేశ్వరీ॥

మ॥ మరియాదల్ చెడునన్నయంతవట కేమాన్యుల్ ఋషుల్ వాసియుం
చిరి, యి స్థావివరంబు బోధపడె, గాఁస్త్రీకృంబ సర్వానక కొ
గుఱులై రాజ్యము సేయుచున్నది, యనేకల్ చేయిపైకెత్తుటే
శరణం బన్నిటి, కద్దియే జగతికొ శాస్త్రంబు కామేశ్వరీ॥ ౪౫౫

శా॥ మాలం డొజ్జగనుంటకన్నను గడుం బ్రాముఖ్య మర్పించి రే
శాల కొ మాలలకట్టఁ డుండఁ డది నిష్కాన్యంబుగాఁ జెప్పఁచు కొ
రూలేర్పర్చుకతాన 'మాస్టరులు' 'రాలో' మాబడిన్నిల్లు నం
చోలికొమాలల వేడఁగావలసె నయ్యో! పీడ కామేశ్వరీ॥

మ॥ ధనమన్న కొ దృణమట్ల చూచునలవిద్వాంసుండె కాలాంతరం
బునఁ బ్రాణమ్మునకన్న హెచ్చుగ ధనమ్ముంజూచు గేహమ్మున కొ
దనయుల్ మస్మలు గల్గుగేస్తు ధనమే దైవం బను కొ, జోగికా
ధనముం బూరియు నొక్కటే, యదియెతత్త్వంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ తల బోడింబొనరించికొన్నయతియు కొ ద్రవ్యంబు నాసించుచోఁ
దలఁ పవ్వానికి బోడి గాదనుటయే తథ్యమ్ము, సంసారమే
వలపించు కొ ధనముం, దదన్యసకఁ దద్వాంఛోదయంబెన్నఁడుం
గలుగంగూడదు, కల్గుచో నది పురాకర్మంబు కామేశ్వరీ॥ ౪౫౬

మ॥ ఇప్పుడో రేపా యటన్న వృద్ధులకు నీ హేయంపులోభంబు న
చ్చిపడు కొ, వారల కస్తిచూచి పరులిస్సీయంచుమాషింతు, వా
రి పరితాపము స్వార్థమైనయెడ వారి కొ దూఱఁగావచ్చు, గా
దు పరార్థం, బిది సంస్మృతిస్థ మగు దుర్దోషంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఎవఁడో యొక్కరుఁ డేవమూని చనుఁగా కీఘోరసంసారమం
దవనీచక్రిము సర్వ మిందుఁ బడి పెల్లావృత్తిపాలాఁ, బున
ర్భవమేగాంచనివారు మృగ్యు, లది సంపాప్తిించియేతీరుఁ, ద
దృఢపుణ్ బాగునకై యతింపవలె వృద్ధప్రాణి కామేశ్వరీ ॥

మ॥ తన కున్నంతటిలోన దానము, భవద్ధ్యానమ్ము, దీగావన
మ్ము, ననాసక్తి, యధర్మవర్తనయెడఁముమ్మాటికిఁ ద్వేష మీ
గొనముల్ గల్గినఁ జాలు వచ్చుజనికిఁగొం తేని శ్రేయంబుగాం
చనువచ్చున్ మనుజుండు మోక్షమది దుస్సాధంబు కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఈమాత్రానకుఁగూడ నోచనిజనంబే నూటికి న్నూఱుగా
భూమిస్థుఁడు, మోక్షముం గనఁగ నమ్ముమ్మాఱులుంఁగారటం
చేమేమో నిగమాంతముల్ పలుకున స్థేవానికిఁ లభ్యమా?
సామర్థ్యానకు మించుదాని కెగురన్ శక్యంబె? కామేశ్వరీ॥

మ॥ ధనలోభ మొక్కఁ డంతరింపవలె విద్వత్తాఘలమై జనుం
డనయమ్ముం బరమార్థతత్పరతమై నాయుష్యము న్నెట్టఁదా
నిని రిక్తుల్ విడనాడనేర్తురు ధను లేరంగఁబో ర్విడఁదు
ర్ధనికత్వమ్మునకన్న నిర్ధనతయే ధన్యమ్ము కామేశ్వరీ॥ ౪౬౩

శా॥ ఏ యుద్ధమ్మునయందో చచ్చిన జనంబే పుణ్యవంతమ్ము, వ్య
ర్థాయష్కంబు చావకే మిగులు నయ్యె ప్రాణివర్గంబు ని
శ్రేయస్కం, బెటు జీవయాత్రగడపుణ్? శ్రీ వోయె, మృత్తికై
యీ యుద్ధమ్మున పోక నిల్చెడి ధనం, బేమందు? కామేశ్వరీ॥

మ॥ పరమాత్మంఁకు శరీరధారియయి జీవత్వమ్మునం బెచ్చి సం
సరణమ్ముం బొనరించునంచుఁ బలుకున్ ఛందశ్శిరస్సుల్, భయం
కరమో సంస్మృతిపంకమందుఁ బడ నే కర్మంబో యవ్వని? కీ
నరక మ్మా పరమాత్మ కేటి కనుచు న్నాపశ్చ కామేశ్వరీ॥

శా॥ ఏ కర్మములు లేనివాడుగదయ య్యాశానుఁ, డేకర్మము
లేకే కల్గదు జన్మ మండుగి, మఱి యేలీలన్ బాసంగెన్ జనుః
పాకం, బీవిషయం బెఱుంగుటకునై పాండిత్యముల్ చాల వెం
తో కొం తుండవలెన్ విశేష,మది యెంతోయందుఁగామేశ్వరీ॥

మ॥ సెలవే నీవలె, నిల్వఁగాడలఁచుచోఁ జే వించుకంటేని యీ
వలయు, న్నిదయ నెన్నిసార్లు. యిటునేఁబొర్గించితిన్, బెండుకుం
దులయామేన్ భరియించుటెట్లుని మదిందోపంగఁబోదొచ్చా? నా
తలమే కాలమునెట్టఁ? జేవనయి నిన్ ధ్యానింతుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ తగుపాత్రమ్ము తటస్థమైనపుడు దాతల్ రిక్తహస్తమ్ము చూ
పఁగలే, నీ వటువంటివారలకు విశ్రాంతి జేటికో పుష్కల
మ్ముగ నీ వంటకా? 'ఆప్తకర్మముల'లోఁబొమ్మించునర్థిహతా
శుఁగ నంపించు కౌకండు, మీ నెట్లునైచున్ దాత? కామేశ్వరీ॥

మ॥ ధనికుల్ సర్వులు దాతలే యగునెఱుగ దారిద్ర్యమే లేదు కా
పుననే లోభము నంటఁగట్టితిని, నీపుణ్యాన స్వర్లోకమం
దున సమృద్ధమువచ్చెనిండ్రు డెలమి "హ్యసన్న" వారించునీ
కనయమ్ము నివసయమ్ము చూపదగువాఁ డెఁగాక కామేశ్వరీ॥

శా॥ వేదశాస్త్రములన్ బదింబదిగ నావృత్తి ల్వచించెన్, గృహ
స్థై బైవాఱుట నంతు విస్తరిలె, నయ్యార్థుండు భిక్షాటనం
డిదేశమ్మున సట్టిపాత్రులకు దాన్యత్వమ్ము చూపం డెనం
డో దేవ! యిక వేదశాస్త్రముల కాయు స్సేది? కామేశ్వరీ॥

మ॥ కొమరున్ వేదవిరున్ బొనుచ్చుటకు నక్కూలంకషం డిట్లు నా
మములం జెప్పించుచ్చె నచ్చుఁగనఁగా, స్మార్తమ్ముకంఠస్థ మా
శ్రమకుం దగ్గసలమ్ము గన్నడదు దుష్కలమ్ము దాఫయ్యెశౌ
తము స్మార్తమ్మును బైపయింగలవె విద్యామూర్తి కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఎవరో పెండిలులకా నదస్యము లటం చివ్వారలం బిల్చి గా
రవపూర్వముగ నిచ్చువా రెదియె పూర్వం, బిడ్డి యిట్లేకరా
త్రి వివాహములు రద్దుచేసె, నకలశ్రేయస్సు లీరితిగా
నవనికా రూపతె నెల్లుగా బ్రదుకు బ్రాహ్మణ్యంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ భవకాలానలదహ్యమానమగు జీవవ్రాతముకా బోన నీ
స్తవ మొండే శరణముగా నొడివెడికా దత్తజ్ఞసిద్ధాంతముల్
శివసంధాయిని పూర్వజన్మకృత మీ శ్రేయస్సు గాకిచ్చె నా
కవన మ్మన్నివిధాల నా కవనమే యాగాక కామేశ్వరీ॥౪౩

మ॥ చదువుల్ సందెయుఁ దెల్వితేటలు భవత్సహాయ్యమర్పించె డె
బ్బదిమూడిప్పడు బుద్ధియున్నది, నినుంబ్రాన్తించు సచ్చింతతో
నదనేగించుట మేల, సంసరణపుకావ్యాస్త్రీ మదికాజొన్ని స్వః
పదనిశ్రేణిక చూచికోమి తెలివో? వాక్యవ్య కామేశ్వరీ॥

శా॥ కాయంబూడ్చిన నొంపకాయము జలూకాగ్రాహయతస్సిద్ధ మా
మూలంచు న్నిగిమూలం మీపిషయ, పునఃకోటి వారించుకో
గా యత్నించుగ వాక్య మొక్కటతక్కన్ దిట్ట ప్రాయములే
సాయమ్ముం బొసరింక, వే నెడిగియే చచ్చెంతయ గామేశ్వరీ॥

మ॥ మునుముందుండెమున్నెలలకుగనుచున మూర్ఖులె బుగండునం
దనులం గూర్చియె మన్మలంగుటిచియో తాపనియంబందులే
కనుపట్టెకా బరిసౌఖ్యమేమి యొసంగింగానేర్తు లవ్వారాపి? ని
న్ననయంబుకా స్మరించుటే పరసుఖం బర్పించు గామేశ్వరీ॥

శా॥ సంతం గాంచనిపూర్వ మెనెఱుగ నే సంతాప, మద్రానికా
సంతాన మ్ముదయించుసిమ్మటనె యీ సంతారతాపత్రియం
బంతుంబొంటును లేకయున్నయది, నా యజ్ఞానము న్నీకు నే
స్వాంతమ్ముం దెనిగించి చెప్పితి రహస్యం బేల కామేశ్వరీ॥

శా॥ కామక్రోధములాదియైన యరిసత్కు-మృందు లోభ మొక్కం
డే మిత్రమృగు వృద్ధుపట్ల, గ్రుభకో, వృద్ధుండు తావిచ్చుగా
నీ మన్నింపరు వానికోప మెవరు, న్నేమమ్ముగా లోభమే
సామాన్యమ్ముగ వృద్ధు వీడ, దిది వాస్తవ్యంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ తతి నూ క్లేబదు లెప్పుడు? ధము చేతం గల్గుచోగాని దా
నతపస్సిగ్గు ఘటంపనేరదు ; మనోనైర్మల్యమో యాగపం
తనులక గల్గెడి నండుగాని అది నందిగంబు; నీనామనం
స్మృతియే సంస్మృతిచాని మేగు కవికన్ “మేల్ రైలు” కామేశ్వరీ

శా॥ అన్యోపాయము గాన్పి ముం చెనె నుగ్రవివాహం, మేనర్థిమల్
ళిన్ము అన్యమృగలు నై హా నికనె వ్యవస్థికిం తీసి
వ్యవస్థికిం నుగ్రు వాంక నిర్మరది ముగ్ధినిమ్ము నైబాంధికో
వగ్యానంబులు నవ్వుచుండులు నీ ధానింతుఁ గామేశ్వరీ॥

శా॥ న విద్యుదాకాశ్ ముఖిప్రకాశ భావమృదు వాన ముం
బాచారిమ్మున బాలు మామ్మి గలు, దా క్కా-చాలి మే నద్గతి
ప్రచుర్యమ్ము గడించుచును నొడైనె బాగ్రీనపుంబ్రముల్
చీ! చీ! భారతజేశ మెట్లు చెడెనో శీలింపు కామేశ్వరీ॥ రరం

శా॥ నీతోపాటుగఁ బూజ నాకు జరిగె, న్ని పేర్మికల్మిన్ జగ
న్నేతల్ గౌరవమాచరించి, రెటనేని న్లేదు లోపంబు, ప
భ్యాతెంగూర్చిలి కేచ మిట్టులె చనంగా నిన్నుఁబ్రార్థింతు, నే
యాతంక మృడఁగింపనేరదు త్వదీయాశీస్సు కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఎవియు న్నచ్చని నన్ను సంస్మృతిని నీ వేమంచుబంధించితో?
కవిగాఁ జేసితి, చాలు నెందులకయో గార్హస్థ్యమందుంచు?టిం
దు వివేకల్ క్షణమైన నుండ రిది యేదో ఖైదు; లేదంబ! యిం
దవలొకించిన నేది గూడ హృదయాహ్లాదంబు కామేశ్వరీ॥

శా॥ దారప్రేమకు లోడి యిందు దిగి సంతానమ్ము నాజ్ఞించి సం
సారం బక్కతనన్ బలంపడుటచే సంతోషముగాంచి య
వ్వారిన్ బెంచుటకై ధనార్జనకుగా వాణీమహాదేవి బే
హారిన్ బోలె వ్యయించునత్కవికి సాఖ్యం బేది ? కామేశ్వరీ॥

మ॥ కొమరుల్ గల్గిన మనస్క లున్నవిలివన్ గోటానకోటైన నీ
వ్యముతోడం దుబుర్రునైనది గిరికి విద్యావ్యాప్తి యాత్మీయనం
శమునం దుండినదెప్పు వృత్తి లవలేనంశేని గన్నట్టబో
దుమ! నిభక్తుడ గాగుకోర్కొ నిజ మనోగిరిపు కామేశ్వరీ !

మ॥ జనని! గేహమునందు సేవగునచున్నన్ సన్నిహిదగ్గ శ
క్తిని నగ్గించితి దేహమగున నుచుల్ జేపిష్యమనముగా
నినఁ బూజించుట గాంచి నీరజలుటేనీ కూర్చుచున్నవు, పృ
థ్వున సేవనాశ్రయ చాలు నెందులకై సంహిపించు గామేశ్వరీ॥

మ॥ సరిహద్దుభాగముల కాదుముల నో శిష్యా ! నీహుజ లై
వ్వరు గానింతకు పార నీహుజముల బ్రాబ్ధిగగుగాంచి వి
జ్ఞులై పోల్చుటెకాక సర్వమునన్ సాక్షాన్ముగా సేవగి
కరులం దొక్కట కా గుంజమున సక్కుం బంబ! కామేశ్వరీ॥

మ॥ ప్రతిసంవత్సరము స్మహంబు సలుపన్ బాపాత్మకుల్ గూడ దు
ర్గతికిన్ దూరగులై జని న్విడి మహారాజనృజనృత్వసం
గతులై వాసరధద్విబోధృటభట్రామంబు సేవించు ను
న్నతిగైకొందు రటంచుఁ జాటెడిఁ బురాణశ్రేణి కామేశ్వరీ॥

మ॥ వ్రత మట్టుల్ పొనరింపఁజాలని దరిద్రాణుల్ భవత్పూజనం
బితరుల్ చేసెడిదేని చూచునెడ నాయిపున్నెముంబట్టి దు
ర్గతికిన్ దూరగుటాటె కా, దవలఁ బారావారపుత్రీసమం
చితదృష్టర్తకి వారి గేహములలోఁ జెల్లాడుఁ గామేశ్వరీ॥ ౪౮౮

మ॥ కొమరుల్ తండ్రికి నుత్తమంపుగతిఁ దైకోఁ జేతు రెమ్మల లో
కమునం దున్నను నక్రమార్గ మది, దుఃఖప్రాయమానస్థితిఁ
శ్రమమేగాని శమమ్ము నున్న, యెటులో సాధించి నీనామమం
త్రము దానక నడిపించుగావలయు విద్యార్థులగుడు కామేశ్వరి॥

మ॥ కలవే తెంచెను, నీమహాబలమున్ గల్పించి కోరియ్యయన్
శరభాస్యునిఁ బొందిబొదిల్చే నలుపుగానొత్తెన్నిదానియన్ మహే
శ్వరి! నీరక్ష గలిగించుఁగాక మునమున్ త్రానుండు శాంపించి యు
ర్వరకన్ భద్రమెనంగుఁగాక మిదియే పార్థివ్యంబు కామేశ్వరి॥

మ॥ ప్రతియేట న్నసరాశ్రీకాలమున నీ భక్తద్యయం నిట్లు సే
యుఁ నంశగృహమున, గనుంగొని జగమ్ముల్లాసముం గాంచుతన్
మరిమరలెనున్ గను గు నీసుకృతమున్ మన్నించికావించి ధ
న్యత వైకొంటునుగాక నీమహనూ న్విరిల్లి కామేశ్వరి॥ ౪౬౦

మ॥ ధనమున్ పొందిండుగా ము దొడ్రానిన్ పోనన్మని తే
రల గానెన మెలుంగు, బుద్ధులకతావిచ్చిచ్చేస్తానన్
దనుకరిజాలిన జాలు, భక్తయై ప్రధాను బంతుమాత్రానఁ దృ
ప్తిని పైకొందు పొనంగితిరుచువు భక్త మృగ్ధ కామేశ్వరి॥

మ॥ భవదీయమృగుపూజఁ జూపితి, భవత్ప్రసాదమాధుర్యమున్
జవిజూపించితి, వెందఱో బుధులతో సాంగత్యముం గూర్చి తో
శివసంధాని ని! నీ కృపాకలసచే శ్రీమన్సుం గంటి, నా
కవినాభావముగా భవత్స్మరణ లభ్యంజాతం గామేశ్వరి॥ ౪౬౩

శా॥ పార్థివములు డుల్లు, సంపదలు సంతప్తించు, దాపత్రయం
బాటున్ బేరునునూరులేక, శుభముల్ వ్యాపించు, సౌఖ్యంబు వి
స్తారంజా భవదీయశీలకృపాసారప్రసారంబు చే
కూరన్ సర్వము భద్రమానని యెఱుంగున్ వీడు కామేశ్వరి॥

మ॥ పలుదోసమ్ముల కాలవాల మగుచు న్నర్తిలు నీలోకమం
దిల సర్వత్ర సమీక మేర్పడుటచే నెన్నెన్నియో కొత్త చి
క్కులు మొక్కెత్తె, గృహస్థులన్ మనుచుదిక్కున్ మొక్కుగనప్పట్టదీ
ప్రళయంబాఁగి జగత్తుఁ బోవుమని నింబ్రాంతింతుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ నిరు డుంటిన్ బెజవాడలో నెలలు రెండేకాక పక్ష మొక్కం,
డరు దేరంగల శక్తి లేకయుఁ ద్వదీయార్చన్ గన న్వచ్చి యీ
పురి మాసమ్మును బక్షమున్ గడచినన్ బోలేకయున్నాడ నీ
గిరి నెక్కండగు శక్తి లేదు మదిలోఁ గీర్తింతుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ గిరి నిన్నున్ దరిసింపకుండినను భక్తి నిన్నుఁ బూజించు
శరభారాధ్యునియింటఁ గాంచి మదిలో నుండు సుఖంబెంత
చరణారాధన కంగవూ సభలలో నంగీతసాహిత్యముల్
హాళిలించితి నింతకన్నఁ గలదే భాగ్యంబు కామేశ్వరీ॥ ౧౭౭

శా॥ ఏయే ధర్మము లాచరించి అపునర్వృత్తస్థితిఁ గాంచిరో
శ్రీయుక్తుల్ సృష్ట, లాసమస్తమును దుశ్చేతస్కు లా వారిచే
మాయమూయెనటంచెటింగియును నామ్నాయజ్ఞప్తిగాఁడునున్
జేయగ్మానరు, మానిరో నెది పరశ్రేయస్సు కామేశ్వరీ॥

శా॥ “ఏగ న్నే” ననుకొన్న యాసభక న న్నేగించుచున్నావు, న
ర్వాగోమూల మసత్య మం చేటిఁగి న న్నాడించినట్లయ్యె నీ
రాగంబో యిదమిత్త మంచుఁ దెలియన్ రాదమ్మ, నన్నేచు దూ
రోగం బాఁగవు త్రిప్పుచుందు శమ మారోపించి కామేశ్వరీ॥

మ॥ శనియే తెంచి పడేడులాయె, జయపూర్వ మాట్టురమ్మన్నుఁగో
రిన రాలే ననిపించి పంపితి, వటే రేచర్లగోతుండు ర
మ్మన గంగాధర రామరావు మదరా సాప్రోలికిం బంపి, తే
ననృతంబాడిన యట్టులయ్యె నిది నీయాశీస్సు కామేశ్వరీ॥ ౧౮౦

మ॥ సభలో నాకు నుపన్యసింపఁగలవాక్చాతుర్యముం జూడ ని
 ప్పు భరంబై కనుపట్టుచున్నయది, గ్రామోభోను చందాన వా
 స్విభవంబే నగుపట్టె నిందనుక నిర్వేలంబుగా, నిప్పు డా
 ప్రభ కాయాసము మూడె నేమి గతి?సంబాళింపు కామేశ్వరీ॥

మ॥ గతమయ్యెన్ నయ సిట్లు చాలవఱ కే కంగారు లేకుండ,దు
 ర్గతికిన్ దూరగుండెసి పోచితివి, నీకారుణ్యము న్నమ్మి జీ
 వితము న్నెట్లాడి భర్తులం దొకచుండన్, వేధింపనీకమ్మ! దే
 వతలు న్నన్నిత, నీకు నానను లివే వేవేలు కామేశ్వరీ॥౧౦౨

మ॥ మునుకండన్ బయిపెచ్చు రుగ్గుండ నినుకొ ముక్తస్థైర్యమైవేడ కి
 య్యదనకొ దేనినొ కోరి వేడుటపహాన్యంబే యగున్, బ్రహ్మత
 మ్మిది యావశ్యక మెందుకేనియును నిన్నే నమ్మి నే నుండు, ద్వ
 త్పదముల్ నమ్మి చెడం డెనండనుచు మద్భానంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ భగవద్భక్తులకేని యాపదలు సంపాదించు, బ్రాప్తించుగా
 క గడేంద్రాదుల యాపదల్ పలెనె స్రుక్కండెత్తు రీవో మఱి
 న్నగనంవాసియొ లేక తద్ధరుడొ నీగామంబు సర్వామయా
 పగ, మీమర్మ మెఱింగియే తలఁతు నే బల్కాఁడు కామేశ్వరీ॥

మ॥ ఒక రుద్రాక్షును దెచ్చి నా కొనఁగె విప్రోత్తంసుడొక్కండం నే
 టిక వారాసకు మున్ను స్వప్నమున; నాడె యోచె నేదోమహా
 సుకృతం బట్టెడి నంచు వెంబడిగ సుక్లోకండు స్త్రాంపం బిటెల్
 ప్రకటింపన్వలెనంచు నచ్చె గవియూ భద్రయ్య కామేశ్వరీ॥

మ॥ శివనామస్మరణమ్ముకన్న బలికిన్ శ్రేయమ్ము లే దొండు; నే
 'నవుంగా' దంచనను? విఘ్నపతి నీ కంబా! కమాయండు, గా
 కపు సోదర్యుడు, మీపురాణ మిది, భాగ్యం బిట్లు తానై వరిం
 చె, విరించాభుడు వీరభద్రయ యశశ్శ్రీ గాంచు కామేశ్వరీ॥

మ॥ అతడుం దాఁ గవియయ్య నెందులకో న న్నర్థించె, నీచేతఁ బ్రే
రితుఁడైయుండెడినేమొ? లేనియెడ నీవృద్ధు న్నది న్నమ్మి యే
కత మీ నా దరి కెట్లు వచ్చు? నిది సత్కార్యంబు నీపేర్మి యీ
యితకర్తవ్యము నెగఁజేయవలె నే నెవ్వండఁ గామేశ్వరీ॥ ౫౦౭

శా॥ దేవీభాగవతంబు నీదుబలమే దిద్దించె నాచేత, నా
ధీవైశద్యము గా బెఱుంగుదును నీదే శక్తిసర్వము; త్వ
త్సేవాతత్పరు లింగభారసుకవిఁ శ్రీవీరభద్రయ్య సం
భావింపందగునంచు నిందు దిగితిన్ మన్నింపు కామేశ్వరీ॥

శా॥ స్కాందంబుఁ బెలుంగంచు భద్రయ శివాకారుండు ప్రేరేప నీ
యందున్ భారము వెట్టి యాశువుగ నేఁ బ్రారంభముఁజేసి సూ
రీందుల్ మెచ్చంగ మాసమాత్రముననాయాయూరిసిభర్తకుఁ
విందుఁజేసితి మల్లికార్జునునకుఁ వినింతుఁ గామేశ్వరీ॥ ౫౦౮

మ॥ జననీ! యీపారుగూరియంచున భవతాస్మహాయ్యమున్నమ్మి మ
న్ననికన్ గొఱుకు వన్దుఁ బెండిలియు సామర్థ్యము లేకండియున్
వెను కంజేయక చేయఁబూనితి; గృహ స్వీక్షించి యీభద్రముల్
జననుత్యంబగున ట్లానర్చుటయె నీ సాయంబుకామేశ్వరీ॥ ౫౦౯

మ॥ అరసె స్వీడు భవమ్ముఁగూడ నిడు, దప్తేశ్వర్యముల్ నీ మగం
డలచేతంగలవాఁడు, పుట్టిని లహో! సైమాద్రి, నీ భర్తకి
పెరిగింపంబనిలే దొసంగదవు నేనే కొంకెదన్ గోర; నె
వ్వో సంపూర్తిగ నిచ్చి రీ మానగుమీ భద్రంబు కామేశ్వరీ॥

మ॥ శరభారాధ్యుడు కోటయూర్పుడు ప్రకాశం బల్ల యిగ్గంటి చుం
డురి శ్రీ వేంకటరెడ్డి భద్రయయు వీ రున్నారు; నేఁ గోరుచో
మఱియున్ గొందఱు నుండి రేమిపని కంబా? చాలు నీవుంటిదే
వురుగొ ' ట్టందురు వార్ధకమ్మున నిటుల్ పోనిమ్ము కామేశ్వరీ॥

మ॥ మనుజుండున్నది పుష్టిగాఁ దలఁచెడిన్, బత్వాదికంబో కడున్
 దినుటే పుష్టిగ నెంచు నీ వెఱుంగవే? దీనత్వమొందున్నె యొ
 క్కనిఁ గా సిమ్మని యుండికూడ నడుగంగాఁబోవుచో? లేనినాఁ
 డనినన్ దప్పనిదే; అనామయతకై ప్రార్థింతుఁ గామేశ్వరీ॥

మ॥ అనుకోన్నట్లు సమస్తమున్ జరిగె, నీయవ్యాజకారుణ్యమే
 మని వర్ణింతు? శరీరపాటవము శూన్యంబైన నాచేత నీ
 ఘనమూ భద్రమొనర్పఁజేసిన నినున్ గైవారముల్ సేతుఁ బ
 ద్య సికాయమ్ములచేత నీచరిత ప్రస్తావింతుఁ గామేశ్వరీ॥ ౫౧౪
 (సశేషము)

గద్య॥ ఇది ౧౧ త్రిపుట వేంకటేశ్వరుని ౧౧ సాభాగ్య కామేశ్వరీ

స్తవము, ఉత్తరార్ధము (సశేషము) సమస్తసన్ధ్యంగళాని

భావము. శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

